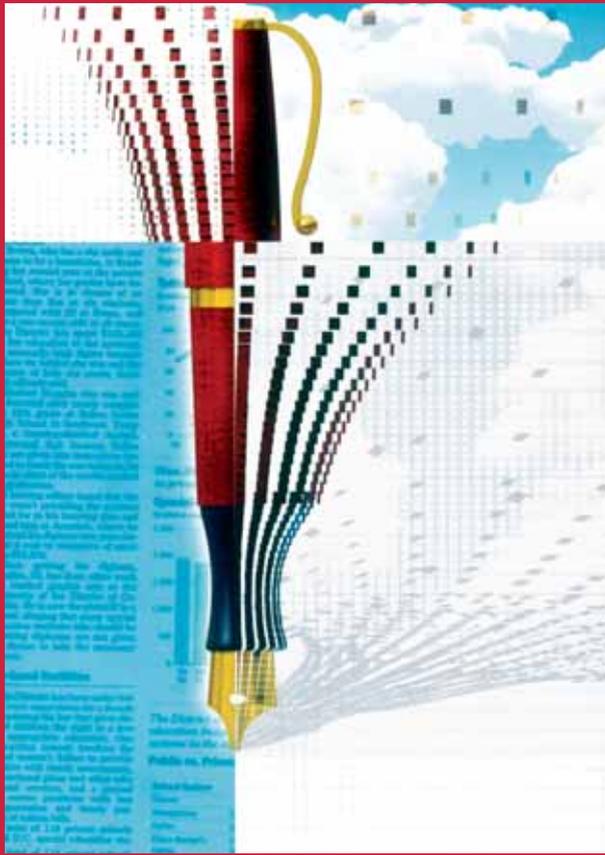

คู่มือ

การรายงานข่าว

ที่เป็นอิสระ

คู่มือ

การรายงานข่าว

ที่เป็นอิสระ

โดย เดบอราห์

พอดเตอร์

เดบอราห์ พอดเตอร์ เป็นผู้อำนวยการบริหารของนิวส์แล็บ (www.newslab.org) ศูนย์ข้อมูลออนไลน์สำหรับผู้สื่อข่าวในกรุงวอชิงตัน ดีซี ซึ่งเธอก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ.1998 เธอเป็นอาจารย์วิชาการหนังสือพิมพ์ที่สถาบันพอยน์เตอร์ (The Poynter Institute) และที่มหาวิทยาลัยอเมริกัน (American University) และเป็นอดีตผู้อำนวยการบริหารของมูลนิธิผู้สื่อข่าววิทยุและโทรทัศน์ (Radio and Television News Directors Foundation) พอดเตอร์เป็นผู้นำในการประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้สื่อข่าวในท้องถิ่นทั่วสหรัฐฯ และทั่วโลก เธอเป็นเจ้าของคอลัมน์เกี่ยวกับข่าวกระจายเสียงใน American Journalism Review และเป็นนักเขียนของ Ready, Set, Lead: A Resource Guide for News Readers พอดเตอร์ใช้เวลากว่า 20 ปีในวงการข่าวโทรทัศน์ รวมทั้งเป็นผู้สื่อข่าวเครือข่ายของข่าว CBS News และ CNN นาน 16 ปี ที่ทำข่าวทำเนียบขาว กระทรวงการต่างประเทศ สภาคองเกรส การเมืองระดับชาติ และเรื่องสิ่งแวดล้อม เธอยังเป็นผู้จัดรายการโทรทัศน์ของ PBS ชุด "In the Prime" ด้วย เธอจบปริญญาตรีด้านอักษรศาสตร์จากมหาวิทยาลัยนอร์ธแคโรไลนา ที่ชาเปล ฮิลล์ และปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยอเมริกัน

สารบัญ

1

ข่าวคืออะไร (4)
ประเภทของข่าว
ข่าวมาจากไหน
บทบาทของผู้สื่อข่าว
ภววิสัย
และความยุติธรรม
ผู้ให้ข่าว

2

หาเรื่องมาเขียน (12)
5W และ 1H
การสังเกตการณ์
การวิจัย
แหล่งข่าว
การสัมภาษณ์
กฎกติกา
ความเที่ยงตรงของข่าว

3

การเล่าเรื่อง (22)
จุดเน้น
การเขียน
บทนำ
โครงสร้างเรื่อง
ตอนจบ
การอ้างแหล่งข้อมูล
คำพูดอ้างอิง และ
ชาวด์ ไบท์
ตัวเลข

4

การบรรณาธิกรเรื่อง (30)
งานหนังสือพิมพ์
งานกระจายเสียง
บทบาทของบรรณาธิการ
บรรณาธิกรต้นฉบับ
การสอนตัวต่อตัว
หัวข้อ คำอธิบายภาพและ
หัวข้อพาดนำ
กราฟฟิกและภาพ
การควบคุมดูแล

5

**การกระจายเสียงและ
ข่าวออนไลน์ (38)**
รูปแบบและคำศัพท์
ในการกระจายเสียง
การเขียนข่าวเพื่อ
การกระจายเสียง
เสียง
ภาพ
ข่าวกระจายเสียง
ข่าวออนไลน์
รูปแบบข่าวออนไลน์
การเขียนข่าวออนไลน์

6

**การรายงานข่าว
เฉพาะด้าน (46)**
ทักษะการรายงานข่าว
สายงานประจำ
รัฐบาลและการเมือง
ธุรกิจและเศรษฐกิจ
สุขภาพ วิทยาศาสตร์และ
สิ่งแวดล้อม
ตำรวจและศาล
กีฬา
คำถามที่ผู้สื่อข่าวควรถาม
เกี่ยวกับการสำรวจความเห็น

7

**จรรยาบรรณและ
กฎหมาย (54)**
หลักการทางจรรยาบรรณ
การตัดสินใจที่มีจรรยาบรรณ
หลักจรรยาบรรณ
หลักประพฤติปฏิบัติ
มาตรฐานชุมชน
ปัญหาทางกฎหมาย

8

**แหล่งข้อมูลของ
การรายงานข่าว (61)**
กลุ่มสมาชิก
การรายงานและ
การบรรณาธิกร
การรายงานข่าวเฉพาะด้าน
การฝึกอบรมด้าน
การรายงานข่าว
เสรีภาพในการแสดง
ความคิดเห็น
หนังสือ
หลักจรรยาบรรณ

บทนำ

การรายงานข่าวเป็นทั้งอาชีพและงานฝีมือ เนื่องจากผู้สื่อข่าวจะต้องใช้ทักษะพิเศษเฉพาะด้านและยึดกับมาตรฐานแบบเดียวกัน ดังนั้นอะไรทำให้อาชีพนักข่าวแตกต่างจากอาชีพอื่น เช่น แพทย์หรือนักกฎหมาย ซึ่งสามารถอธิบายได้ในลักษณะเดียวกัน? บางทีความแตกต่างใหญ่ที่สุดอาจจะอยู่ที่บทบาทพิเศษของสื่อที่แสดงออกในสังคมเสรี

หนังสือพิมพ์เสรีมักถูกเรียกบ่อย ๆ ว่าเป็น *ออกซิเจน* ของ *ประชาธิปไตย* เนื่องจากไม่มีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอยู่รอดได้โดยไม่มีอีกฝ่ายหนึ่ง อเล็กซิส เดอ ต็อกเกอวิลล์ นักเขียนด้านการเมืองของฝรั่งเศส ตั้งข้อสังเกตแบบเดียวกัน เมื่อเขาเดินทางไปเยือนสหรัฐฯ เมื่อเกือบ 200 ปีก่อน เขาเขียนว่า “คุณไม่สามารถมีหนังสือพิมพ์ที่แท้จริงโดยปราศจากประชาธิปไตย และคุณไม่สามารถมีประชาธิปไตยโดยปราศจากหนังสือพิมพ์” ตั้งแต่นั้นมาข้อความง่าย ๆ นี้ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นจริงในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ระบอบประชาธิปไตยทั้งที่สถาปนาอย่างมั่นคงแล้วหรือเพิ่งเกิดใหม่ต่างอาศัยความยินยอมจากประชาชนที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และสื่อข่าวเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารเบื้องต้นที่ประชาชนต้องการเพื่อปกครองตนเอง

เพื่อรับรองว่าผู้สื่อข่าวสามารถให้ข่าวสารเหล่านี้หลายประเทศได้กำหนดให้มีการคุ้มครองทางกฎหมายแก่หนังสือพิมพ์เสรี ตัวอย่างเช่น ในสหรัฐฯ การรายงานข่าวเป็นอาชีพเดียวที่กล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งระบุว่า “สภาองเกรสจะไม่สามารถกฎหมายใด... ที่ลดทอนเสรีภาพของการพูดหรือของหนังสือพิมพ์” ดังเช่นที่ โทมัส เจฟเฟอร์สัน ประธานาธิบดีคนที่ 3 ของสหรัฐฯ เขียนไว้ใน ค.ศ. 1787 ว่า “พื้นฐานของรัฐบาลของเราอยู่ที่ความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งสิ่งแรกที่สุดควรเป็นการรักษาสีทึบนั้น และถ้าหากข้าพเจ้าต้องตัดสินใจว่าเราควรมีรัฐบาลโดยปราศจากหนังสือพิมพ์หรือมีหนังสือพิมพ์โดยไม่มีรัฐบาล ข้าพเจ้าย่อมไม่ลังเลใจเลยที่จะเลือกประการหลัง”

ผู้สื่อข่าวในสังคมเสรีไม่เพียงได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายบางอย่าง แต่ยังมีคามรับผิดชอบด้วย แต่บางประเทศได้ระบุมความรับผิดชอบนี้ไว้ชัดเจน และในหลายประเทศเป็นเรื่องที่บอกเป็นนัยเท่านั้น แต่ในเกือบทุกกรณี ความรับผิดชอบรวมตัวไปสู่สิ่งเดียวกันคือ ให้ประชาชนได้รับการบอกกล่าว ผู้สื่อข่าวมีความรับผิดชอบในการให้ข่าวสารที่ถูกต้อง แม่นยำและรายงานอย่างตรงไปตรงมา และอย่างเป็นทางการอิสระจากอิทธิพลภายนอก

“วัตถุประสงค์หลัก
ของการรายงานข่าวก็คือ
ให้ประชาชนได้รับข่าวสาร
ที่ถูกต้องแม่นยำ
และเชื่อถือได้
ซึ่งพวกเขาจำเป็นต้องใช้
ในการปฏิบัติหน้าที่
ในสังคมเสรี”

ในสังคมประชาธิปไตยทั่วโลก สื่อข่าวเข้ามาทำหน้าที่เสริมในฐานะเป็นผู้เฝ้าดูกิจกรรมขององค์กรทางการเมืองและทางกฎหมายของรัฐบาล พวกเขาทำให้ประชาธิปไตยเจริญเติบโตโดยเป็นปากเสียงให้กับผู้ไม่มีสิทธิมีเสียง ทำให้มั่นใจว่าเสียงข้างมากที่ปกครองประเทศไม่สามารถเหยียบย่ำสิทธิของเสียงข้างน้อย ฟินเลย์ ปีเตอร์ ดันเน นักเขียนและนักประพันธ์อารมณ์ขันชาวอเมริกันในคริสต์ศตวรรษที่ 19 กล่าวครั้งหนึ่งว่า งานของผู้สื่อข่าวก็คือ “เพื่อปกป้องโยนผู้ทุกข์ยาก และรบกวนผู้สุขสบาย” แต่บทบาทอันดับแรกของการรายงานข่าวในสังคมเสรียังคงเหมือนเดิมมาหลายชั่วอายุคน เมื่อคณะกรรมการผู้สื่อข่าวที่มีความห่วงใยซึ่งตั้งอยู่ในสหรัฐฯ ได้สำรวจความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพของพวกเขาในช่วงท้าย ๆ ของคริสต์ศตวรรษที่ 20 พวกเขามีความเชื่อร่วมกันว่า “วัตถุประสงค์หลักของการรายงานข่าวก็คือให้ประชาชนได้รับข่าวสารที่ถูกต้องแม่นยำและเชื่อถือได้ ซึ่งพวกเขาจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ในสังคมเสรี”

คู่มือเล่มนี้เป็นอาร์มภบทสั้น ๆ เกี่ยวกับหลักการขั้นมูลฐานของการรายงานข่าวตามที่ปฏิบัติในระบบประชาธิปไตย การรายงานข่าวที่พยายามตั้งมั่นอยู่บนข้อเท็จจริงไม่ใช่ข้อคิดเห็น แม้ข้อคิดเห็นจะมีอยู่ทั่วไป แต่ในหนังสือพิมพ์ที่มีการบรรณาธิการอย่างดีที่สุดนั้น ข้อคิดเห็นจะถูกกำหนดให้อยู่ในหน้าบทบรรณาธิการหรือในคอลัมน์ของนักเขียนรับเชิญ นี่เป็นลักษณะของการรายงานข่าวที่ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติมานานกว่า 20 ปี ในฐานะผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการ และเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าสอนในที่ประชุมเชิงปฏิบัติการทางวิชาชีพในสหรัฐอเมริกาและทั่วโลกในขณะนี้ เป้าหมายของข้าพเจ้าก็คือ เพื่อให้แนวทางที่เป็นประโยชน์และปฏิบัติได้ที่จะช่วยเหลือผู้สื่อข่าวทุกคนให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อชุมชนที่พวกเขาได้รับใช้

เดบอราห์ พอดเตอร์

--	--

1

ข่าวคืออะไร

คำตอบของคำถาม “ข่าวคืออะไร” อาจดูเหมือนชัดเจน

ข่าวก็คือสิ่งที่ใหม่ สิ่งที่กำลังเกิดขึ้น เมื่อดูในพจนานุกรมแล้วคุณจะพบ

คำอธิบายว่า ข่าวคือ “รายงานเหตุการณ์เมื่อเร็ว ๆ นี้ หรือข้อมูลที่ไม่มีใครทราบมาก่อน” แต่ส่วนใหญ่ของสิ่งที่เกิดขึ้นในโลกนี้ทุกวันไม่ได้ปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์หรือในข่าวที่กระจายเสียงออกอากาศ

ดังนั้นอะไรคือเรื่องที่มีคุณค่าเหมาะสมเพียงพอต่อการนำมาตีพิมพ์หรือการออกอากาศ คำตอบที่แท้จริงก็คือ สิ่งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลากหลาย กล่าวโดยทั่วไป ข่าวคือข่าวสารที่เป็นเรื่องน่าสนใจกว้าง ๆ ของผู้อ่าน ผู้ฟังที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้นสิ่งที่ใหญ่ใหญ่ในกรุงบัวโนส ไอเรส อาจไม่ใช่ข่าวเลยในกรุงบากู ผู้สื่อข่าวเป็นคนตัดสินใจว่าจะทำอะไรบนพื้นฐานของ “คุณค่าข่าว” หลายประการดังต่อไปนี้

ความทันต่อเหตุการณ์

บางสิ่งเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ หรือเราเพิ่งทราบเรื่อง? หากเป็นเช่นนั้น เรื่องดังกล่าวก็ควรค่าแก่การรายงาน เน้นอนที่ว่า ความหมายของ “เมื่อเร็ว ๆ นี้” แตกต่างกันไป โดยขึ้นอยู่กับสื่อ สำหรับนิตยสารข่าวรายสัปดาห์ สิ่งที่เกิดขึ้นนับจากฉบับสัปดาห์ก่อนถือว่าทันต่อเหตุการณ์ สำหรับช่องข่าวเคเบิลทีวี 24 ชั่วโมง ข่าวทันต่อเหตุการณ์มากที่สุดอาจเป็น “ข่าวด่วน” (breaking news) หรือสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น ในนาทีนี้ซึ่งผู้สื่อข่าวสามารถรายงานสดจากที่เกิดเหตุ

มีผลกระทบ

มีผู้คนจำนวนมากได้รับผลกระทบหรือมีแค่ไม่กี่คน? การปนเปื้อนในระบบน้ำประปาที่ให้บริการแก่ผู้คน 20,000 คนในเมืองมีผลกระทบ เนื่องจากกระทบต่อผู้อ่านผู้ฟังของคุณโดยตรง รายงานข่าวที่ว่าเด็ก 10 คนเสียชีวิตจากการดื่มน้ำสกปรกที่ค่ายฤดูร้อนในเมืองห่างไกลแห่งหนึ่งมีผลกระทบด้วย เนื่องจากผู้อ่านผู้ฟังมีแนวโน้มที่จะเกิดความรู้สึกรุนแรงต่อเรื่องดังกล่าว ข่าวคนงานตัดสายส่งไฟไม่ใช่ข่าวใหญ่ เว้นแต่ว่าจะทำให้เกิดไฟฟ้าดับทั้งเมืองเป็นเวลาหลายชั่วโมง

ความใกล้ชิด

สิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ใกล้บ้าน หรือเกี่ยวข้องกับผู้คนที่นี่หรือไม่? เครื่องบินตกในชาติเป็นข่าวพาดหัวในกรุงเอจาเมนา แต่ไม่น่าจะเป็นข่าวหน้าแรกในซิริ ถ้าเครื่องบินลำนั้นไม่ได้บรรทุกผู้โดยสารชาวซิริ

ความขัดแย้ง

ผู้คนไม่เห็นด้วยกับเรื่องนี้หรือไม่? ธรรมชาติของมนุษย์จะสนใจในเรื่องความขัดแย้ง ความตึงเครียดหรือการอภิปรายสาธารณะ ผู้คนชอบเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และดูว่าท่าทีของฝ่ายไหนจะชนะ ข่าวเกี่ยวกับแพทย์ที่ต่อสู้กับโรคหรือประชาชนที่คัดค้านกฎหมายไม่เป็นธรรมเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งด้วย

ความเด่น

มีคนที่มีชื่อเสียงเกี่ยวข้องกับหรือไม่? เรื่องธรรมดา ๆ อาจกลายเป็นข่าวได้ หากเกี่ยวข้องกับผู้มีชื่อเสียง เช่น นายกรัฐมนตรีหรือดารภาพยนตร์ เครื่องบินตกในชาติอาจเป็นข่าวพาดหัวทั่วโลก หากผู้โดยสารคนหนึ่งเป็นนักดนตรีหรือผู้โด่งดัง

กระแส

ผู้คนที่นี่พูดถึงเรื่องนี้หรือไม่? การประชุมของรัฐบาลเกี่ยวกับความปลอดภัยของรถโดยสารอาจไม่ดึงดูดความสนใจ เว้นแต่จะเกิดขึ้นทันทีหลังจากเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงเกี่ยวกับรถโดยสาร เหตุการณ์ในการแข่งขันฟุตบอลอาจเป็นข่าวอยู่หลายวันเนื่องจากเป็นหัวข้อหลักของการสนทนาในเมือง

ความแปลกพิสดาร

สิ่งที่เกิดขึ้นผิดปกติหรือไม่? ดังคำกล่าวที่ว่า ถ้าสุนัขกัดคนไม่ใช่ข่าว แต่ถ้าคนกัดสุนัข นั่นคือข่าว ความผิดธรรมดาและสิ่งที่คาดไม่ถึง ดึงดูดความอยากรู้อยากเห็นตามธรรมชาติ ของมนุษย์

สิ่งที่ทำให้เกิดข่าวยังขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัย ของผู้อ่านผู้ที่ที่เป็นเป้าหมายด้วย ไม่ใช่เพียงเฉพาะพวกเขาอาศัยอยู่ที่ไหน แต่พวกเขาคือใคร คนกลุ่มต่าง ๆ มีรูปแบบการดำรงชีวิตและความสนใจแตกต่างกัน ซึ่งทำให้พวกเขาสนใจในข่าวต่างกัน

รายการข่าววิทยุที่มุ่งไปยังผู้ฟังวัยรุ่นจนอาจรวมถึง เรื่องดนตรี หรือนักกีฬาดาวเด่นที่ไม่ปรากฏใน หนังสือพิมพ์ธุรกิจสำหรับผู้อ่านที่เป็นผู้ใหญ่กว่า และมีฐานะดีกว่า นิตยสารรายสัปดาห์ที่มีข่าว การแพทย์จะรายงานการทดสอบยาที่ได้จากการทดลอง เนื่องจากอนุมานว่าผู้อ่านที่เป็นแพทย์ จะสนใจ แต่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ที่สนใจเรื่องทั่วไปจะไม่ตีพิมพ์เรื่องนี้ เว้นแต่จะเชื่อว่ายาดังกล่าว สามารถรักษาโรคที่รู้จักกันดีได้ ข้อยกเว้นอาจเป็น หนังสือพิมพ์ในชุมชนที่กำลังมีการทำวิจัยดังกล่าว

องค์กรข่าวมองว่างานของตนเป็นบริการ สาธารณะ ดังนั้นข่าวจะประกอบด้วยข่าวสาร ที่ผู้คนจำเป็นต้องทราบเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิต ประจำวัน และเพื่อเป็นพลเมืองที่มีประโยชน์ ในระบอบประชาธิปไตย แต่องค์กรข่าวส่วนใหญ่ ยังคงเป็นธุรกิจที่ต้องทำกำไรเพื่อความอยู่รอด ดังนั้นข่าวจึงรวมเอาเรื่องที่ดึงดูดผู้อ่านผู้ฟังไว้ด้วย เช่น เรื่องที่ผู้คนอาจต้องการทราบเพียงเพราะพวกเขา กำลังสนใจ ลักษณะสองประการนี้ไม่จำเป็นต้องขัดแย้งกัน ที่จริงแล้วข่าวที่ดีที่สุดบางข่าวในวันใดวันหนึ่ง อาจมีทั้งความสำคัญและน่าสนใจ แต่เป็นเรื่องปกติที่ องค์กรข่าวจะแบ่งเรื่องเป็นประเภทพื้นฐาน 2 ประเภท คือ ข่าวหนัก (hard news) และข่าวเบา (soft news) หรือสารคดี

ประเภทของข่าว

ขาวหนักคือข่าวเด่นของวัน เป็นสิ่งที่คุณเห็น ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ หรือด้านบน ของเว็บเพจ และสิ่งแรกที่คุณได้ยินเมื่อ เริ่มรายงานข่าวกระจายเสียง ตัวอย่างเช่น สงคราม การเมือง ธุรกิจ และอาชญากรรมก็เป็น หัวข้อของข่าวหนักบ่อย ๆ การนัดหยุดงานที่คนขับรถ โดยสารของเมืองประกาศวันนี้ และทำให้ผู้คนที่ไม่เดินทาง ทั่วไปกลับบ้านนับพัน ๆ คนไม่สามารถไปทำงานได้ เป็นข่าวหนัก คือเป็นข่าวที่ทันต่อเหตุการณ์ มีความขัดแย้ง มีผลกระทบอย่างกว้างขวาง และเป็นเรื่องใกล้ตัว ชุมชนจำเป็นต้องได้รับข้อมูลทันที เนื่องจากกระทบชีวิตประจำวันของประชาชน

ในทางตรงกันข้าม เรื่องเกี่ยวกับนักกีฬาที่มีชื่อเสียง ระดับโลกซึ่งเติบโตในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า น่าจะเป็นคำจำกัดความที่เหมาะสมของข่าวเบา เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เกี่ยวข้องกับคนดัง และเป็นเรื่องแปลก ๆ ที่ผู้คนมักจะพูดคุยใน หมู่เพื่อนฝูง แต่ไม่มีเหตุผลเร่งด่วนใดที่จะต้องตีพิมพ์ หรือออกอากาศเรื่องนี้ในวันใดวันหนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้นเรื่องดังกล่าวจึงทำเป็นสารคดีแทน หนังสือพิมพ์หลายฉบับและเว็บไซต์ข่าวมีส่วนสารคดี แยกต่างหากสำหรับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ การดำรงชีวิตและความบันเทิง หนังสือพิมพ์ที่ใหญ่กว่า มีแม้กระทั่งส่วนที่เป็นสารคดีเฉพาะประจำสัปดาห์ เกี่ยวกับอาหาร สุขภาพ

การศึกษา และอื่น ๆ

หัวข้อไม่ใช่สิ่งเดียวที่แยกข่าวหน้าออกจากสารคดี ในหลายกรณีการเขียนข่าวหน้าและข่าวเบาะแตกต่างกัน โดยทั่วไปเรื่องที่เป็นข่าวหน้าจะเขียนเพื่อให้ผู้อ่านผู้ฟังได้รับข้อมูลที่สำคัญที่สุดโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ นักเขียนสารคดีมักเริ่มต้นด้วยเกร็ดประวัติเล็กน้อย ๆ หรือตัวอย่างที่มุ่งดึงดูดความสนใจของผู้อ่านผู้ฟังในเบื้องต้น

ดังนั้นเรื่องอาจปูพื้นยาวก่อนที่จะเข้าสู่จุดสำคัญ

เรื่องบางเรื่องผสมผสานแนวทางทั้งสองแบบเข้าด้วยกัน เรื่องที่ไม่ต้องคำนึงถึงเวลาแต่เน้นประเด็นปัญหาสำคัญมักเรียกกันว่า “สารคดีข่าว” ตัวอย่างเช่นเรื่องเกี่ยวกับการต่อสู้ของชุมชนในเรื่องโรคเอดส์จะเป็นสารคดีข่าว ในขณะที่เรื่องเกี่ยวกับวิธีใหม่ในการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์เป็นข่าวหน้า สารคดีข่าวเป็นวิธีการที่ได้ผลในการสำรวจดูแนวโน้มหรือปัญหาสังคมที่ซับซ้อน โดยการบอกกล่าวเรื่องราวของคนแต่ละคนว่า พวกเขามีประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ อย่างไร (เราจะพูดถึงสไตล์การเขียนที่ละเอียดกว่านี้ในบทที่ 3 “การเล่าเรื่อง”)

ข่าวมาจากไหน

ข พ บ

สื่อข่าวหาข่าวได้จากทุกแห่ง แต่ข่าวส่วนใหญ่ได้มาจากทางใดทางหนึ่งใน 3 ทางหลัก ๆ คือ

- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ภัยพิบัติ และอุบัติเหตุ
- กิจกรรมที่วางแผนไว้แล้ว เช่น การประชุม และการแถลงข่าว
- ความพยายามหาข่าวของผู้สื่อข่าว เหตุการณ์ที่ไม่ได้วางแผนมักเป็นเรื่องที่เป็นข่าวใหญ่ เรือข้ามฟากล่ม เครื่องบินตก สึนามิ หรือโคลนถล่ม มีคุณค่าเหมาะกับการเป็นข่าว ไม่ใช่เพียงแค่ในวันที่เกิดขึ้น แต่มักเป็นเวลาหลายวันและหลายสัปดาห์หลังจากนั้น ขอบเขตการทำข่าวส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความใกล้ชิดและคนที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางรถยนต์ที่มีผู้เสียชีวิตในกรุงปารีสอาจไม่เป็นข่าวใหญ่ในวันใด ๆ แต่อุบัติเหตุในกรุงปารีสเมื่อ ค.ศ.1997 เป็นข่าวใหญ่โต ไม่ใช่เฉพาะในฝรั่งเศสแต่ยังโด่งดังไปทั่วโลก เนื่องจากผู้เคราะห์ร้ายคนหนึ่งคือเจ้าหญิงไดอาน่าแห่งอังกฤษ

ผู้คนที่ได้เห็นภัยพิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมักจะแจ้งไปยังองค์กรข่าว ผู้สื่อข่าวยังได้ทราบเหตุการณ์เหล่านี้จากผู้รับมือกับเหตุการณ์คนแรก ๆ คือ ตำรวจ พนักงานดับเพลิง และเจ้าหน้าที่กู้ภัย ในบางประเทศองค์กรข่าวสามารถรับฟังการสื่อสารฉุกเฉินระหว่างผู้รับมือกับเหตุการณ์คนแรก ๆ และสามารถส่งผู้สื่อข่าวไปยังจุดเกิดเหตุโดยเร็วเพื่อติดตามเหตุการณ์

ในห้องข่าวหลายแห่ง สิ่งที่เราเห็นได้ชัดเจนที่สุดคือกำหนดการกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละวัน อาทิ การประชุมของรัฐบาล การเปิดธุรกิจ หรืองานที่จัดขึ้นในชุมชน รายการของกิจกรรม ซึ่งมักเรียกว่า “สมุดวาระงานประจำวัน” (day book) ไม่มีคุณค่าเป็นข่าวโดยอัตโนมัติ แต่เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับผู้สื่อข่าวที่จะไปหาข่าว ผู้สื่อข่าวที่จะไปทำข่าวเฉพาะเรื่องหรือเฉพาะสถาบันเป็นประจำ ที่เรียกว่า “ผู้สื่อข่าวประจำ” กล่าวว่า พวกเขา มักจะได้แนวคิดการทำข่าวโดยการดูในวาระสำหรับการประชุมต่าง ๆ ที่จะ มีขึ้น

เอกสารข่าวแจก (press releases) สามารถเป็นแหล่งข่าวอีกแหล่งหนึ่ง แต่ก็ยังเป็นเพียงจุดเริ่มต้นเท่านั้น เอกสารข่าวแจกหลายฉบับส่งไปถึงห้องข่าวทุกวันทางไปรษณีย์ ทางโทรสาร หรือแม้แต่ทางวิทยุผ่านดาวเทียม แม้เจ้าหน้าที่รัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ จะเป็นผู้ออกเอกสารข่าวแจกจำนวนมาก แต่องค์กรขนาดใหญ่อื่น ๆ เช่น ธุรกิจเอกชน และกลุ่มที่ไม่แสวงหากำไรจะออกเอกสารข่าวแจกเพื่อให้สื่อต่าง ๆ ทราบว่า พวกเขา กำลังทำอะไร เอกสารข่าวแจกอาจคล้ายกับรายงานข่าว แต่เนื่องจากผลิตขึ้นโดยผู้คนที่มีความผลประโยชน์ในเนื้อหานั้น ๆ เอกสารข่าวแจกจึงมักไม่บอกเรื่องราวทั้งหมด เอกสารข่าวแจกอาจถูกต้องตามข้อเท็จจริง แต่โดยทั่วไปจะรวมเอาเพียงข้อเท็จจริงที่สะท้อนถึงบุคคลหรือองค์กรที่ปรากฏในเอกสารข่าวในทางบวก แม้เอกสารข่าวแจกดูมีคุณค่าเหมาะกับการเป็นข่าว แต่ผู้สื่อข่าว มีอาชีพจะต้องพิสูจน์ความน่าเชื่อถือของเอกสารนั้นเป็นสิ่งแรก และจากนั้นจะเริ่มถามคำถามเพื่อตรวจสอบเรื่องที่แท้จริงก่อนตัดสินใจว่าเหมาะจะนำไปรายงานหรือไม่

เหตุการณ์ที่จัดขึ้น เช่นการเดินทาง สามารถเป็นข่าวได้ แต่ผู้สื่อข่าวต้องระวังการตกเป็นเครื่องมือของผู้จัดซึ่งต้องการบอกเรื่องราวของตนฝ่ายเดียว นักการเมืองจะมีความชำนาญในการใช้

เหตุการณ์ที่จัดขึ้นและ “ภาพข่าว” เพื่อดึงดูด การทำข่าวแม้เมื่อพวกเขาไม่มีคุณค่าจะเป็นข่าว ที่แท้จริง แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าผู้สื่อข่าวควรละเลย เหตุการณ์เหล่านี้ เพียงแต่จำเป็นต้องรายงานเพิ่มเติม เพื่อให้เรื่องครบสมบูรณ์

ผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่กล่าวว่าเรื่องที่ตีพิมพ์ที่สุด ของพวกเขาจากการหาข่าวของพวกเขาเอง บางครั้งข้อเสนอเกี่ยวกับข่าวมาจากคนแปลกหน้า ซึ่งอาจโทรศัพท์ อี-เมลล์ หรือเดินทางไปยังห้องข่าว พร้อมด้วยข้อร้องเรียนหรือความวิตกกังวล องค์กรข่าวบางแห่งวิ่งหาความคิดเห็นอย่างจริงจัง จากผู้คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่องค์กรให้บริการ โดยให้หมายเลขโทรศัพท์ หรือที่อยู่อี-เมลล์ซึ่งสามารถส่ง ข้อเสนอแนะไปได้ ผู้สื่อข่าวใช้เวลามากในการสร้าง สัมพันธภาพกับผู้ที่สามารถให้ข่าวแก่พวกเขา (เราจะกล่าวเพิ่มเติมถึงการสร้างแหล่งข่าวในบทที่ 2 “หาเรื่องมาเขียน”)

บ่อยครั้งที่ผู้สื่อข่าวพบเรื่องที่จะนำมาเขียน เพียงแค่มองไปรอบ ๆ ตัวและฟังว่าผู้คนกำลังพูดถึง อะไร สิ่งที่คุณได้ยินในการแข่งกีฬา หรือจากการ สนทนาทางโทรศัพท์ที่สำนักงานไปรษณีย์อาจ เป็นข่าวได้ ขอให้ถามคนที่คุณพบเมื่อคุณไม่ได้กำลังทำ ข่าวถึงสิ่งที่ดำเนินไปในชีวิตของพวกเขาหรือ

ในละแวกใกล้เคียง และคุณอาจพบว่าตัวคุณกำลัง ตามแกะรอยเรื่องของข่าวที่ยังไม่มีใครเคยทำมาก่อน

อีกทางหนึ่งที่จะพบข่าวคือ การถามว่าเกิดอะไรขึ้น นับตั้งแต่ข่าวได้ตีพิมพ์หรือออกอากาศครั้งสุดท้าย การติดตามมักนำไปสู่ความคืบหน้าที่น่าตื่นเต้นซึ่ง กลับมีคุณค่าของข่าวมากกว่าเรื่องดั้งเดิมเสียอีก ตัวอย่างเช่น เรื่องหลังจากไฟไหม้หนึ่งวันอาจบอกคุณ เกี่ยวกับจำนวนผู้เสียชีวิต และขอบเขตความเสียหาย ของทรัพย์สิน แต่การติดตามเรื่องอีกหลายสัปดาห์ ต่อมาอาจพบว่า ระบบวิทยุที่ผิดพลาดทำให้พนักงาน ดับเพลิงไม่สามารถออกปฏิบัติการได้รวดเร็วพอที่จะ ช่วยชีวิตผู้คนได้มากขึ้น

เอกสาร ข้อมูล และสถิติของทางการสามารถนำไป สู่ข่าวใหญ่โตได้เช่นกัน ผู้สื่อข่าวสามารถใช้สิ่งเหล่านี้ มองหาแนวโน้มหรือเพื่อระบุชี้เกี่ยวกับการทุจริต งานประเภทนี้ต้องใช้ความพยายามมาก แต่ผลก็มักคุ้มค่ากับความยากลำบากเสมอ แน่นนอนที่ว่า การหาข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ทำได้ง่าย กว่ามาก แต่เป็นที่ทราบกันว่าผู้สื่อข่าวจะใส่ข้อมูลจาก

สถิติที่ตีพิมพ์ไว้ในโปรแกรมฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ดังนั้นพวกเขาจึงสามารถค้นหาข้อมูลที่สำคัญที่สุด ได้จากสถิติที่มีอยู่มากมาย ตัวอย่างเช่น บัญชีรายชื่อผู้ได้รับใบสั่งจากการขับรถเร็วเกินกำหนด อาจนำมาทำเป็นเรื่องได้ ถ้าใช้การจัดกลุ่มตามชื่อแทน วันเวลา นี่เป็นวิธีที่ แนนซี เอมอนส์ ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ ได้รู้ว่า ผู้ขับรถยนต์คนหนึ่งในเมืองของเธอสามารถ ละเมิดกฎจราจรนับสิบครั้งในเวลา 3 ปี และถึงกับ เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุที่ทำให้คนขับรถยนต์อีกคนหนึ่ง เสียชีวิตโดยไม่ถูกยึดใบอนุญาตขับขี่ด้วยซ้ำ เมื่อเธอติดตามสอบสวนเรื่องนี้ เจ้าหน้าที่ของเมือง ได้ยอมรับว่าพวกเขาบกพร่องในหน้าที่

บทบาทของผู้สื่อข่าว

เทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้ผู้ที่มีคอมพิวเตอร์ สามารถเผยแพร่ข่าวสารไปได้อย่างกว้างขวาง เท่ากับองค์กรข่าวที่ใหญ่ที่สุด แต่เว็บไซต์ ที่ได้ออกแบบมาอย่างดีไม่ว่าจะเขียนดีเพียงใด หรือปรับข้อมูลล่าสุดบ่อยครั้งเพียงใด ไม่จำเป็นต้อง เป็นแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ ความจริงก็คือในโลกที่ซับซ้อนซึ่งข่าวสาร ไม่ใช่สินค้าที่หายากอีกต่อไป บทบาทของผู้สื่อข่าว กลับมีความสำคัญมากกว่าที่เคยเป็นมา

ผู้สื่อข่าวจะพิจารณาและจัดกลุ่มข้อมูลที่มีอยู่และ ตัดสินใจว่า ข้อมูลนั้นมีคุณค่าและน่าเชื่อถือมากน้อย เพียงใดก่อนเผยแพร่สู่สาธารณะ ซึ่งไม่เหมือนกับ นักโฆษณาหรือการชูปชิตนินทา รายงานข่าวไม่ว่าจะ เป็นข่าวหนักหรือสารคดีจะต้องถูกต้องแม่นยำ

ในโลกที่ซับซ้อน
ซึ่งข่าวสารไม่ใช่สินค้าที่หายาก
อีกต่อไป
บทบาทของผู้สื่อข่าว
ได้กลับมีความสำคัญ
มากกว่าที่เคยเป็นมา

ผู้สื่อข่าวไม่เพียงรวบรวมข้อมูลที่พวกเขาต้องการสำหรับบอกเล่าเรื่องเท่านั้น แต่จะต้องตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไปใช้ด้วย ผู้สื่อข่าวต้องหัดสังเกตการณ์ด้วยตนเองในทุกโอกาสที่เป็นไปได้ และต้องหารือกับแหล่งข่าวหลายแหล่งเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่พวกเขาได้รับเชื่อถือได้ และจะต้องระบุแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อให้ผู้อ่านผู้ฟังสามารถประเมินความน่าเชื่อถือของข่าวสารนั้น ยกเว้นในบางกรณีซึ่งก็มีน้อยมาก

แต่การรายงานข่าวไม่ได้เป็นเพียงการเผยแพร่ข่าวสารที่ตั้งอยู่บนข้อเท็จจริงเท่านั้น การโฆษณาชวนเชื่อก็อาจตั้งอยู่บนข้อเท็จจริงด้วย แต่ข้อเท็จจริงเหล่านั้นถูกนำเสนอในทางที่เข้าไปมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้คน ดังที่เราได้ตั้งข้อสังเกตไว้แล้วว่า นักประชาสัมพันธ์มีอาชีพจะใช้ข้อเท็จจริงด้วย แต่อาจบอกกล่าวเรื่องเพียงด้านเดียว ในทางตรงกันข้าม ผู้สื่อข่าวต่อสู้เพื่อความยุติธรรมและความครบถ้วน พวกเขามุ่งมั่นที่จะบอกเรื่องที่ถูกต้องแม่นยำและเชื่อได้แน่นอน ซึ่งสะท้อนความเป็นจริง ไม่ใช่มุมมองของพวกเขาหรือของคนใดคนหนึ่ง

ข้อแตกต่างอีกประการหนึ่งระหว่างการรายงานข่าวกับข่าวสารในรูปแบบอื่นๆ ก็คือ ผู้สื่อข่าวจะพยายามอย่างเต็มที่เพื่อเป็นอิสระจากคนที่ไปทำข่าว นักประชาสัมพันธ์อาชีพซึ่งได้รับการว่าจ้างให้เขียนข่าวเกี่ยวกับองค์กรใดองค์กรหนึ่งคงจะไม่เขียนอะไรที่จะทำให้องค์กรดูไม่ดี ในทางตรงกันข้ามผู้สื่อข่าวจะพยายามให้ภาพที่สมบูรณ์แม้ว่าจะไม่ใช่ภาพบวกทั้งหมด

ผู้สื่อข่าวไม่ใช่เป็นเพียงสายพานถ่ายทอดความคิดเห็นของตนหรือข่าวสารที่ผู้อื่นให้มา พวกเขารายงาน

ตามที่เป็นจริง พวกเขาไม่สร้างความสับสนระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นหรือข่าวลือ และพวกเขาตัดสินใจเกี่ยวกับบทบรรณาธิการที่เหมาะสม บิล เคลเลอร์ บรรณาธิการบริหารของ นิวยอร์ก ไทมส์ กล่าวว่า ความรับผิดชอบหลักของการรายงานข่าวก็คือ “การรู้จักพิจารณาพิจารณาข้อมูลข่าวสาร”

ผู้สื่อข่าวมีหน้าที่ต้องซื่อสัตย์ต่อสาธารณชนเป็นเบื้องต้น ไม่เหมือนกับผู้ส่งข่าวสารอื่น ๆ ดังเช่นที่หนังสือพิมพ์ มอนทรีล กาสเซต ของแคนาดาระบุไว้ในหลักจรรยาบรรณของตนว่า “คุณสมบัติที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของหนังสือพิมพ์ก็คือความซื่อสัตย์ การรักษาความซื่อสัตย์นั้นทำได้ยาก แต่สูญเสียได้ง่าย” ในการรักษาความซื่อสัตย์นั้นผู้สื่อข่าวจะต้องทำงานหนักเพื่อหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน ทั้งที่เป็นเรื่องจริงหรือที่ถูกมอง (เราจะพูดถึงเรื่องนี้เพิ่มเติมในบทที่ 7 “จรรยาบรรณและกฎหมาย”)

ภาวีสัยและความยุติธรรม

แนวคิดเรื่องภาวีสัย (objectivity) ในการรายงานข่าวเกิดขึ้นมาเกือบศตวรรษที่แล้ว เป็นปฏิริยาต่อการรายงานข่าวที่มาจากความรู้สึก ความเห็นซึ่งเป็นเรื่องปกติของหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ในเวลานั้น คำว่า “ภาวีสัย” แต่ดั้งเดิมใช้บรรยายแนวทางหรือวิธีการรายงานข่าว ผู้สื่อข่าวจะหาทางเสนอข่าวสารในวิธีการที่มองสภาพการณ์ตามความเป็นจริง โดยไม่สะท้อนอคติส่วนบุคคลหรือขององค์กร

ตลอดเวลาที่ผ่านมา ผู้สื่อข่าวเป็นผู้เรียกร้องเรื่องภาวีสัยเอง เลียนวาร์ด ดาวนี บรรณาธิการบริหารของหนังสือพิมพ์ วอชิงตัน โพสต์ ของอเมริกา ยึดถือแนวคิดนี้อย่างจริงจังจนเขาปฏิเสธที่จะไปลงทะเบียนออกเสียงเลือกตั้ง แต่ผู้สื่อข่าวหลายคนในปัจจุบันยอมรับว่า ภาวีสัยที่สมบูรณ์ครบถ้วนเป็นไปได้ ในค.ศ.1996 สมาคมผู้สื่อข่าวอาชีพของสหรัฐฯ ตัดคำว่า “ภาวีสัย” ออกไปจากหลักจรรยาบรรณของสมาคม เพราะเห็นว่ามันได้ผู้สื่อข่าวก็เป็นมนุษย์ พวกเขาใส่ใจต่องานและมีความคิดเห็นของตัวเอง การอ้างว่าพวกเขาเป็นผู้มีภาวีสัยเต็มตัวชี้ให้เห็นว่าพวกเขาไม่มีคุณค่า แต่ผู้สื่อข่าวเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ว่า พวกเขาต้องระมัดระวังความคิดเห็นของตนเองเพื่อให้พวกเขาสามารถควบคุมความคิดเห็นนั้นได้ ผู้อ่านผู้ฟังไม่ควรบอกจากข่าวได้ว่าความเห็น

ของผู้สื่อข่าวคืออะไร การใช้วิธีแบบภววิสัย และวิธีวิทยาศาสตร์เพื่อตรวจสอบข่าวสาร ทำให้ผู้สื่อข่าวสามารถรายงานข่าวโดยไม่ได้สะท้อน ข้อคิดเห็นส่วนตัวของพวกเขา กล่าวอีกอย่างหนึ่ง ก็คือตัวข่าวนั้นเองต้องไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และยุติธรรม

ผู้สื่อข่าวยังพยายามจะให้ความยุติธรรมในการ รายงานข่าวสารโดยไม่รายงานเรื่องเพียงด้านเดียว พวกเขามองหาทัศนคติที่ตรงกันข้ามและรายงานโดย ไม่สนับสนุนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด นอกจากการยืนยันพิสูจน์ ข้อเท็จจริงแล้ว พวกเขาจะมองหาความเห็นที่แตกต่าง กันในกรณีที่มีการโต้แย้งข้อเท็จจริง

อย่างไรก็ตาม ความยุติธรรมและความสมดุลไม่ใช่ สิ่งเดียวกัน ความสมดุลชี้ให้เห็นว่าเรื่องใด ๆ ก็ตาม จะมีเพียงสองด้านซึ่งในความเป็นจริงแล้วไม่ค่อยเป็น เช่นนั้น และผู้สื่อข่าวควรให้น้ำหนักแต่ละด้านเท่า ๆ กัน จริง ๆ แล้ว ผู้สื่อข่าวซึ่งพยายามรายงานข่าว อย่างสมดุล อาจผลิตรายงานข่าวที่ไม่ถูกต้อง ตัวอย่าง เช่น นักเศรษฐศาสตร์อิสระส่วนใหญ่อาจมีความเห็น ตรงกันเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากนโยบายการใช้จ่ายบาง อย่าง ขณะที่นักเศรษฐศาสตร์จำนวนน้อยมีความเห็น ต่างออกไปซึ่งพิสูจน์แล้วว่าผิดพลาดจากประสบการณ์ ที่ผ่านมา ข่าวที่ให้เวลาหรือเนื้อที่แก่ความเห็นของทั้งสองกลุ่มเท่ากันอาจสร้างความสับสนได้

สิ่งที่ทำลายผู้สื่อข่าวก็คือ การรายงานความคิดเห็น สำคัญ ๆ ทั้งหมดในทางที่ยุติธรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และเสนอภาพที่สมบูรณ์และชัดเจนต่อผู้อ่านผู้ฟังด้วย แदन กิลมอร์ ผู้รายงานข่าวและบล็อกเกอร์กล่าวว่า “ความยุติธรรมหมายถึง การฟังความคิดเห็นที่ ต่างต่างและผนวกความคิดเห็นเหล่านั้นเข้าไว้ใน การรายงานข่าว ความยุติธรรมไม่ได้หมายถึงการนำคำ โทกมาพูดซ้ำ ๆ หรือการบิดเบือนเพื่อให้สามารถ เสนอข้อมูลสองด้านอย่างง่าย ๆ ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริง สนับสนุนฝ่ายหนึ่งอย่างท่วมท้น”

ผู้ให้ข่าว

ช
พ
บ

สื่อข่าวทั่วโลกมีลักษณะบางอย่างเหมือนกัน พวกเขาอยาก رؤ้อยากเห็นและเกาะติด พวกเขาต้องการทราบว่าจะทำอะไรสิ่งนี้เกิดขึ้น และจะไม่ยอมรับคำตอบว่าไม่ทราบ พวกเขา

ไม่กลัวผู้มีอำนาจและใส่ใจงานที่ทำมาก เควิน มาร์ช บรรณาธิการที่เรดิโอ 4 ของบีบีซี กล่าวว่า ผู้สื่อข่าวที่ดีมี “ความสามารถที่จะคว้า ความจริงเอาไว้ - และไม่เอาที่จะทิ้งมันไป เมื่อพบว่ามันไม่เป็นความจริง” งานของผู้สื่อข่าว ทำทายและยุ่งยากดังที่ ฟิลิป แกรห์ม

ประธานคณะกรรมการบริหารของวอชิงตันโพสต์ ผู้ล่วงลับได้กล่าวไว้ครั้งหนึ่งว่า “(ผู้สื่อข่าวมี) งานยาก ลำบากที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการเสนอโครงร่างคร่าว ๆ ของประวัติศาสตร์ซึ่งจะไม่มีวันเสร็จสิ้นเกี่ยวกับโลก ที่เราไม่มีวันเข้าใจเป็นประจำทุกสัปดาห์”

ผู้สื่อข่าวในปัจจุบันมีช่องทางสำหรับงานของ พวกเขามากกว่าช่วงเวลาใดในประวัติศาสตร์ ไม่ว่าจะ เป็นหนังสือพิมพ์ชุมชนเล็ก ๆ ช่องข่าว โทรทัศน์ทั่วโลกและข่าวทางอินเทอร์เน็ต ช่องทางของแต่ละสื่อมีจุดแข็งและจุดอ่อนต่างกัน

ในประเทศส่วนใหญ่ หนังสือพิมพ์รายวัน มักมีพนักงานมากที่สุด และให้รายละเอียดที่ลึกกว่า ในเรื่องที่หลากหลายกว่าสื่อกระจายเสียง เมื่อหนังสือพิมพ์มีเว็บไซต์ของตัวเองด้วย ก็สามารถแก้ปัญหาข้อจำกัดเกี่ยวกับการตีพิมพ์ วันละครึ่งได้ แต่หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะเน้นเป้าหมาย ผู้ที่อ่านออกเขียนได้และร่ำรวยซึ่งสามารถอ่าน คอมพิวเตอร์เพื่ออ่านข่าวทางอินเทอร์เน็ตได้

วิทยุซึ่งเป็นหนึ่งในแหล่งข่าวสารที่ใช้กัน อย่างกว้างขวางมากที่สุดในโลก มีข้อได้เปรียบที่ ความเร็วและหาใช้ได้ง่าย ผู้สื่อข่าววิทยุสามารถ ส่งข่าวไปออกอากาศโดยเร็ว และใครที่มีวิทยุ ก็สามารถฟังข่าวได้เกือบทุกที่และทุกเวลา ผู้สื่อข่าววิทยุเล่าเรื่องราวด้วยเสียงและคำพูด ดังนั้นผู้ฟังจะรู้สึกเหมือนได้อยู่ในสถานการณ์จริง ข่าววิทยุออกอากาศหลายครั้งต่อวัน ดังนั้นจึงมีการปรับเนื้อหาใหม่ล่าสุดได้บ่อยครั้ง แต่สถานีวิทยุส่วนใหญ่จะให้เวลาจำกัดสำหรับการ เสนอข่าวแต่ละครั้ง ซึ่งมีแนวโน้มจะเป็นเพียง การสรุปข่าวใหญ่ที่สุดโดยไม่มีรายละเอียด เหมือนในหนังสือพิมพ์

การเสนอข่าวทางโทรทัศน์สามารถแสดงให้เห็น ผู้ชม ดูว่าอะไรกำลังเกิดขึ้นด้วยทั้งเสียงและภาพ ไม่ใช่เพียง แต่บอกกล่าวเรื่องนั้น ๆ จุดแข็งอย่างหนึ่งของโทรทัศน์ ก็คือสามารถถ่ายทอดอารมณ์และแบ่งปันประสบการณ์

กับผู้ชม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี กล้องที่เล็กลง การติดต่อแบบดิจิทัล และอพลิงค์เคลื่อนที่ ทำให้เป็นไปได้ที่โทรทัศน์จะเร็วเกือบเท่าวิทยุในการนำข่าวไปออกอากาศ แต่การที่สื่อต้องอาศัยภาพอาจเป็นข้อเสียเปรียบ บางครั้งข่าวโทรทัศน์เสียงที่จับบอกล่าเรื่องที่ซับซ้อนเพราะไม่มีภาพที่น่าสนใจให้ชม

เมื่อไม่นานมานี้ ความแตกต่างระหว่างประเภทของข่าวตีพิมพ์กับข่าวออกอากาศในแบบเดิมเริ่มไม่ชัดเจน สำนักข่าวหลายแห่งในสหรัฐฯ และในประเทศอื่นๆ ในขณะนี้กำลังผลิตข่าวในสื่อหลากหลายรวมทั้งอินเทอร์เน็ต เนื่องจากอินเทอร์เน็ตสามารถขยายตัวออกไปอย่างไม่สิ้นสุด ข่าวออนไลน์จึงไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับข้อจำกัดเรื่องเนื้อที่และเวลาแบบเดียวกับสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อกระจายเสียง เว็บไซต์ข่าวสามารถให้ข่าวสารมากกว่าและเก็บไว้ใช้ได้นานกว่า และทำให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข่าวที่พวกเขาสนใจที่สุด

เว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่เป็นสาขาของหนังสือพิมพ์ สถานีวิทยุและโทรทัศน์อาจคล้ายกันมาก เว็บไซต์จะรายงานข่าวโดยมีภาพประกอบและหลายแห่งเสนอข่าวในรูปแบบ streaming video หรือเสนอข่าวอย่างสมบูรณ์ เว็บไซต์ยังมีเรื่องในรูปแบบ "podcast" โดยพิมพ์ไฟล์เข้าอินเทอร์เน็ตเพื่อให้สมาชิกดาวน์โหลดไปไว้ในคอมพิวเตอร์หรือเครื่องเล่นสื่อพกพาเพื่อใช้งานในภายหลัง ในบางเว็บไซต์คุณสามารถอ่านเนื้อหาข่าว หรือฟังขณะที่ผู้เขียนอ่านให้คุณฟัง สำนักข่าวยังโพสต์ แม้กระทั่งเว็บล็อกของตัวเอง (รู้จักกันทั่วไปในคำสั้น ๆ ว่า "blogs") ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้สื่อข่าวเขียนบันทึกออนไลน์เกี่ยวกับข่าวที่พวกเขาทำอยู่ หรือสิ่งที่พวกเขาตัดสินใจในหัวข้อข่าว

ในโลกข่าวสารที่กำลังวิวัฒนาการไปนี้ ผู้สื่อข่าวหลายคนพบว่าพวกเขาจำเป็นต้องมีทักษะเพิ่มเติมเพื่อทำงานที่กำลังรอพวกเขาอยู่ ผู้รายงานข่าวอาจจำเป็นต้องถ่ายภาพเพื่อใช้บนอินเทอร์เน็ต นอกเหนือจากการสัมภาษณ์แหล่งข่าวและเขียนเรื่องสำหรับหนังสือพิมพ์ บรรณาธิการอาจถูกขอให้โพสต์เรื่องบนอินเทอร์เน็ตนอกเหนือจากการตรวจต้นฉบับข่าวของผู้สื่อข่าวและเขียนพาดหัวข่าว ข่าวกภาพอาจจำเป็นต้องถ่ายวิดีโอทัศน์เช่นเดียวกับภาพนิ่ง และพวกเขาอาจต้องจัดหาข้อความให้สอดคล้องกับภาพ สำนักข่าวหลายแห่งกำลังให้การฝึกอบรมผู้สื่อข่าว

ซึ่งกำลังรับบทบาทใหม่ในหัวข้อ และผู้สอนการรายงานข่าวกำลังนำสิ่งที่พวกเขาเรียกว่า "หลักสูตรการเขียนข่าวสำหรับสื่อประเภทต่าง ๆ" มาใช้เพื่อช่วยให้นักศึกษาเรียนรู้ทักษะหลากหลายที่พวกเขาอาจต้องการในอนาคต

แต่สำหรับความต้องการใหม่ ๆ เหล่านี้ หัวใจของการรายงานข่าวที่ดียังคงเหมือนเดิม ดังที่ บิล โคแวซ และ ทอม โรเซนเตียล เขียนไว้ในหนังสือ

The Elements of Journalism: What Newspeople Should Know and the Public Should Expect ว่า มีหลักการที่ชัดเจนบางประการที่ผู้สื่อข่าวในสังคมประชาธิปไตยเห็นพ้องกันและประชาชนมีสิทธิคาดหวังคือ

- ภาระหน้าที่ประการแรกของการรายงานข่าวคือ นำไปสู่ความจริง
- ความจงรักภักดีประการแรกของการรายงานข่าวคือ ความจงรักภักดีต่อประชาชน
- สาระสำคัญของรายงานข่าวคือ วินัยของการตรวจสอบความจริง
- ผู้รายงานข่าวจะต้องเป็นอิสระจากผู้ที่พวกเขาไปทำข่าว
- การรายงานข่าวจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบอำนาจที่เป็นอิสระ
- การรายงานข่าวจะต้องเป็นเวทีสำหรับการวิพากษ์วิจารณ์และประเมินประณามของสาธารณชน
- การรายงานข่าวจะต้องพยายามทำเรื่องที่สำคัญให้น่าสนใจ
- การรายงานข่าวจะต้องดูแลให้ข่าวครอบคลุมกว้างขวางและได้สัดส่วนที่เหมาะสม
- ผู้รายงานข่าวจะต้องมีสิทธิใช้จิตสำนึกของตนเอง

ค่านิยมเหล่านี้ทำให้การรายงานข่าวแตกต่างจากรูปแบบการสื่อสารอื่น ๆ ทั้งหมด การยึดมั่นในค่านิยมดังกล่าวไม่ใช่เรื่องง่าย ผู้สื่อข่าวเผชิญกับความกดดันเพื่อรักษามาตรฐานเหล่านี้เกือบทุกวัน แต่การตระหนักในค่านิยมเหล่านี้เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะสร้างความมั่นใจว่าการรายงานข่าวสามารถสนองหน้าที่อันดับแรกคือการให้ข่าวสารที่ประชาชนต้องการเพื่อใช้ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในชีวิต

2

ทำเรื่องมาเขียน

ข้อมูลที่ได้รับมาจากอี-เมลล์จากอดีตข้าราชการผู้แนะนำให้เข้าไป
 สืบดูจำนวนเรือซูชิพบนเรือข้ามฟากในรัฐวอชิงตัน ผู้สื่อข่าวชื่ออีริค นัลเดอร์
 ซึ่งทำงานกับหนังสือพิมพ์ ซีแอตเติลไทมส์ ในเวลานั้นตัดสินใจที่จะตรวจสอบดู
 ครั้งแรกสุดเขาโทรศัพท์ไปถึงผู้อำนวยการฝ่ายความปลอดภัย
 ของระบบเรือข้ามฟากซึ่งเข้ามาทำงานใหม่ และเป็นผู้ให้ชื่อและที่อยู่

ของผู้อำนวยการคนก่อนแก่นัลเดอร์ เมื่อผู้สื่อข่าว
 โทรศัพท์ไปถึงผู้อำนวยการซึ่งเกษียณอายุแล้ว
 เขายืนยันว่าเรือซูชิพขาดแคลน แต่นัลเดอร์ยังไม่พอใจ
 กับการที่ได้เปิดโปงข่าวสำคัญเรื่องหนึ่ง เขาเพียงแค่
 เริ่มต้นเท่านั้น

เพื่อให้ได้ข่าวที่สมบูรณ์ นัลเดอร์จำเป็นต้องมี
 เอกสารที่แสดงจำนวนเรือซูชิพบนเรือข้ามฟากแต่ละลำ
 ขีดความสามารถของเรือซูชิพแต่ละลำและจำนวน
 ผู้โดยสารที่เรือข้ามฟากแต่ละลำสามารถบรรทุกได้
 เขาต้องวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตัดสินใจว่าการขาดแคลน
 เรือซูชิพมีความร้ายแรงเพียงใด เขายังต้องการ
 ลงเรือข้ามฟากและพูดคุยกับผู้โดยสารและลูกเรือ
 พอถึงตอนนี้เขาจึงพร้อมเขียนข่าวหน้าแรก ซึ่งเปิดโปง
 ว่าเรือข้ามฟากในรัฐของเขามีเรือซูชิพพอที่จะอพยพ
 ผู้โดยสารได้เพียงหนึ่งคนจากเจ็ดคนเท่านั้น

การรายงานข่าวเป็นกระบวนการยากลำบาก
 ที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมและตรวจสอบข้อเท็จจริง
 อย่างรอบคอบเพื่อความถูกต้องแม่นยำ
 บางครั้งผู้สื่อข่าวพบเห็นเรื่องราวโดยตรง แต่ส่วนใหญ่
 มักรับรู้รายละเอียดจากผู้อื่นที่ประสบเหตุการณ์โดยตรง
 หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ข้อมูลจึงได้รับการ
 เน้นย้ำหรือสนับสนุนจากแหล่งข่าวเพิ่มเติม
 และมีการตรวจสอบกับหลักฐานที่เป็นเอกสาร
 ในเรื่องสถิติราชการ รายงาน หรือจดหมายเหตุ

ข้อมูลที่ผู้สื่อข่าวรวบรวมควรตอบคำถามที่รู้จักกัน
 โดยทั่วไปว่า 5 W และ 1H คือ ใคร อะไร ที่ไหน
 เมื่อใด ทำไม และอย่างไร ผู้สื่อข่าวอาจตั้งคำถาม
 เหล่านี้ในแนวทางต่างๆ กันขึ้นอยู่กับความซับซ้อน
 ของเรื่อง

ใคร (Who)

- ใครเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้บ้าง ?
- ใครได้รับผลกระทบจากเรื่องนี้ ?
- ใครจะเป็นผู้เล่าเรื่องได้ดีที่สุด ?
- ใครหายไปจากเรื่อง ใครจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้ ?
- ใครอยู่ในความขัดแย้งในเรื่องนี้ พวกเขาทำอะไร
 ที่เหมือนกันบ้างหรือไม่ ?
- เราควรจะคุยเรื่องนี้กับใครอีกบ้าง ?

อะไร (What)

- เกิดอะไรขึ้น ?
- อะไรคือประเด็นของเรื่องนี้ ? เรากำลังพยายาม
 จะบอกอะไรกันแน่ ?
- อะไรคือสิ่งที่ผู้อ่าน ผู้ชม หรือผู้ฟังต้องการทราบ
 เพื่อเข้าใจเรื่องนี้ ?
- อะไรทำให้เราแปลกใจ ? อะไรคือข้อเท็จจริง
 ที่สำคัญที่สุดประการเดียวที่เราทราบมา ?
- เกิดอะไรขึ้นแล้ว และจะเกิดอะไรต่อไป ?
- ผู้คนสามารถทำอะไรเกี่ยวกับเรื่องนี้ ?

ที่ไหน (Where)

- เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน ?
- เราควรจะไปที่ไหนอีกเพื่อให้ได้เรื่องที่ครบสมบูรณ์ ?
- เรื่องนี้จะไปทางไหนต่อไป และจะจบอย่างไร ?

เมื่อใด (When)

- เรื่องนี้เกิดเมื่อใด ?
- จุดหักเหเรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อใด ?
- เราควรรายงานเรื่องนี้เมื่อใด ?

ทำไม (Why)

- ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้ ? เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเดี่ยว ๆ หรือเป็นส่วนหนึ่งของกระแส ?
- ทำไมผู้คนจึงมีพฤติกรรมแบบที่เป็นอยู่ ? อะไรคือเหตุจูงใจ ?
- ทำไมเรื่องนี้จึงสำคัญ ? ทำไมคนควรดู อ่าน หรือฟังเรื่องนี้ ?
- ทำไมเราจึงแน่ใจว่าเรามีเรื่องที่ถูกต้อง ?

อย่างไร (How)

- เรื่องนี้เกิดอย่างไร ?
- เรื่องนี้จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง ?
- เรื่องนี้จะช่วยผู้อ่าน ผู้ฟัง หรือผู้ชม และชุมชนอย่างไร ?
- เราหาข้อมูลมาได้อย่างไร การอ้างเหตุผลชัดเจนหรือไม่ ?
- ใครคนใดคนหนึ่งจะอธิบายเรื่องนี้แก่เพื่อนอย่างไร ?

ผู้สื่อข่าวหลายคนใช้รายการตรวจสอบเช่นนี้ เพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาได้ทำข่าวครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของเรื่องทั้งหมด

การสังเกตการณ์

การสังเกตการณ์ในที่เกิดเหตุเป็นพื้นฐานสำคัญประการหนึ่งของการรายงานข่าวที่ดี ผู้สื่อข่าวต้องการไปดูเหตุการณ์ด้วยตัวเองเมื่อใดก็ตามที่เป็นไปได้ เพื่อให้พวกเขาสามารถบรรยายเหตุการณ์ให้ผู้อ่านผู้ฟังได้อย่างถูกต้อง ผู้รายงานข่าวที่ดีใช้ประสาทสัมผัสทั้งหมดของพวกเขาในที่เกิดเหตุ พวกเขาดม ฟัง ดมกลิ่น ชิม และรู้สึกกับเรื่องนั้นเพื่อที่ผู้อ่านผู้ฟังสามารถทำได้ด้วยเช่นกัน

เพื่อให้ทำสิ่งนี้ได้ดี ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องมีรายการการสังเกตการณ์ที่ถูกต้อง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์สามารถทำงานของพวกเขาโดยใช้สมุดบันทึกและดินสอ หรือปากกา และหลายคนจะพกพาเครื่องบันทึกเสียงและกล้องไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากพวกเขาคิดจะรายงานข่าวทางอินเทอร์เน็ตด้วย สำหรับข่าววิทยุผู้สื่อข่าวต้องเก็บเสียงและสำหรับข่าวโทรทัศน์ต้องเก็บทั้งเสียงและภาพ

ผู้รายงานข่าวที่ดี

ใช้ประสาทสัมผัสทั้งหมด ของพวกเขาในที่เกิดเหตุ

การใช้เครื่องบันทึกเสียงเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้แน่ใจว่าการอ้างคำพูดใด ๆ ที่คุณอาจต้องใช้มีความถูกต้องแม่นยำ แต่เป็นที่ทราบกันดีว่าเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์อาจขัดข้องได้ ดังนั้นการที่ผู้สื่อข่าวทุกคนต้องเป็นผู้มีทักษะในการจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ จึงมีความสำคัญ ต่อไปนี้เป็นเคล็ดลับบางอย่างในการจดบันทึกเรื่องราวจากผู้สื่อข่าวที่มีประสบการณ์

- จดข้อเท็จจริง รายละเอียด ความนึกคิด และความคิดเห็น และแยกแยะให้ชัดเจนว่าอะไรเป็นอะไร และมาจากไหน
- วาดแผนผังห้อง สถานที่เกิดเหตุ หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน
- มีชื่อ คำนำหน้าชื่อ และข้อมูลติดต่อที่มีค่าสะกดถูกต้องเสมอ ถามหาวันและปีเกิดเพื่อให้แน่ใจว่าคุณมีอายุของบุคคลที่ถูกต้อง
- เขียนกฎเกณฑ์พื้นฐานการสัมภาษณ์ไว้ในสมุดบันทึก
- อย่าให้สมุดบันทึกแน่นเกินไป เว้นที่ว่างไว้สำหรับหมายเหตุประกอบ
- เว้นที่ปกด้านในไว้ เพื่อเขียนคำถามที่จะถามภายหลัง
- บันทึกข้อมูลทันที

ผู้สื่อข่าวหลายคนใช้การจดรายละเอียดสำหรับคำทั่ว ๆ ไป เพื่อให้พวกเขาสามารถจดบันทึกได้เร็วขึ้น จากนั้นพวกเขาจึงจะขยายความและสะกดคำย่อออกมาเพื่อหลีกเลี่ยงความสับสนในภายหลัง พวกเขายังทำเครื่องหมายข้อมูลที่สำคัญที่พวกเขาทราบมา คำพูดดี ๆ ที่พวกเขาอาจใช้ในเรื่อง อะไรต่าง ๆ ที่พวกเขาจำเป็นต้องมีเพื่อติดตามหรือตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำ และคำถามที่จำเป็นต้องหาคำตอบ

ผู้สื่อข่าวจะต้องแน่ใจว่าพวกเขามีเครื่องใช้จำเป็นก่อนออกไปทำข่าว สมุดบันทึก ปากกา เทป

หรือเครื่องบันทึกเสียงดิจิทัล และแปดเดอริใหม่ ๆ ไม่มีอะไรน่าโมโหกว่าการไปถึงจุดเกิดเหตุ และพบว่าไม่มีฟิล์มหรือเทปอยู่ในกล้อง หรือปากกาในกระเป่าเสื้อไม่มีหมึก ปัจจุบันผู้สื่อข่าวจะพกเครื่องมือเพิ่มเติม คือ โทรศัพท์เคลื่อนที่ และคอมพิวเตอร์พกพา ของธรรมดาอื่น ๆ ก็อาจเป็นประโยชน์เช่นกัน นายางรัตสมุดบันทึกมาคั่นหน้ากระดาษเปล่าถัดไปเพื่อให้หาหน้านั้นได้ง่าย ๆ กระจกพลาสติกจะช่วยป้องกันสมุดบันทึกเมื่อฝนตก ทำให้น้ำกระดาษยังแห้งและหมึกไม่เลอะเทอะ กล้องส่องทางไกลเล็ก ๆ ทำให้คุณเห็นสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นในกรณีที่คุณไม่สามารถเข้าไปใกล้มากได้ เครื่องคิดเลขจะช่วยให้คุณแปลงข้อมูล เช่น ปริมาณเชื้อเพลิงซึ่งเครื่องบินบรรทุกมาจากตันให้เป็นลิตร หรือแกลลอน ซึ่งผู้อ่านจะเข้าใจได้ดีกว่า

การวิจัย

ผู้สืบ

สื่อข่าวมักจะรวบรวมข้อมูลข่าวสารได้มากกว่าที่พวกเขาจะสามารถนำมาใส่ในเรื่องได้ แต่ข้อมูลเหล่านั้นจะช่วยให้พวกเขาเข้าใจเหตุการณ์หรือประเด็นที่พวกเขากำลังทำข่าวได้ดีขึ้นเสมอ บางครั้งข้อมูลภูมิหลังเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เรื่องมีความหมายลึกกว่าเดิม ตัวอย่างเช่น ในข่าวเรื่องเรือซูชิฟของอิริค นัลเดอร์ เขารวมเอาข้อเท็จจริงที่ว่าน้ำที่เรือ

ข้ามปากแล่นผ่านในเดือนมกราคมนั้นเย็นมาก จนสามารถคร่ำชีวิตใครคนใดคนหนึ่งภายในครึ่งชั่วโมง ข้อมูลนั้นวางเรื่องการขาดแคลนเรือซูชิฟไว้ในบริบท โดยการอธิบายให้ชัดเจนมากขึ้นว่า เหตุใดเรือซูชิฟจึงสำคัญ นี่เป็นประเภทของข้อมูลที่ผู้สื่อข่าวต้องมองหาอย่างแท้จริง เมื่อพวกเขาหาข้อมูลเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไม่ว่าจะก่อนจะออกจากห้องข่าว หรือระหว่างการทำข่าว เมื่อมีคำถามต่าง ๆ เกิดขึ้น

ปัจจุบันผู้สื่อข่าวมีเครื่องมือที่จะค้นคว้ามากขึ้นกว่าแต่ก่อนเนื่องจากมีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต หลากอย่างเป็นเพียงรูปแบบที่ไฮเทคของเครื่องมือพื้นฐานที่ใช้กันอยู่ เช่น หนังสือรวบรวมรายชื่อของบุคคลและหน่วยงาน หนังสือที่รวบรวมสถิติ ข้อมูลต่าง ๆ สารานุกรมและแผนที่ เครื่องมืออื่น ๆ คือ ฐานข้อมูล และรายงานที่หาได้ยาก ในช่วงเวลา ก่อนมีอินเทอร์เน็ต ที่ทำให้ต้องเดินทางไปห้องสมุด หรืออาคารที่ทำการรัฐบาลด้วยตัวเอง นอกจากนี้ ยังมีแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่น้อยคนจะนึกถึงในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมาเมื่ออินเทอร์เน็ตเพิ่งเกิดขึ้น เช่น search engines, blogs, chat rooms และ รายชื่ออีเมล แหล่งข้อมูลเหล่านี้ทั้งหมดสำคัญต่อผู้สื่อข่าวที่รวบรวมภูมิหลังของเรื่อง แต่หนึ่งในเครื่องมือค้นหาพื้นฐานที่สุดที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงในรอบศตวรรษ ก็คือ ห้องสมุดของสำนักข่าวที่เก็บรวบรวมข่าวเก่า ๆ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบ “ข่าวที่ตัดออกมา” หรือเป็น

เอกสารในคอมพิวเตอร์ ข่าวเก่า ๆ เหล่านี้เป็นจุดเริ่มต้นที่เป็นประโยชน์สำหรับเรื่องทุกชนิด ผู้สื่อข่าวหลายคนยังเก็บข่าวเก่าไว้ตามหัวเรื่องด้วย ลองจินตนาการว่าอดีตประธานาธิบดีของประเทศเพื่อนบ้านประเทศหนึ่งถึงแก่กรรม ผู้สื่อข่าวที่ได้รับมอบหมายให้เขียนเรื่องนี้อาจต้องการทราบข้อเท็จจริงพื้นฐานบางอย่าง ได้แก่ อายุ สาเหตุ การเสียชีวิต สถานที่และเวลาที่เสียชีวิต แต่ผู้สื่อข่าวยังอาจต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประเทศได้เปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตามนับตั้งแต่เขาเป็นประธานาธิบดี ในขั้นแรกก็คือการพิจารณารายงานข่าวเก่า ๆ ไม่ว่าจะในหอจดหมายเหตุของห้องข่าวหรือข่าวออนไลน์ ข่าวเหล่านี้อาจเอ่ยถึงบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับอดีตประธานาธิบดี ซึ่งผู้สื่อข่าวอาจขอสัมภาษณ์ได้ ผู้สื่อข่าวอาจต้องการภูมิหลังของบุคคลนั้น ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ และอาจเรียนรู้ว่า

เพื่อนของอดีตประธานาธิบดีเก็บจดหมายทั้งหมดของเขาไว้ ซึ่งสามารถเปิดเผยข้อมูลใหม่ ๆ ที่น่าแปลกใจได้

การสัมภาษณ์โดยไม่ได้ค้นคว้าภูมิหลังจะเหมือนกับการขับรถไปยังสถานที่ที่ไม่คุ้นเคยโดยไม่ได้อ่านแผนที่ คุณอาจไปถึงที่ที่คุณต้องการ แต่ก็เป็นไปได้ที่อาจออกนอกเส้นทางไปบ้าง

แหล่งข่าว

ข้อพิพาท

สื่อข่าวใช้ทั้งแหล่งข่าวปรมาภูมิและทุติยภูมิเมื่อรายงานข่าว แหล่งข่าวปรมาภูมิอาจเป็นการสัมภาษณ์บุคคลซึ่งมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือหัวข้อเรื่อง ผู้สื่อข่าวในฐานะผู้เห็นเหตุการณ์ยังถือว่าเป็นแหล่งข่าวปรมาภูมิด้วย แหล่งข่าวทุติยภูมิอาจเป็นรายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรบนพื้นฐานของเอกสารต้นฉบับ ตัวอย่างเช่น ในกรณีเหตุเพลิงไหม้ บุคคลที่บ้านถูกไฟไหม้อาจเป็นแหล่งข่าวปรมาภูมิ เช่นเดียวกับพนักงานดับเพลิงที่เกี่ยวข้องในการดับไฟ แต่เอกสารข่าวแจกซึ่งออกโดยกรมดับเพลิงในวันต่อมาอาจเป็นแหล่งข่าวทุติยภูมิ

กฎเกณฑ์ง่าย ๆ ข้อหนึ่งที่ผู้สื่อข่าวใช้ปฏิบัติเมื่อกำลังค้นคว้าเรื่องก็คือ แหล่งข่าวเดียวไม่สามารถให้ข้อมูลข่าวสารทั้งหมดที่พวกเขาอาจต้องการได้ ในกรณีของอดีตประธานาธิบดี แต่ละแหล่งข่าวที่ผู้สื่อข่าวไปหาหรือด้วยนำไปสู่อีกแหล่งข่าวได้ บางครั้งแหล่งข่าวก็ขัดแย้งกันเอง เพื่อขจัดความขัดแย้งกัน ผู้สื่อข่าวอาจต้องดูว่าน้ำหนักของหลักฐานอยู่ที่ใดและตามหาแหล่งต้นฉบับ เช่น เอกสารต่าง ๆ เพื่อตัดสินใจว่าข้อมูลใดคือความจริง แหล่งข่าวทุติยภูมิเป็นประโยชน์มากที่สุดในการยืนยันข้อมูลที่ได้จากแหล่งข่าวปรมาภูมิ

ไม่ว่าคุณจะใช้แหล่งข่าวใดค้นคว้าภูมิหลังของเรื่อง การพิจารณาความมีเหตุผลและความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวเป็นสิ่งสำคัญ ทุกวันนี้ใครก็ได้สามารถออกแบบเว็บไซต์ที่ดูเป็นมืออาชีพ หรือส่งอีเมลที่ดูว่าเป็นของแท้ แต่ที่จริงเป็นเรื่องหลอกลวงเพียงเพราะคุณสามารถพบข้อมูลใดข้อมูลหนึ่งทางอินเทอร์เน็ตไม่ได้หมายความว่าข้อมูลนั้นเป็นของจริง ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องตรวจสอบที่มาของข้อมูลทุกเรื่องเพื่อตัดสินใจว่าข้อมูลน่าเชื่อถือพอที่จะใช้ในรายงานข่าวหรือไม่

ผู้สื่อข่าวที่ดี

“ใช้งาน” แหล่งข่าว

อย่างสม่ำเสมอ

ติดต่อกับแหล่งข่าว

เพื่อสอบถามพวกเขา

ว่ามีอะไรที่น่าสนใจ

กำลังเกิดขึ้น

การตัดสินใจว่าจะใช้แหล่งข่าวใดสำหรับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นงานส่วนใหญ่ของผู้สื่อข่าว ต่อไปนี้เป็นคำถามที่เป็นประโยชน์สำหรับประเมินว่าคุณได้เลือกแหล่งข่าวที่ถูกต้องหรือดีที่สุดสำหรับเรื่องของคุณหรือไม่

- แหล่งข่าวนี้ทราบได้อย่างไรว่าเขาหรือเธอทราบเรื่องนี้ (บุคคลผู้นั้นอยู่ในฐานะที่จะทราบสิ่งเหล่านี้ทั้งเป็นการส่วนตัวหรือโดยอาชีพหรือไม่ ?)
- เราจะยืนยันข้อมูลนี้ผ่านแหล่งข่าวอื่น หรือผ่านทางเอกสารได้อย่างไร ?
- ความเห็นของแหล่งข่าวของเราถือเป็นตัวแทนความคิดของคนอื่น ๆ ได้หรือไม่ ? (นี่เป็นเพียงคน ๆ เดียวที่ร้องเรียนเกี่ยวกับเจ้าของที่ดิน เนื่องจากพวกเขามีปัญหาส่วนตัว หรือนี้เป็นตัวแทนเสียงกลุ่มผู้เช่าที่ดินทั้งหมด ซึ่งมีปัญหารุนแรงและมีสิทธิในการร้องเรียนตามกฎหมาย)
- เท่าที่ผ่านมาแหล่งข่าวนี้ฟังพาได้และเชื่อถือได้หรือไม่ ?
- เราใช้เฉพาะแหล่งข่าวนี้ เพราะเป็นวิธีง่าย ๆ ที่จะได้ข่าว หรือเพราะเราทราบว่าจะได้รับบางสิ่งที่เราสามารถใช้ได้ ?
- อะไรคือเหตุจูงใจของแหล่งข่าวในการให้ข้อมูล ? (บุคคลผู้นั้นพยายามจะทำให้ตัวเขาดูดี ? หรือทำให้เจ้านายดูไม่ดี ? ทำไมเขาหรือเธอจึงพูดกับเราก่อน ?)

ทันทีที่คุณพบแหล่งข่าวที่ให้ข้อมูลสำหรับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การที่จะยังคงติดต่อกับบุคคลนั้นในระยะยาวเป็นความคิดที่ดี จงหาข้อมูลในการติดต่อกับแหล่งข้อมูลทุก ๆ แห่งให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่ใช่เฉพาะตามที่อยู่สำนักงาน หรือหมายเลขโทรศัพท์ แต่ทางโทรศัพท์มือถือ โทรศัพท์บ้านและที่อยู่อีเมลด้วย ผู้สื่อข่าวที่ดี “ใช้งาน” แหล่งข่าวอย่างสม่ำเสมอ ติดต่อกับแหล่งข่าวเพื่อสอบถามพวกเขา ว่ามีอะไรที่น่าสนใจกำลังเกิดขึ้น และทำให้แหล่งข่าวติดต่อกับคุณได้ง่ายด้วยเช่นกัน โดยให้นามบัตรของคุณแก่ทุก ๆ คนที่คุณพบเวลาทำข่าว

ใครก็ตามที่มีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูล รวมทั้งเลขานุการและเสมียน อาจเป็นแหล่งข่าวที่เป็นประโยชน์ของผู้สื่อข่าว พวกเขาสามารถให้สำเนาเอกสารและมักทราบว่าใครคือผู้ทราบเรื่องดีที่สุดในหัวข้อนั้น ๆ ผู้สื่อข่าวที่ปฏิบัติต่อพวกเขาด้วยความเคารพจะพบว่าคำขอสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของเลขานุการคนนั้นได้รับการตอบรับเร็วกว่า

การสัมภาษณ์

คริสติน กิลเกอร์ ผู้สื่อข่าวชาวอเมริกันกล่าวว่า “การสัมภาษณ์อย่างเชี่ยวชาญเป็นพื้นฐานสำหรับการรายงานข่าวและการเขียนข่าวที่ดีทั้งหมด” การสัมภาษณ์หมายถึง ข้อมูล ความเห็น หรือประสบการณ์ที่แหล่งข่าวแบ่งปันกับผู้สื่อข่าวในการสนทนา สิ่งที่ทำให้การสัมภาษณ์แตกต่างเล็กน้อยจากการสนทนาธรรมดาก็คือ ผู้สื่อข่าวกำหนดแนวทางของคำถาม

การเตรียมการสัมภาษณ์ไม่ยุ่งยากเกินไป ผู้คนอาจไม่ต้องการพูดกับผู้สื่อข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเรื่องนั้นเป็นประเด็นที่มีการโต้เถียงกันอยู่ เมื่อต้องเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้เริ่มจากสมมติฐานที่ว่า สาธารณชนมีสิทธิ์จะทราบสิ่งที่เจ้าหน้าที่กำลังดำเนินการ ผู้สื่อข่าวที่มีประสิทธิภาพพบว่า พวกเขาสามารถชักจูงแม้กระทั่งเจ้าหน้าที่ที่ลังเลที่สุดให้ยอมตกลงให้สัมภาษณ์ โดยคาดการณ์ล่วงหน้าว่าเจ้าหน้าที่คนดังกล่าวอาจใช้ข้อแก้ตัวและเหตุผลต่อไปนี้

- พวกเขาไม่มีเวลา
ผู้สื่อข่าวสามารถเสนอที่จะขอพบในเวลาและสถานที่ที่สะดวกที่สุดสำหรับบุคคลที่พวกเขาต้องการพูดคุยด้วย การจำกัดจำนวนเวลา

ขอสัมภาษณ์อาจช่วยได้

- พวกเขารู้สึกกลัว เนื่องจากคิดว่าเรื่องนี้จะทำให้พวกเขาดูไม่ดี
ปฏิบัติต่อผู้คนด้วยความเคารพและบอกพวกเขาอย่างชัดเจนว่าทำไมคุณจึงต้องการพูดคุยกับพวกเขา การทำเช่นนี้จะทำให้แหล่งข่าวกังวลน้อยลง
- พวกเขาไม่ทราบว่าจะพูดอะไร
ผู้สื่อข่าวต้องอธิบายชัดเจน ว่าทำไมเรื่องนี้จึงต้องการความเห็นส่วนบุคคล
- พวกเขาพบตัวยาก
ผู้สื่อข่าวมักต้องผ่านเลขานุการหรือเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เพื่อติดต่อกับบุคคลที่พวกเขาต้องการสัมภาษณ์ หากพวกเขาสงสัยว่าคำขอของพวกเขาไม่ได้รับการส่งต่อ ผู้สื่อข่าวบางคนจะเขียนจดหมายไปถึงแหล่งข่าว หรือโทรศัพท์ไประหว่างอาหารกลางวันหรือหลังเวลาเลิกงานเพื่อพยายามเข้าพบ

ทันทีที่คุณได้รับอนุญาตให้สัมภาษณ์แน่นอนและคุณได้หาข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลนั้นและหัวข้อแล้ว ยังมีสิ่งที่จะต้องเตรียมการอีก ผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่จัดทำรายการคำถามหรือหัวข้อ ซึ่งพวกเขาจะนำไปด้วย แต่จะไม่อ่านระหว่างสัมภาษณ์ พวกเขาจะตรวจดูรายการดังกล่าวเมื่อใกล้จบการสัมภาษณ์แทน เพื่อให้มั่นใจว่าพวกเขาไม่ได้ลืมบางสิ่งที่สำคัญ รายการนี้จะรวมถึงข้อมูลอื่น เอกสาร หรือภาพถ่ายที่พวกเขาต้องการได้รับจากแหล่งข่าว

คำถามเป็นแกนหลักในการสัมภาษณ์ คำถามเป็นทางลัดที่ทำให้เรือแล่นไปถูกทิศทาง คำถามที่ดีอาจให้รางวัลคุณด้วยคำตอบที่คาดไม่ถึง ข้อมูลที่เต็มเปี่ยมและความประหลาดใจ คำถามไม่ดีทำให้คุณสงสัยว่าทำไมคุณจึงรู้สึกเบื่อกับที่จะพูดคุยกับบุคคลนั้น คำถามที่เจาะจงเกินไปอาจนำคุณไปผิดทาง

“การสัมภาษณ์อย่างเชี่ยวชาญเป็นพื้นฐานสำหรับการรายงานและการเขียนที่ดีทั้งหมด”

คำถามแรกในการสัมภาษณ์มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นตัวกำหนดอารมณ์ของเรื่องที่จะตามมา ผู้สื่อข่าวส่วนมากชอบเริ่มต้นด้วยคำถามที่ทำให้แหล่งข่าวรู้สึกผ่อนคลาย คำถามแรกเป็นคำถามที่ตอบสบาย ๆ โดยข้อเท็จจริงอาจไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุผลที่คุณไปอยู่ที่นั่น แต่มักช่วยสร้างความน่าเชื่อถือของคุณกับแหล่งข่าว และสามารถสร้างความรู้สึกไว้วางใจและเปิดเผย

ส่วนใหญ่แล้วคำถามที่ดีที่สุดจะเป็นคำถามซึ่งไม่สามารถตอบง่าย ๆ ว่าใช่หรือไม่ใช่ และยังไม่ใช่คำถามที่เป็นการแสดงความเห็นของผู้สื่อข่าว นี่คือการแตกต่างระหว่างคำถามที่ว่า “คุณคิดอย่างไรกับเรื่องนี้” กับ “คุณจะคิดเป็นอื่นไปได้อย่างไรกัน” แม้การตั้งคำถามที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ แต่การเจียบและปล่อยให้ผู้ให้สัมภาษณ์พูดไปเรื่อย ๆ ก็สำคัญเช่นกัน ผู้สื่อข่าวที่ดีเป็นผู้ฟังที่ดี และมักเรียนรู้ข้อมูลสำคัญที่สุดจากการฟังเจียบ ๆ สิ่งที่คุณได้ยินอาจนำไปสู่คำถามเพิ่มเติมที่ไม่เคยคิดถึง

โรเบิร์ต ซีเกล ผู้ทำงานอยู่ที่วิทยาลัยสาธารณะแห่งชาติในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เล่าเรื่องที่เขาสัมภาษณ์นักการทูตตุรกีคนหนึ่ง หลังจากพระสันตปาปาจอห์น ปอล ที่ 2 ถูกชาวตุรกียิงบาดเจ็บในกรุงโรม คำถามแรกของเขา ก็คือ “คุณทราบรายละเอียดเกี่ยวกับชายคนนี้เป็นใคร แม่เมท อาลี อักคา บ้างหรือไม่ เขาอยู่ที่ไหนในอิสตันบูล และเขาทำงานอะไรที่นั่น เจ้าหน้าที่อิสตันบูลให้ชื่อ

ประเภทใดแก่เขา” คำตอบทั้งหมดคือ ไม่ทราบ หลังจากใช้ความพยายามอีกหลายครั้ง ซีเกลหยุดกลางคัน เกือบจะยอมแพ้ และนักการทูตผู้นั้นก็ทำลายความเจียบด้วยคำพูดนี้ “... เว้นแต่ว่าเขาเป็นฆาตกร ซึ่งโด่งดังที่สุดในตุรกี ผู้หลบหนีออกจากคุกหลังจากสังหารบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ชั้นนำฉบับหนึ่งของเรา” ซีเกล กล่าวว่า เขาเกือบเสียข่าวดี ๆ ไปโดยคำถามที่แคบมาก เขายอมรับว่าวิธีเปิดการสัมภาษณ์ที่ดีกว่านี้อาจเป็น “เล่าให้ผมฟังเกี่ยวกับชายคนนี้ด้วยครับ”

ผู้สื่อข่าวสามารถสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวทางโทรศัพท์ อี-เมลล์ หรือการส่งข้อความ แต่ละวิธีการมีข้อได้เปรียบและเสียเปรียบ การสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวทำให้ผู้สื่อข่าวรู้จักบุคคลนั้นมากขึ้น รูปบนฝาผนังเป็นรูปประเภทใด โต๊ะทำงานรก หรือเรียบร้อย หนังสืออะไรอยู่ในตู้ใส่หนังสือ การเข้าพบเป็นส่วนตัวยังทำให้ผู้สื่อข่าวสามารถตัดสินความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวจากการวางตัวของเขา เขาดูกระวนกระวายหรือดูสบาย ๆ เขาเต็มใจที่จะสบตาผู้สื่อข่าวหรือไม่

คริสโตเฟอร์ (ชิป) สแกนลัน ผู้อำนวยการด้านการฝึกเขียนของสถาบันพอยน์เตอร์ ซึ่งเป็นวิทยาลัยวารสารศาสตร์ในสหรัฐฯ เล่าเรื่องการสัมภาษณ์สตรีผู้หนึ่งซึ่งสูญเสียสามีไปด้วยโรคมะเร็ง เธอพาเขาไปดูที่บ้านและในห้องนอน เธอกล่าวว่า “คุณทราบไหมว่า ทุกคืนฉันจะใส่ผ้าหอม (ของสามี) บนหมอนเล็กน้อย ทำให้ฉันเชื่อว่าเขายังคงอยู่กับฉัน” นี่เป็นรายละเอียดที่ผู้อ่านสามารถได้กลิ่นและรู้สึกไปด้วย ซึ่งสแกนลันจะไม่มีทางทราบทางโทรศัพท์หรือทางอี-เมลล์

การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ใช้เวลาน้อยกว่า และผู้สื่อข่าวบางคนเห็นว่าการจดบันทึกที่ดี ๆ ทำได้ง่ายกว่าเมื่อพวกเขาไม่ต้องกังวลกับการสบตากับแหล่งข่าว พวกเขาสามารถแม้กระทั่งจะพิมพ์บันทึกลงในคอมพิวเตอร์ การสัมภาษณ์ทางอี-เมลล์มีประโยชน์ในการติดต่อกับคนที่อยู่ไกล แต่ผู้สื่อข่าวไม่สามารถได้ยินสิ่งที่กำลังพูดและติดตามเรื่องใน “เวลาจริง” การส่งข้อความผ่านอินเทอร์เน็ตคล้ายกับการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์มากกว่า แต่วิธีการออนไลน์ทั้งสองแบบทำให้เกิดคำถามว่า คำตอบเหล่านั้นมาจากผู้ให้สัมภาษณ์จริง ๆ หรือเปล่า

เพราะความกังวลเหล่านี้ หนังสือพิมพ์
เวอร์จิเนียโพลิต ในเมืองนอร์ฟอล์ก รัฐเวอร์จิเนีย
 จึงได้กำหนดนโยบายของห้องข่าวสำหรับการรายงาน
 ข่าวออนไลน์ว่า “ในการอ้างอิงคำพูดจากการติดต่อ
 สื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ เราจะต้องแน่ใจว่า
 การติดต่อสื่อสารนั้นเป็นของจริง เนื่องจากการปลอม
 ที่อยู่ส่งกลับทางอินเทอร์เน็ต หรือเข้าไปล็อกออน
 ว่าเป็นคนอื่นทำได้ง่ายการควบคุมอินเทอร์เน็ต
 ทำไม่ได้มีเหมือนการส่งข่าวทางสำนักข่าว
 (เช่น Reuters หรือ the Associated Press)
 การหลอกลวงสามารถมาได้จากทุก ๆ ที่
 ผู้สื่อข่าวที่ใช้รูปแบบการติดต่อสื่อสารทางอี-เมล
 หรือออนไลน์อื่น ๆ ควรปฏิบัติตามมาตรฐานมืออาชีพ
 เดียวกันนี้ เหมือนที่พวกเขาทำในรูปแบบอื่น ๆ
 พวกเขาต้องแสดงตัวในฐานะผู้สื่อข่าว และแจ้งว่า
 พวกเขาต้องการข่าวสารข้อมูลใดและทำไม พวกเขา
 ต้องใช้ทักษะในการตรวจสอบข้อเท็จจริงและทักษะ
 ในการคิดเหมือนกับที่ใช้กับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ
 ไม่ว่าจะดำเนินการสัมภาษณ์ในแบบใด ผู้สื่อข่าว
 มักมีคำถามที่เก็บไว้สำหรับตอนจบ ในตอนแรก
 พวกเขาอาจสรุปการสนทนาเพื่อให้แน่ใจว่าได้ยิน
 สิ่งที่ถูกอย่างถูกต้อง จากนั้นจะถามว่ามีอะไร
 ซึ่งบุคคลที่ให้สัมภาษณ์ต้องการเพิ่มเติมหรือไม่
 พวกเขาจะถามหาวิธีที่ดีที่สุดที่จะกลับไปติดต่อกับ
 บุคคลนั้น เฉพาะอย่างยิ่งหลังจากเวลาเลิกงาน
 และกล่าวขอบคุณบุคคลนั้นที่ให้เวลา และผู้สื่อข่าว
 หลายคนมีคำถามสุดท้ายที่ถามในการสัมภาษณ์ทุกครั้ง
 คือ “มีใครอีกไหมที่ผมควรคุยกับเขาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ?”

คำถาม
 เป็นแกนหลัก
 ในการสัมภาษณ์

กฎเกณฑ์พื้นฐาน

การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ทำแบบ “นำไปใช้ได้”
 (on the record) ซึ่งหมายความว่า
 ผู้สื่อข่าวสามารถนำทุกอย่างที่ผู้ให้สัมภาษณ์
 พูดไปใช้ได้ และอ้างชื่อผู้พูดได้ สิ่งสำคัญคือต้อง
 แน่ใจว่าแหล่งข่าวทราบเรื่องนี้ เฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้สื่อ
 ขาวกำลังสัมภาษณ์คนทั่วไปที่ไม่คุ้นเคยกับการถูก
 อ้างอิงในหนังสือพิมพ์หรือในการออกอากาศ
 ถ้าหากข้อมูลนั้นไม่ใช่แบบที่นำไปใช้ได้
 ทั้งผู้สื่อข่าวและแหล่งข่าวต้องตกลงกันล่วงหน้า
 ว่าจะใช้ข้อมูลภายใต้เงื่อนไขใด โดยทั่วไป
 การสัมภาษณ์แบบ “ให้ภูมิหลังข่าว” (on back-
 ground) หรือแบบ “ไม่ให้อ้างแหล่งข่าว” (not for
 attribution) หมายความว่าสามารถใช้ข้อมูลในข่าว
 และสามารถอ้างอิงคำพูดของแหล่งข่าวโดยตรง
 แม้ว่าจะไม่สามารถระบุชื่อแหล่งข่าวได้ อย่างไรก็ตาม
 เราสามารถระบุแหล่งข่าวในแบบกว้าง ๆ ตัวอย่างเช่น
 “เจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศผู้หนึ่ง” หรือ
 “วิศวกรบริษัทผู้หนึ่ง” ตราบใดที่ทั้งแหล่งข่าวและ
 ผู้สื่อข่าวเห็นพ้องกันเกี่ยวกับเงื่อนไขที่จะใช้
 สำนักข่าวหลายแห่งเขียนนโยบายเกี่ยวกับ
 การใช้แหล่งข่าวที่ไม่ระบุชื่อ ตัวอย่างเช่น
 หนังสือพิมพ์ *นิวยอร์กไทมส์* กล่าวว่า
 “การใช้แหล่งข่าวที่ไม่ระบุชื่อสงวนไว้ในกรณี
 หนังสือพิมพ์ไม่สามารถตีพิมพ์ข้อมูลซึ่งหนังสือพิมพ์
 เห็นว่าเชื่อถือได้และมีคุณค่าเหมาะกับการเป็นข่าวได้
 เมื่อเราใช้แหล่งข่าวแบบนี้ เรายอมรับข้อผูกพัน
 ที่ไม่เพียงแต่จะทำให้ผู้อ่านเชื่อในเรื่องความน่าเชื่อถือ
 ได้เท่านั้น แต่จะนำสิ่งที่เราสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับ
 แรงดลใจของแหล่งข่าวมาถ่ายทอดด้วย”
 ผู้สื่อข่าวไม่ควรตกลงเร็วนักสำหรับการสัมภาษณ์
 แบบให้ภูมิหลังข่าว เนื่องจากบางครั้งแหล่งข่าว
 พยายามใช้การสัมภาษณ์เพื่อโจมตีบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
 เพราะทราบว่าจะไม่สามารถสืบค้นไปถึงพวกเขาได้
 การใช้แหล่งข่าวที่ไม่ระบุชื่อทำให้ผู้อ่านผู้ฟังประเมิน
 ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารนั้นได้ยากกว่า

มีหลายครั้งที่ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องสัมภาษณ์แบบใช้เบาะหลังข่าว เนื่องจากเป็นทางเดียวที่แหล่งข่าวจะยอมตกลงพูดคุยด้วย แหล่งข่าวที่กลัวในเรื่องความปลอดภัยหากคนอื่นทราบว่าได้พูดคุยกับผู้สื่อข่าว อาจยอมตกลงให้ข้อมูลแบบเบาะหลังข่าวเท่านั้น ต่อไปนี้เป็นแนวทางบางประการสำหรับการตัดสินใจว่าจะยอมรับและใช้ข้อมูลเบาะหลังข่าวหรือไม่

- * เรื่องนี้อยู่ในความสนใจของสาธารณชนอย่างมาก
- * ไม่มีทางอื่นที่จะได้รับข้อมูลแบบนำไปใช้อ้างอิงได้
- * แหล่งข่าวอยู่ในฐานะที่จะทราบความจริง
- * คุณยินดีที่จะอธิบาย (ในเรื่องของคุณ) ว่าเหตุใดจึงไม่สามารถระบุชื่อแหล่งข่าวได้

ในบางประเทศ เจ้าหน้าที่รัฐบาลจะสนทนากับผู้สื่อข่าวแบบให้เบาะหลังข่าว รวมทั้ง “ให้เบาะหลังข่าวแบบเจาะลึก” (deep background) ซึ่งหมายความว่าสามารถไปใช้ข้อมูลนั้นได้ แต่ไม่ใช่ในการอ้างอิงคำพูดโดยตรง และไม่สามารถระบุแหล่งข่าว ผู้สื่อข่าวสามารถเขียนเพียงว่า เป็นที่ทราบกันดีว่าเจ้าหน้าที่ท่านนี้เชื่อในเรื่องนั้นเรื่องนี้ ข้อมูลที่ให้แบบ “ห้ามนำไปเผยแพร่” (off the record) ไม่สามารถนำไปเขียนได้เลย ดังนั้นผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่ต้องพยายามต่อรอง เว้นแต่ว่าแหล่งข่าวมีความสำคัญกับเรื่องมากจนนักข่าวไม่มีทางเลือกอื่น ข้อมูล “ห้ามนำไปเผยแพร่” ไม่สามารถแม้กระทั่งนำไปบอกกับแหล่งข่าวอื่น แต่อาจทำให้ผู้สื่อข่าวทราบว่า มีเรื่องอะไรที่ควรทำข่าว

ไม่ว่าเงื่อนไขที่กำหนดไว้แล้วจะเป็นเช่นไร ก็ขึ้นอยู่กับผู้สื่อข่าวที่จะต้องแน่ใจว่าทั้งสองฝ่ายเข้าใจ และเห็นพ้องกับกติกาก่อนการสัมภาษณ์ บางครั้งแหล่งข่าวพยายามจะเปลี่ยนแปลงกติกากลางคัน โดยบอกผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับบางสิ่งที่สำคัญและเพิ่มเติมจากนั้นว่า “แต่ยังไงคุณก็ไม่สามารถใช้มันได้” นี่จึงเป็นความคิดที่ดีที่จะชี้แจงกันก่อนในตอนแรก เว้นแต่จะมีการทำข้อตกลงแยกต่างหากก่อน ดำเนินการสัมภาษณ์

ความน่าเชื่อถือ เป็นทรัพย์สินสำคัญที่สุด ของผู้สื่อข่าว และความถูกต้อง เป็นวิธีที่ดีที่สุด ที่จะปกป้องมัน

ผู้สื่อข่าวควรเข้าใจชัดเจนว่าพวกเขาควรปกป้องแหล่งข่าวมากน้อยเพียงใด ในการตัดสินใจครั้ง ผู้สื่อข่าวอาจเสี่ยงต่อการถูกจำคุกหากพวกเขาปฏิเสธจะเปิดเผยข้อมูลแหล่งข่าวลับในศาล ถ้าผู้สื่อข่าวไม่ยอมเสี่ยงต่อการถูกจำคุกเพราะปกป้องแหล่งข่าว เขาควรพูดออกมาให้ชัดเจน

ผู้สื่อข่าวบางคนเชี่ยวชาญในการนำข้อมูลแบบห้ามนำไปเผยแพร่กลับมาเป็นแบบนำไปใช้อ้างอิงได้ อีริค นัลเดอร์ เป็นหนึ่งในนั้น เมื่อการสัมภาษณ์ข้อมูลแบบห้ามนำไปเผยแพร่เสร็จลง เขาจะอ่านทวนคำพูดอ้างอิงที่ไม่ได้ให้ร้ายใครและถามว่า “ทำไมคุณจึงไม่ยอมให้นำคำพูดนี้ไปใช้อ้างอิงล่ะ ?” เมื่อแหล่งข่าวยินยอม เขาก็บันทึกไว้ และอ่านทวนคำพูดอื่น ๆ และขอคำรับรองเพื่อนำไปใช้ เขากล่าวว่า ครั้งหนึ่งเขาได้เปลี่ยนการสัมภาษณ์แบบห้ามนำไปเผยแพร่ทั้งหมดมาเป็นแบบนำไปใช้อ้างอิงได้ ส่วนหนึ่งก็เนื่องจากขณะนี้แหล่งข่าวไว้ใจเขาว่า จะมีความถูกต้อง เพราะแหล่งข่าวได้ฟังการอ่านทวนคำพูดอ้างอิงแล้ว

กฎเกณฑ์พื้นฐานที่สำคัญอีกข้อหนึ่งที่ผู้สื่อข่าวต้องเข้าใจก็คือ การ “ห้ามเผยแพร่ก่อนเวลา” (embargo) สำหรับข้อมูลที่แหล่งข่าวให้มา ซึ่งหมายความว่า การให้ข้อมูลมีเงื่อนไขว่าจะไม่นำไปใช้จนกว่าจะถึงเวลาที่ระบุไว้ หน่วยงานรัฐบาลซึ่งประกาศนโยบายใหม่อาจให้เนื้อหาสรุปสาระที่เป็นลายลักษณ์อักษร อาจจะเป็นหนึ่งวันล่วงหน้า ทำให้ผู้สื่อข่าวมีเวลาข้อยข้อมูลก่อนถึงการแถลงข่าวที่จะเป็นการประกาศนโยบายอย่างเป็นทางการ ผู้สื่อข่าวที่ได้รับข้อมูลภายใต้กำหนดห้ามเผยแพร่ก่อนเวลาจะต้องปฏิบัติตาม เว้นแต่ข่าวถูกเปิดเผยก่อนเวลาที่ระบุ

ความเที่ยงตรงของข่าว

ค วามน่าเชื่อถือเป็นคุณสมบัติสำคัญที่สุดของผู้สื่อข่าว และความถูกต้องเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะรักษามัน เพื่อให้มั่นใจ

ในความถูกต้องแม่นยำ ผู้สื่อข่าวต้องตรวจสอบข้อมูลที่พวกเขารวบรวมสำหรับการรายงานข่าวซ้ำอีกครั้ง ผู้สื่อข่าวอาจผิดพลาดได้ แต่ควรให้น้อยที่สุด เมื่อหนังสือพิมพ์ของอเมริกาชื่อ *โอเรกอนเนี่ยน* ที่เมืองพอร์ตแลนด์ได้ศึกษาข้อผิดพลาดของตนเองทางคณะกรรมการสรุปว่า ข้อผิดพลาดส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากสาเหตุ 3 ประการ คือ

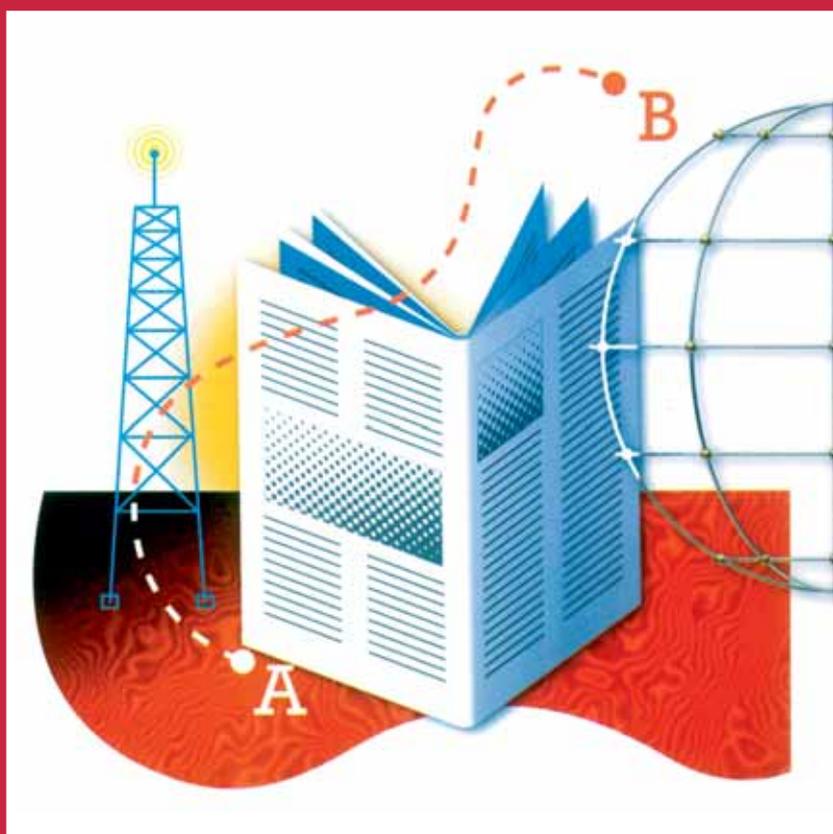
- ทำงานจากความจำ
- การตั้งสมมุติฐานเอาเอง
- การติดต่อกับแหล่งข่าวชั้นที่สอง

เราจะพูดถึงการเขียนข่าวให้เที่ยงตรงเพิ่มเติมในบทที่ 4 (“การบรรณาธิการ”) อย่างไรก็ตาม ผู้สื่อข่าวเป็นแนวป้องกันความผิดพลาดด้านแรกของสำนักข่าว ผู้สื่อข่าวที่จัดบันทึกได้ดีเยี่ยมและอ่านบันทึกนั้นบ่อย ๆ และผู้พยายามค้นหาแหล่งข่าวปฐมภูมิเมื่อใดก็ตามที่เป็นไปได้ เป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ 3 ประการของวิชาหนังสือพิมพ์ของ โจเซฟ พูลิตเซอร์ นักหนังสือพิมพ์ชาวอเมริกันผู้ล่วงลับได้ดีกว่าผู้อื่น กฎเกณฑ์ทั้งสามประการนี้ ได้แก่ “ความถูกต้องแม่นยำ ความถูกต้องแม่นยำ และ ความถูกต้องแม่นยำ”

3

การเล่าเรื่อง

ข่าวทุกข่าวประกอบด้วยข้อเท็จจริง การสังเกตการณ์ การอ้างคำพูด และรายละเอียด ผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่มักมีข้อมูลมากกว่าที่จะนำไปใช้ และเนื่องจากพวกเขาได้ทุ่มเทเต็มที่เพื่อรวบรวมข้อมูลเหล่านั้นมา จึงมีแรงกระตุ้นตามธรรมชาติที่จะใช้ข้อมูลให้มากที่สุดในเรื่องของพวกเขา แต่การนำข้อเท็จจริงทั้งหมดไปอัดแน่นไว้ในข่าวไม่ค่อยช่วยให้ข่าวเป็นการเล่าเรื่องที่ดีและดึงดูดผู้อ่านเท่าใดนัก

การทำความเข้าใจกับเรื่องที่ยัดแน่นไปด้วยข้อมูล เป็นเรื่องที่ยาก ผู้สื่อข่าวที่พยายามอธิบายทุก ๆ อย่าง อาจประสบความสำเร็จเพียงแค่ทำให้ผู้อ่านผู้ฟังสับสน นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ก็มีเนื้อที่จำกัด วิทยุและโทรทัศน์มีเวลาออกอากาศจำกัด และผู้อ่านผู้ฟัง และผู้ชมก็มีเวลาว่างและมีความสนใจจำกัดเกินกว่า จะยอมทุ่มเทให้กับข่าวอย่างเดียว

การรายงานข่าวที่ดีต้องรู้จักการเลือกสรร ไม่ใช่การบีบอัด ผู้สื่อข่าวต้องใช้วิจารณญาณ ของพวกเขา เพื่อตัดสินใจว่าอะไรสำคัญที่สุด ที่จะนำไปใส่ไว้ในเรื่อง และจะเรียงไว้ในลำดับใด สำหรับผู้สื่อข่าวหลายคนแล้วส่วนที่ยากที่สุด ในการเล่าเรื่องก็คือ การตัดสินใจว่าจะตัดข้อมูล อะไรทิ้งไป วิธีการหนึ่งที่จะตัดสินใจในเรื่องนี้ก็คือ ให้เลือกประเด็นหลักหรือสาระสำคัญของเรื่อง ที่เรียกว่า จุดเน้น (focus)

จุดเน้น

จุดเน้นของเรื่องโดยหลัก ๆ แล้วก็คือคำตอบ ของคำถามที่ว่า “เรื่องนี้เกี่ยวกับอะไรแน่” ในการพิจารณาจุดเน้นนั้น ซิป สแกนลัน อาจารย์สอนวิชาการเขียนของสถาบัน พอยน์เตอร์แนะนำให้ถามคำถามเพิ่มเติม 5 ข้อ ดังนี้

- อะไรคือข่าว ?
- อะไรคือเรื่อง ?
- อะไรคือภาพ ?
- เราจะเล่าเรื่องโดยใช้คำเพียง 6 คำ ได้อย่างไร ?
- แล้วมันสำคัญตรงไหน ?

ลองจินตนาการว่าคุณกำลังทำข่าวไปป่าที่ลูกลม อย่างรวดเร็ว คุณออกไปพูดคุยกับผู้คนและสำรวจ

ความเสียหายทั้งวัน ตอนนี้คุณจำเป็นต้องหาจุดเน้น ของเรื่องก่อนเริ่มต้นเขียน ในที่นี้คุณอาจใช้คำถามของ สแกนลันเพื่อหาจุดเน้นของคุณ

• อะไรคือข่าว ?

ไฟทำลายบ้านเรือนในภูเขาทางตะวันออกของเมือง ไป 2 หลัง แต่ไม่มีใครบาดเจ็บ และย่านธุรกิจ ของเมืองไม่ได้ถูกไฟไหม้

• อะไรคือเรื่อง ?

สองครอบครัวไร้ที่อยู่ แต่ใจที่รอดตาย

• อะไรคือภาพ ?

สมาชิกครอบครัวสวมกอดกันใกล้ซากบ้านที่ยังมี ควันออกมา

• ฉันทจะเล่าเรื่องโดยใช้คำ 6 คำ หรือน้อยกว่า ได้อย่างไร ?

ไฟทำลายบ้านเรือน แต่ไม่ใช่กำลังใจ

• แล้วมันสำคัญตรงไหน ?

ทรัพย์สินที่เสียหายจากอัคคีภัยอยู่ในวงจำกัด

ผู้สื่อข่าวที่เขียนเรื่องนี้ในขณะนี้ทราบว่ายประโยชน์ ของเขาจะเกี่ยวข้องกับครอบครัวที่สูญเสียบ้าน ซึ่งเขาจะใช้คำพูดอ้างอิงจากสมาชิกคนหนึ่ง ในครอบครัวซึ่งกำลังขอบุคคลที่ทุกคนรอดตายไว้ ตอนบนของเรื่อง และเขาจะรวมเอาข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับความเสียหายของทรัพย์สินไว้ด้วย ผู้สื่อข่าวทราบว่าเขาสามารถตัดข้อมูลบางอย่างที่ รวบรวมมาได้เกี่ยวกับจำนวนรถดับเพลิงที่เข้าไปปฏิบัติ งานในย่านธุรกิจของเมืองออกไป แต่เขายังอาจต้องใส่ คำพูดอ้างอิงจากหัวหน้าหน่วยดับเพลิงไว้

ผลของแบบฝึกหัดเขียนจุดเน้นนี้ไม่ได้มุ่งแนะนำว่า ทุก ๆ เรื่องมีจุดเน้นได้เพียงจุดเดียว ตรงกันข้าม ผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวหลายแห่งอาจใช้ข้อเท็จจริง

พื้นฐานเหมือนกัน แต่เขียนเรื่องในแบบค่อนข้างแตกต่าง เนื่องจากพวกเขาตัดสินใจจากจุดเน้นที่ต่างกัน ในกรณีข่าวไฟฟ้าผู้สื่อข่าวสามารถใช้คำถาม 5 ข้อเพื่อหาจุดเน้นที่แตกต่าง

● **อะไรคือข่าว ?**

ธุรกิจในเมืองของเราอดพ้นจากความเสียหายจากไฟฟ้าที่ทำลายบ้านเรือนไปสองหลังในภูเขาทางตะวันตกของย่านธุรกิจ

● **อะไรคือเรื่อง ?**

เจ้าของธุรกิจตั้งใจที่รอดพ้นจากไฟฟ้าในครั้งนี้

● **อะไรคือภาพ ?**

เจ้าของธุรกิจจับมือกับพนักงานดับเพลิงนอกบ้านของเขา

● **ฉันจะเล่าเรื่องโดยใช้คำเพียง 6 คำได้อย่างไร ?**

ไฟหยุดธุรกิจไม่ได้

● **แล้วมันสำคัญตรงไหน ?**

ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากไฟอันตรายอยู่ในวงจำกัด

ด้วยจุดเน้นข้างต้น ข่าวจะเริ่มด้วยความโล่งใจของเจ้าของธุรกิจ และใช้คำพูดอ้างอิงในตอนบนจากนักธุรกิจคนหนึ่งซึ่งร้านของเขาไม่ได้รับผลกระทบ ทั้งสองข่าวจะมีข้อมูลพื้นฐานเหมือนกัน บ้านเรือนสองหลังถูกทำลายขณะที่ธุรกิจไม่ได้รับผลกระทบ แต่การเน้นแตกต่างกัน การทราบว่าจะเน้นอะไรก่อนเริ่มเขียน ช่วยให้ผู้สื่อข่าวตัดสินใจว่าจะใส่ข้อเท็จจริงและคำพูดอ้างอิงอะไรลงไป และจะตัดอะไรทิ้ง วิลเลียม ซินส์เซอร์ เขียนไว้ในหนังสือ "On Writing Well" ของเขาว่า "ความคิดที่ชัดเจนจะกลายเป็นการเขียนที่ชัดเจน ทั้งสองสิ่งนี้ต้องพึ่งกันและกัน"

หลังจากผู้สื่อข่าวได้ค้นคว้า สัมภาษณ์ และสังเกตการณ์ไปหมดแล้ว ผู้สื่อข่าวที่ขำของจะไม่รีบร้อนที่จะหาจุดเน้นของเรื่อง พวกเขาอาจเริ่มกระบวนการรายงานโดยมีจุดเน้นอยู่ในใจ ซึ่งช่วยให้พวกเขาตัดสินใจว่าจะไปทางไหน และจะไปสัมภาษณ์ใครแน่นอนจุดเน้นสามารถเปลี่ยนได้เมื่อพวกเขารวบรวมข้อมูลได้มากขึ้น และก็มีมักจะเป็นเช่นนั้น สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ ผู้สื่อข่าวต้องตัดสินใจเกี่ยวกับจุดเน้นของรายงานข่าวก่อนเขียนข่าว

การมีจุดเน้นในใจเป็นเพียงก้าวแรกในการวางแผนเขียนเรื่อง ขั้นที่สองคือการจัดระเบียบเรื่อง เพื่อที่จะได้ทราบว่าจะใส่ข้อมูลใดไว้ตรงไหน เริ่มโดยการระบุรายการข้อเท็จจริงของเรื่องและตัดสินใจว่าจะอะไรควรอยู่

บนสุด ตอนท้าย และตอนกลาง เลือกคำพูดอ้างอิงและชาวดีไบท์ที่ดีที่สุดจากการสัมภาษณ์ และตัดสินใจว่าจะให้อยู่ตอนใดของเรื่อง จดรายละเอียดที่คุณต้องการใส่ลงไปในเรื่อง ก่อนเริ่มเขียนผู้สื่อข่าวบางคนพบว่า การสร้างโครงร่างบนกระดาษเป็นประโยชน์และสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับเดินเรื่องได้

การเขียน

การเขียนข่าวที่ดีต้องกระชับ ชัดเจน และถูกต้อง เรื่องนี้อาจฟังดูง่าย แต่ในทางปฏิบัติเป็นสิ่งท้าทายทีเดียว ดังที่เราได้กล่าวไปแล้วว่า ผู้สื่อข่าวมีแนวโน้มที่ต้องการใส่ทุกอย่างที่พวกเขาเรียนรู้มาเข้าไปในข่าว แต่ข่าวที่เข้าสู่ประเด็นจะดึงดูดผู้อ่านมากกว่าที่มีรายละเอียดมากเกินไป และสำนักข่าวที่ปล่อยให้ข่าวยาว เยิ่นเย้อ จะไม่มีเนื้อที่หรือเวลาเหลือสำหรับทำข่าวอื่น ๆ มากนัก

กล่าวโดยทั่วไป รายงานข่าวมีประโยคและย่อหน้าสั้นกว่าการเขียนประเภทอื่น ๆ แต่ละย่อหน้ามีประเด็นหลัก ย่อหน้าใหม่เริ่มต้นเมื่อนำเสนอความคิด บุคคลผู้เกี่ยวข้องหรือสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ

ผู้สื่อข่าวใช้ภาษาตรงไปตรงมาที่เข้าใจง่าย โดยมีคำนามและคำกริยามากกว่าคำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ รายงานข่าวที่เขียนต้องไม่คลุมเครือ กำกวม หรือซ้ำไปซ้ำมา เนื่องจากทุกคำมีค่า อี.บี.ไวท์ บันทึกไว้ในหนังสือดีเด่นของเขาชื่อ *The Elements of Style* ว่า กฎเกณฑ์พื้นฐานข้อหนึ่งของการเขียนก็คือ "ตัดคำที่ไม่จำเป็นออกไป"

นักเขียนที่ดีใช้ความพยายามที่จะเลือกคำที่เหมาะสมที่สุดเสมอเพื่อสื่อสารสิ่งที่เขาต้องการ ดังเช่นที่ มาร์ก เทเวน นักเขียนชาวอเมริกันในคริสต์ศตวรรษที่ 19 กล่าวว่า "ความแตกต่างระหว่างคำที่ถูกต้องกับคำที่เกือบถูกต้องคือความแตกต่างระหว่างฟ้าแลบกับหิ่งห้อย" ผู้สื่อข่าวจะต้องเช็คพจนานุกรมและหนังสืออ้างอิงอยู่เสมอ เพื่อให้แน่ใจว่าคำที่พวกเขาเลือกใช้ คือสิ่งที่พวกเขาหมายถึงจริง ๆ

เนื่องจากผู้สื่อข่าวเขียนข่าวสำหรับผู้อ่านผู้ฟังทั่วไป พวกเขาจึงพยายามหลีกเลี่ยงศัพท์เทคนิคที่คนส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคย ถ้าจะใช้ศัพท์เทคนิคเพื่อความถูกต้องแม่นยำ ก็ควรให้คำอธิบายไว้ด้วย ตัวอย่างเช่น คำว่า "เชื้อเพลิงฟอสซิล" ในเรื่องที่

การเขียนข่าวที่ดี ต้องกระชับ ชัดเจน และถูกต้องแม่นยำ

เกี่ยวกับปัญหาพลังงานของโลก ควรรวมเอารายการ ตัวอย่างสั้น ๆ ของเชื้อเพลิงเหล่านี้คือ ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติเข้าไปด้วย ผู้สื่อข่าวต้องหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาสละสลวย ถ้อยคำหรือวลีที่อาจทำให้ผู้อ่านผู้ฟังสับสน ถ้าสภาเมืองลงคะแนนเสียงเพื่อยอมให้มี “สถานที่ฌาปนกิจแห่งใหม่” ข่าววิทยุหรือในหนังสือพิมพ์วันรุ่งขึ้นควรบอกกับชาวเมืองว่าเมือง “วางแผนจะสร้างสถานที่ฌาศพแห่งใหม่”

หลักการสำคัญประการหนึ่งของการเขียนข่าวก็คือ เพื่อแสดงให้เห็นผู้อ่านผู้ฟังทราบว่าเกิดอะไรขึ้นมากกว่าจะเพียงแต่บอกเล่าเรื่องเท่านั้น ตัวอย่างเช่น แทนที่จะพูดว่าสมาชิกครอบครัวที่ไปร่วมในพิธีศพเต็มไปด้วยความโศกเศร้า รายงานข่าวที่ดีจะแสดงให้เห็นความโศกเศร้านั้น โดยบรรยายว่า พวกเขาสวมกอดกันและร่ำไห้อย่างไร แทนที่จะเพียงแต่บอกผู้อ่านว่าชายผู้นี้สูงนักเขียนที่ดีจะบรรยายว่า เขาต้องก้มศีรษะเพื่อเดินเข้าประตูหน้า

ความถูกต้องแม่นยำสำคัญอย่างยิ่งในการเขียนข่าว เรื่องที่ถูกต้องแม่นยำมีพื้นฐานที่ถูกต้องทั้งในด้านไวยากรณ์ ตัวสะกด เครื่องหมายวรรคตอน วันที่ ที่อยู่ ตัวเลข และรายละเอียดอื่น ๆ ในรายงานข่าว การได้ชื่อหรืออายุใครมาผิด ๆ เป็นความผิดพลาดที่ทำให้ลายความน่าเชื่อถือของผู้สื่อข่าว รายงานข่าวที่ถูกต้องจะต้องบอกเรื่องที่ครบถ้วน ไม่ใช่เพียงด้านเดียวหรือด้านใดด้านหนึ่ง นั่นไม่ได้หมายความว่าในเรื่องเดียวควรจะไปใส่ทุกอย่างเกี่ยวกับหัวข้อเข้าไป แต่หมายความว่าผู้สื่อข่าวต้องไม่ทิ้งข้อมูลสำคัญที่อาจทำให้ความหมายของเรื่องบิดเบือนไป ตัวอย่างเช่น การเขียนว่าการทดสอบแบบใหม่ทำให้การตรวจหามะเร็งในช่องปากง่ายขึ้น ชี้แนะให้เห็นว่าการทดสอบแบบเก่าเชื่อถือไม่ได้ หากการทดสอบแบบใหม่เพียงแต่เร็วกว่าเดิม ผู้สื่อข่าวควรบอกเช่นนั้น เราจะพูดถึงความถูกต้องให้มากกว่านี้ในบทที่ 4 “การบรรณาธิการ”

ความนำ

อันดับของรายงานข่าวเรียกกันว่า ความนำ (lead) มีไว้เพื่อจับความสนใจ และดึงผู้อ่าน ผู้ฟัง ผู้ชมเข้าไปในเรื่อง ความนำมีสองประเภทหลัก คือ ความนำหนัก (hard lead) และความนำเบา (soft lead) ความนำหนัก เป็นการสรุปข้อเท็จจริงที่สำคัญของเรื่อง หรือ 5W และ 1H ที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 ขณะที่ความนำเบา อาจกำหนดสถานที่เกิดเหตุหรือบุคคลในเรื่อง อีกวิธีหนึ่งที่จะดูความแตกต่างของประเภทของบทนำเหล่านี้ก็คือ พิจารณาความนำหนักเป็นการตอบคำถาม “อะไรคือข่าว” และความนำเบาเป็นคำตอบของคำถาม “อะไรคือเรื่อง”

ความนำประเภทใดประเภทหนึ่งก็สามารถใช้กับเรื่องข่าวหนักได้ ตัวอย่างเช่น เรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีนคนใหม่สามารถเขียนได้ในหลายๆแบบ โดยความนำหนักอาจเป็นแบบนี้

โจชัว สมิธ อดีตผู้นำกบฏได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีเมื่อคืนนี้ โดยได้รับคะแนนเสียงมากกว่าร้อยละ 80 ในการเลือกตั้งแบบประชาธิปไตยครั้งแรกของประเทศ นับตั้งแต่ ค.ศ.1993

ส่วนความนำเบาจะใช้วิธีที่ต่างออกไป

โจชัว สมิธ เติบโตในเมืองยังก์ทาวน์ เขาเป็นเด็กเล็ก ๆ ที่มีความฝันอันยิ่งใหญ่ เนื่องจากมีตัวเล็กกว่าวัย เขากล่าวว่า เด็กที่โตกว่าในโรงเรียนจึงชอบรังแกเขา เมื่อเขาบอกครูสอนไวยากรณ์ว่าสักวันหนึ่งเขาจะเป็นนายกรัฐมนตรีฯ ครูก็หัวเราะ

ขณะนี้ไม่มีใครหัวเราะ สมิธชนะการเลือกตั้งเมื่อวานนี้ด้วยคะแนนเสียงมากกว่าร้อยละ 80 กลายเป็นผู้นำประเทศคนแรกที่มาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยนับตั้งแต่ ค.ศ.1993

คุณจะเห็นว่าความนำหนักมักสั้นกว่าความนำเบา คือมีกยาวเพียง 1 ประโยค ขณะที่ความนำเบาจะยาวกว่า ทุกประโยคในความนำสั้นบนสนุนประเด็นหลักของเรื่อง และความนำทั้งสองประเภทรวมเอาองค์ประกอบของเรื่องที่มีคุณค่าเหมาะกับการเป็นข่าวมากที่สุดไว้ด้วย

การเลือกประเภทของความนำที่ถูกต้องขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย รวมทั้งความสำคัญและเวลาที่เหมาะสมของเรื่อง และประเภทขององค์กรข่าว สิ่งพิมพ์ หรือ

การกระจายเสียงที่เกี่ยวข้อง โดยทั่วไปข่าวโทรทัศน์ ออนไลน์-เว็บไซต์ข่าว และรายงานข่าวทางวิทยุที่ต้องเสนอข่าวในทันทีมักใช้ความนำหนัก ส่วนรายการข่าวประจำสัปดาห์หรือนิตยสารมักใช้ความนำเบา บนสมมติฐานที่ว่าผู้อ่านผู้ฟังส่วนใหญ่ได้ทราบข้อเท็จจริงหลัก ๆ ของรายงานข่าวนั้นแล้ว

รูปแบบที่ธรรมดาที่สุดของความนำเบาคือความนำแบบเกร็ดเบาสมอง (anecdotal lead) คล้ายกับตัวอย่างที่ใช้ในข่าวเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรีเกร็ดเบาสมองโดยความหมายก็คือ เรื่องเล่าสั้น ๆ เมื่อใช้เป็นความนำก็จะทำให้เห็นภาพหรือเป็นการบอกล่วงหน้าสู่เรื่องที่ใหญ่มากกว่า เรื่องเกี่ยวกับแนวโน้มทางสังคม อาจเริ่มต้นด้วยเกร็ดเบาสมองหลากหลายที่เกี่ยวข้องหรือตัวอย่าง ในบางโอกาสคำพูดอ้างอิงหรือคำถามอาจเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะเริ่มเรื่อง ความนำทั้งหมดนี้สามารถเรียกได้ว่าเป็นความนำ “แบบหน่วงเวลา” (“delayed” leads) เนื่องจากผู้อ่านจะต้องรออีกหลายประโยคเพื่อค้นหาว่าเรื่องจริง ๆ เกี่ยวกับอะไร

โครงสร้างเรื่อง

ท ักเรื่องมีโครงสร้างในแบบเดียวกับที่คนเรามีกระดูกสันหลังหรืออย่างน้อยก็ควรเป็นเช่นนั้น ถ้าปราศจากโครงสร้างเรื่องก็จะมีข้อเท็จจริงปนเปกันยุ่งเหยิงโดยไม่มีอะไรที่เชื่อมทุกอย่างเข้าด้วยกัน โครงสร้างเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เรื่องเข้าใจได้และมีความหมาย แต่ไม่ใช่ทุกเรื่องที่ต้องมีโครงสร้างแบบเดียวกัน นักเขียนที่ดีเลือกโครงสร้างที่เหมาะสมที่สุดกับเรื่องที่พวกเขากำลังเล่า

ปิรามิดหัวกลับ

รายงานข่าวส่วนมากเริ่มต้นด้วยข้อมูลที่มีคุณค่าเหมาะกับข่าวมากที่สุด ตามด้วยโครงสร้างเรื่องแบบดั้งเดิมที่พัฒนามากว่า 100 ปีที่แล้ว รูปแบบปิรามิดหัวกลับวางข้อมูลสำคัญที่สุดไว้บนสุดตามด้วยข้อมูลอื่น ๆ ที่สำคัญรองลงมาเป็นลำดับ รูปทรงแบบนี้เป็นประโยชน์เมื่อรายงานข่าวสำคัญหรือข่าวด่วน เมื่อต้องการความทันต่อเวลา ถ้าคุณเป็นคนแรกที่รายงานความคืบหน้าที่สำคัญ คุณจะต้องการบอกกับผู้ฟังว่าเกิดอะไรขึ้นในตอนบนสุดของเรื่อง ตัวอย่างเช่น รายงานเรื่องพายุขนาดใหญ่ อาจเริ่มด้วย

จำนวนผู้เสียชีวิตและบริเวณที่ได้รับความเสียหายหนักที่สุด ผู้เขียนซึ่งต่อต้านการใช้โครงสร้างแบบนี้เมื่อจำเป็นต้องใช้อาจถูกกล่าวหาว่า “ซ่อนความน่า” ทำให้ผู้อ่านผู้ฟังตัดสินใจมากกว่าจุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ใด

ในโครงสร้างปิรามิดหัวกลับ ข้อมูลที่ต่อจากความน่าจะขยายหรือพัฒนาจุดที่เป็นความน่า ในกรณีการรายงานเรื่องพายุนั้น ผู้เขียนอาจบรรยายบริเวณที่เสียหายหนักที่สุด และจากนั้นรวมคำพูดอ้างอิงจากผู้รอดชีวิตหรือคนงานกู้ภัยเอาไว้ย่อหน้าที่เป็นส่วนสนับสนุนจะขยายความหัวข้อให้รายละเอียด และให้ภูมิหลังเกี่ยวกับพายุในเรื่องที่ยาวกว่า ผู้สื่อข่าวอาจรวมข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญที่สุดเข้าไปโดยทางอ้อม ตัวอย่างเช่น เรื่องพายุ อาจรวมข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพยายามบรรเทาทุกข์ของนานาชาติ และความต้องการของผู้รอดชีวิตทั้งในพื้นที่และในระยะยาว เหตุผลประการหนึ่งที่โครงสร้างนี้เป็นที่นิยมก็คือบรรณาธิการสามารถตัดส่วนที่อยู่ล่างสุดออกไปได้เพื่อประหยัดเนื้อที่และเวลา โดยไม่ต้องกังวลว่าจะตัดข้อมูลที่สำคัญออกไป

นาฬิกาทราย

รูปแบบที่ถูกดัดแปลงของปิรามิดหัวกลับรู้จักกันในนาม โครงสร้าง “นาฬิกาทราย” รูปแบบนี้เริ่มต้นแบบเดียวกันด้วยข้อมูลที่สำคัญที่สุด แต่หลังจาก 2-3 ย่อหน้า ก็จะเลี้ยวกลับและกลายมาเป็นการบรรยายเรื่อง ซึ่งโดยทั่วไปจะเล่าตามลำดับเวลา ในตัวอย่างเรื่องพายุขนาดใหญ่ ผู้สื่อข่าวอาจเริ่มด้วยความนำหนัก มี 2-3 ย่อหน้าสนับสนุน และจากนั้นเล่าเรื่องของพายุตามที่ผู้รอดชีวิตคนหนึ่งเห็นเหตุการณ์ รูปแบบเรื่องประเภทนี้จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนผ่านที่ชัดเจนระหว่างส่วนเปิดตัวกับเรื่องเล่า ผู้สื่อข่าวอาจเขียนบางสิ่ง เช่น “ขาวนา อิคบาล ช่าน อยู่ในโรงนาเมื่อพายุเริ่มพัดกระหน่ำ” เพื่อเริ่มต้นครึ่งล่างของเรื่องแบบนาฬิกาทราย บางเรื่องเขียนในแบบตามลำดับเวลาอย่างเดียว แต่โครงสร้างนี้ส่วนใหญ่มักใช้กับสารคดี

เพชร

รูปแบบของเรื่องอีกแบบหนึ่งคือ โครงสร้าง “เพชร” ผู้สื่อข่าวที่ใช้โครงสร้างนี้ จะเริ่มด้วยเกร็ดเบาะสมอง โดยแนะนำตัวบุคคลซึ่งประสบการณ์ของเขาให้ภาพว่าเรื่องจะเกี่ยวกับอะไร จากนั้นเรื่องเล็ก ๆ นี้จะถูกขยายความออกไป เพื่อแสดงความสำคัญที่กว้างขึ้น ผู้สื่อข่าวจะกลับไป ยังเรื่องของตัวบุคคลแต่ละคนเป็นวิธีที่จะสรุป การเล่าเรื่องจนกระทั่งจบ

ผู้สื่อข่าวที่ใช้โครงสร้างนี้มักใช้เครื่องมือที่รู้จักกันว่า “nut” paragraph (หรือ nut graph) เพื่ออธิบาย ว่าเหตุใดเรื่องนี้จึงสำคัญ “คำว่า nut” แสดงถึง จุดที่หนักที่สุดของเรื่อง แจ็ค ฮาร์ท บรรณาธิการ ฝ่ายจัดการของหนังสือพิมพ์ โอเรกอนเนี่ยน ของเมือง พอร์ตแลนด์ กล่าวว่า nut graph สามารถอธิบาย คำถามใดก็ได้ที่อยู่ในความน่า อธิบายว่าทำไมเรื่องจึง สำคัญ และวางเรื่องไว้ในบริบทที่เต็มไปด้วย ความหมาย nut graph จำเป็นต้องอยู่ในตอนต้น ๆ ของเรื่องเพื่อให้เกิดความชัดเจนแก่ผู้อ่านว่าเหตุใด เขาหรือเธอควรอ่านต่อไป

รูปแบบเพชรใช้กันบ่อยในข่าวโทรทัศน์และข่าว ในหนังสือพิมพ์ ตัวอย่างเช่น ผู้สื่อข่าวอาจเริ่มต้นเรื่อง เกี่ยวกับการรักษาโรคเอดส์แบบใหม่โดยนำเสนอผู้ป่วย ที่ต้องการการรักษาแบบใหม่ จากนั้นบรรยายถึงยา ที่อยู่ในระหว่างการทดลองและยาให้ผลอย่างไร และสรุปโดยบอกว่า แพทย์บอกว่าผู้ป่วยที่เราพบ ก่อนหน้านี้จะมีชีวิตอยู่ได้อีกไม่นาน ถ้าการรักษา แบบใหม่ไม่ได้ผล แต่ไม่ว่าคุณ จะเลือกรูปแบบใด ตอนกลางของเรื่องควรสามารถดึงดูดผู้อ่านผู้ฟังต่อไป บรรณาธิการนิตยสารฉบับหนึ่งเคยกล่าวไว้ว่า การเขียนที่ดีทำให้ผู้อ่านต้องการค้นหาวางจะเกิด อะไรขึ้นต่อไป

ตอนจบ

เป็นความคิดที่ดีที่จะมีตอนจบอยู่ในใจ เมื่อคุณเริ่มต้นเขียน มันจะช่วยได้มากหากคุณ มีจุดหมายปลายทางในใจเมื่อคุณเริ่มออกเดินทาง เว้นแต่ว่าคุณจะใช้สไตล์แบบปิรามิดหัวกลับดั้งเดิม และคุณหวังจะให้บรรณาธิการตัดตอนล่างสุดออกไป ตอนจบมีความสำคัญเป็นพิเศษในข่าวกระจายเสียง อันเนื่องมาจากวิธีการนำเสนอข่าว ทั้งนี้ข่าวกระจาย เสียงเป็นข่าวแนวตรง ผู้ชมผู้ฟังไม่สามารถเลือก

ลำดับที่พวกเขาจะได้รับข้อมูล และการวิจัยพบว่า ผู้ชมผู้ฟังมีแนวโน้มที่จะจำสิ่งสุดท้ายที่พวกเขา ได้ฟังได้ดีที่สุด ซึ่งไม่เหมือนข่าวสิ่งพิมพ์หรือออนไลน์ ด้วยเหตุนี้เรื่องที่น่าไปออกอากาศจำนวนมาก จึงรวมเอาสรุปใจความตอนจบเข้าไว้ด้วย เป็นการเสริมจุดสำคัญของเรื่อง

ตอนจบมักสะท้อนตอนเริ่มต้น ซึ่งจะนำกลับไปยัง สถานที่หรือบุคคลที่สำคัญ ในการบรรยายตามลำดับ เวลา ตอนจบเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นท้ายสุด หากเรื่องนั้น หยิบยกปัญหาขึ้นมา ตอนจบอาจจะบวริถี่แก้ไข ตอนจบ มักมองไปสู่นาคต ไปยังสิ่งที่อาจเกิดขึ้นต่อไป และที่เรื่องอาจจบด้วยคำพูดอ้างอิงที่จริงจังหรือ ชาวดีโบท์เป็นบางครั้ง อย่างไรก็ตาม แนวทางนี้ ไม่ใคร่สมเหตุสมผล และควรใช้เฉพาะเมื่อคำพูด อ้างอิงนั้นมีพลังมากจนการเขียนอะไรเพิ่มเติม อาจทำให้ผู้อ่านผู้ฟังผิดหวัง

การอ้างแหล่งข่าว

ความแตกต่างสำคัญระหว่างรายงานข่าวและ บทบรรณาธิการหรือคอลัมน์ความคิดเห็นคือ การใช้การอ้างแหล่งข่าว การอ้างแหล่งข่าว เป็นการตอบคำถามง่ายๆว่า “ใครพูด” เป็นการระบุ แหล่งข้อมูลที่นำมารายงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้อยแถลงที่เป็นข้อโต้แย้งหรือข้อมูลที่เป็นปัญหา

การอ้างแหล่งข่าวสามารถทำอย่างเปิดเผยหรือ บอกเป็นนัย นี่เป็นตัวอย่างการอ้างแหล่งข่าวที่เปิดเผย หรือโดยตรง “จ่านายสิบตำรวจจันโตนิโอ คอสตา กล่าวว่าชายคนนี้ได้ถูกจับกุมและถูกตั้งข้อหาฆาตกรรม” เมื่อนำไปเขียนใหม่โดยใช้การอ้างแหล่งข่าวแบบเป็นนัย หรือทางอ้อมจะอ่านประโยคได้ว่า “ตำรวจจับกุมชาย คนนั้นและตั้งข้อหาฆาตกรรม” ในทั้งสองกรณี ผู้อ่านผู้ฟังสามารถบอกได้ว่าแหล่งข้อมูลคือตำรวจ

เหตุผลสำคัญประการหนึ่งในการอ้างที่มาของ ข้อมูลในรายงานข่าวส่วนใหญ่ก็คือ เพื่อให้ผู้อ่าน ผู้ฟัง และผู้ชมตัดสินใจด้วยตัวเองว่าจะเชื่อหรือไม่ ตัวอย่างเช่น รายงานที่ว่า เกาหลีเหนือตัดสินใจระงับโครงการ นิวเคลียร์ของตน ผู้อ่านผู้ฟังบางคนอาจมองว่า น่าเชื่อถือไม่มากนักน้อย ขึ้นอยู่กับว่าจะอ้างอิงคำพูดใคร ที่กล่าวเช่นนั้น เจ้าหน้าที่จีนหรือทีมนักวิทยาศาสตร์ ระหว่างประเทศ

เหตุผลอีกประการหนึ่งของการอ้างแหล่งข่าวใน เรื่องข่าวส่วนใหญ่ก็เพื่อให้ผู้กล่าวคำพูดที่กำลังเป็น

ประเด็นโต้แย้ง ต้องรับผิดชอบต่อคำพูดของตน ไม่ใช่ให้ผู้สื่อข่าวหรือสำนักข่าวรับผิดชอบ แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้สื่อข่าวจะได้รับการปกป้องจากการถูกฟ้องร้อง เนื่องจากการคุ้มครองทางกฎหมายของแต่ละประเทศแตกต่างกัน แต่เป็นการฝึกการรายงานข่าวที่ดี เพื่อให้ชัดเจนว่าใครพูดอะไร หรือมีจุดยืนอย่างไร

อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ว่าข้อมูลทั้งหมดในข่าวต้องมีการอ้างแหล่งข่าว การระบุแหล่งที่มาของทุกข้อมูลจะทำให้ข่าวอ่านไม่รู้เรื่อง ข้อมูลที่ผู้สื่อข่าวไปสังเกตการณ์มาโดยตรงสามารถระบุได้โดยไม่ต้องอ้างแหล่งข่าว และข้อเท็จจริงที่โต้แย้งไม่ได้และได้รับการยอมรับอย่างดีไม่จำเป็นต้องมีการอ้างแหล่งข่าว ตัวอย่างเช่น ผู้สื่อข่าวสามารถบอกว่าทีมใดชนะการแข่งขันฟุตบอลโดยไม่ต้องอ้างแหล่งข้อมูล เนื่องจากจะไม่มีข้อสงสัยในผลการแข่งขันที่เสร็จสิ้นลงแล้ว แต่การเขียนว่าผู้สมัครคนหนึ่งชนะการโหวตที่ทางการเมืองจำเป็นต้องมีการอ้างแหล่งข่าว มิฉะนั้นจะเป็นการข้ามเส้นจากข้อเท็จจริงไปเป็นความคิดเห็น

คำพูดอ้างอิงและชาวดีไบท์

รายงานข่าวจะเกริ่นนำด้วยถ้อยคำของผู้สื่อข่าว แต่ข่าวส่วนใหญ่มักรวมถ้อยคำของผู้อื่นด้วย ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของคำพูดอ้างอิง หรือชาวดีไบท์ การใช้คำพูดอ้างอิงอย่างถูกต้องจะทำให้เรื่องหนักแน่นขึ้นโดยการนำเสนอประสพการณ์ตรงของผู้ที่เกี่ยวข้องมาแบ่งปัน การใช้คำพูดอ้างอิงในตอนบนของเรื่องสามารถทำให้ผู้อ่านผู้ฟังสนใจได้มากกว่า เนื่องจากคำพูดอ้างอิงให้ความเชื่อมโยงเป็นส่วนตัวกับเรื่องนั้น

โดยคำจำกัดความแล้ว คำพูดอ้างอิงจะต้องได้รับการบอกกล่าวที่มาที่ไป เพื่อให้ผู้อ่านผู้ฟังทราบว่าใครเป็นคนกล่าว คำพูดอ้างอิงโดยตรงมีความยาวหนึ่งประโยคเป็นอย่างน้อย และเป็นคำเดียวกับที่ผู้พูดพูดออกมา จะใช้คำพูดอ้างอิงนี้เมื่อสิ่งที่ผู้พูดพูดออกมาส่วนใหญ่ควรค่าแก่การนำไปกล่าวซ้ำ คำพูดอ้างอิงบางส่วนซึ่งใช้กันในหนังสือพิมพ์เป็นอันดับแรก อาจเป็นเพียงคำคำเดียวหรือวลีเดียวของผู้พูดก็ได้ ซึ่งจะใช้เมื่อประโยคเต็มอาจทำให้สับสนหรือยาวเกินไป ผู้สื่อข่าวมีหน้าที่ใส่คำพูดอ้างอิงบางส่วนลงในบริบท เพื่อที่ความหมายของสิ่งที่ผู้พูดพูดออกมาจะไม่เปลี่ยนแปลง ตัวอย่างเช่น เมื่อประธานาธิบดี

ฌัก ชีรด์ กล่าวปราศรัยกับประชาชนในประเทศ หลังจากเกิดเหตุไม่สงบหลายสัปดาห์ เขากล่าวว่า “เราไม่อาจสร้างสิ่งใดให้คงทนถาวรอยู่ได้หากเราไม่ต่อสู้กับการเลือกปฏิบัติซึ่งเป็นยาพิษสำหรับสังคม” ผู้สื่อข่าวบางคนใช้คำพูดอ้างอิงโดยตรงเต็ม ๆ นั้นในบางรายงานข่าวของพวกเขา แต่ในหนังสือพิมพ์ Guardian ของกรุงลอนดอน คำพูดอ้างอิงเพียงคำเดียวปรากฏอยู่ในย่อหน้าที่เป็นบทนำ “ฌัก ชีรด์ วิจารณ์ให้ต่อสู้กับ “ยาพิษ” ของการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ”

ไม่เป็นการคุ้มค่าที่เราจะอ้างอิงทุกสิ่งทุกอย่างที่บุคคลพูดในการให้สัมภาษณ์ แต่คุณจะต้องเลือกสิ่งที่จะอ้างอิงโดยตรงได้อย่างไร กฎพื้นฐานง่าย ๆ คือ อย่าใช้คำพูดอ้างอิงโดยตรงหรือชาวดีไบท์ หากคุณสามารถพูดได้ดีกว่าด้วยตัวเอง มีรายงานข่าวจำนวนมากมายที่อัดแน่นไปด้วยคำพูดอ้างอิง ซึ่งถือว่าไม่ผ่านการทดสอบนี้ โดยส่วนใหญ่เป็นคำพูดที่ออกมาจากปากเจ้าหน้าที่ ingsพยายามหลีกเลี่ยงคำพูดอ้างอิงที่ให้ข้อเท็จจริง เฉพาะอย่างยิ่งในภาษาราชการ มีใครบ้างที่ต้องการได้ยินนายกเทศมนตรีพูดว่า “เราหวังที่จะมีการตัดสินใจในสัปดาห์หน้าเกี่ยวกับแผนฉุกเฉินเพื่อแจกจ่ายกองทุนเทศบาลแก่ผู้ที่มีรายได้น้อย” ข้อมูลแบบนี้จะนำไปเขียนใหม่โดยผู้สื่อข่าวในภาษาที่ชัดเจน กระชับ ในกรณีนี้ผู้สื่อข่าวอาจเขียนว่า “ตามคำกล่าวของนายกเทศมนตรี คงจะต้องใช้เวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์ก่อนที่ประชาชนสามารถคาดหวังว่าจะได้รับเงินจากเทศบาล”

คำพูดอ้างอิงที่ดีที่สุดเป็นอวัธวิสัย และเพิ่มความเข้าใจและภาพที่กระจ่างชัดแก่เรื่อง คำพูดอ้างอิงที่ดีที่สุดจะใช้ภาษาที่มีสีสัน และสะท้อนประสพการณ์ส่วนบุคคลหรือความรู้ที่ซ้ำของ โทนี โควาเลสกี ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์เชิงสืบสวนกล่าวว่า “คำพูดอ้างอิงเหล่านี้ให้อารมณ์” เขากล่าวว่า “ระหว่างการสัมภาษณ์ให้พยายามจับอารมณ์ให้ได้” “ระหว่างการเขียนต้องแน่ใจว่าจะไม่พลาดมันไป” กฎเกณฑ์ง่าย ๆ ที่ดีข้อหนึ่งก็คือใช้คำพูดอ้างอิงที่ฟังดูเป็นของจริง ไม่ใช่เหมือนกับอ่านบท

เมื่อคุณเลือกคำพูดอ้างอิงที่ดีที่สุดได้แล้ว ให้สร้างเนื้อเรื่องแวดล้อม คำพูดนั้น แต่ บ็อบ ดีทสัน ผู้สื่อข่าวเครือข่ายโทรทัศน์ NBC ของสหรัฐฯ เตือนว่า “อย่าใช้ชาวดีไบท์แทนการเล่าเรื่องที่ได้ผลดีกว่า”

ผู้สื่อข่าวที่เพียงแต่นำคำพูดอ้างอิงหรือชาวดีไบท์ มาเรียงร้อยเข้าด้วยกันกำลังแสดงความเกียจคร้าน ออกมา

ตัวเลข

ค รุสอนวิชาหนังสือพิมพ์ผู้หนึ่งเคยบรรยายถึงนักศึกษาของเธอว่าเป็น “คนที่ตั้งใจทำงานดีที่เกลียดเลข” (do-gooders who hate math) ผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่ไม่มีวันที่จะรักคณิตศาสตร์ แต่พวกเขาต้องไข่มั่น และพวกเขาควรรู้ว่าทำไมตัวเลขอาจดูน่าเชื่อถือและเป็นข้อเท็จจริง แต่มันก็อาจผิดพลาดได้ ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องมีความสามารถในเรื่องตัวเลข เพื่อบอกความแตกต่างระหว่างตัวเลขที่ไม่มีความหมายกับตัวเลขที่สำคัญ มิเช่นนั้นพวกเขาอาจจะเขียนเรื่องที่สร้างความเข้าใจผิดและสับสน และที่แย่ที่สุดก็คือผิดอย่างจัง

ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องมีสัญชาตญาณเกี่ยวกับตัวเลข เพื่อให้สามารถบอกได้เมื่อตัวเลขที่เขากำลังดูอยู่น่าจะถูกต้อง พวกเขาต้องมีความรู้ด้านคณิตศาสตร์ เพื่อเข้าใจความหมายเบื้องหลังตัวเลขและสถิติข้อมูล พวกเขาต้องการแนวคิดทางคณิตศาสตร์เพื่อให้สามารถเข้าใจการธนาคารและธุรกิจ การล้มละลาย และช่วงเวลาการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว พุดง่าย ๆ ก็คือผู้สื่อข่าวต้องการทักษะทางคณิตศาสตร์เพื่อให้เข้าใจความหมายของตัวเลข ในวิธีเดียวกับที่พวกเขาต้องการทักษะด้านภาษาที่ทำให้เข้าใจความหมายของคำต่าง ๆ

ผู้สื่อข่าวที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ มีทั้งความสามารถและความระมัดระวังเกี่ยวกับตัวเลข พวกเขาสามารถบอกเมื่อตัวเลขที่ได้มาไม่น่าจะถูกต้อง และพวกเขามีความรู้พื้นฐานด้านเลขคณิตและสถิติที่ใช้งานได้ ดังนั้นพวกเขาจึงสามารถตรวจสอบข้อสงสัยได้ พวกเขาทราบวิธีคำนวณค่าร้อยละ อัตราส่วน อัตราแลกเปลี่ยน และความสัมพันธ์อื่น ๆ ระหว่างตัวเลขที่จะทำให้เรื่องน่าสนใจกว่าใช้ข้อมูลดิบมาก พวกเขาสามารถแปลตัวเลขไปเป็นข้อความที่ผู้อ่านและผู้ชมเข้าใจได้ง่าย และควรทำเช่นนั้น

ผู้สื่อข่าวที่มีความสามารถด้านตัวเลขมีความสำคัญมากกว่าสมัยใดในโลกไซเทคนี่ ในปัจจุบัน พวกเขาเป็นนักเขียนและเป็นบรรณาธิการผู้สามารถประเมินและอธิบายพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ เทคโนโลยี และเศรษฐกิจ พวกเขาเป็นผู้สื่อข่าวที่สามารถค้นหาเรื่องราวในฐานข้อมูลโดยการคิดคำนวณตัวเลขด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องรอให้ใครซึ่งมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องมาช่วย

ทันทีที่มีการตรวจสอบตัวเลขแล้ว ผู้สื่อข่าวต้องตัดสินใจว่าจะไข่มั่นในเรื่องอย่างไร หลักปฏิบัติง่าย ๆ ก็คือ ยิ่งใช้ตัวเลขน้อยยิ่งดี ตัวเลขควรเป็นเลขกลม ๆ เพื่อความง่าย และใส่บริบทลงไปเพื่อความชัดเจน พอล เฮมพ์ ผู้แต่งหนังสือ

Ten practical Tips for Business and Economic Reporting in Developing Economics กล่าวว่า

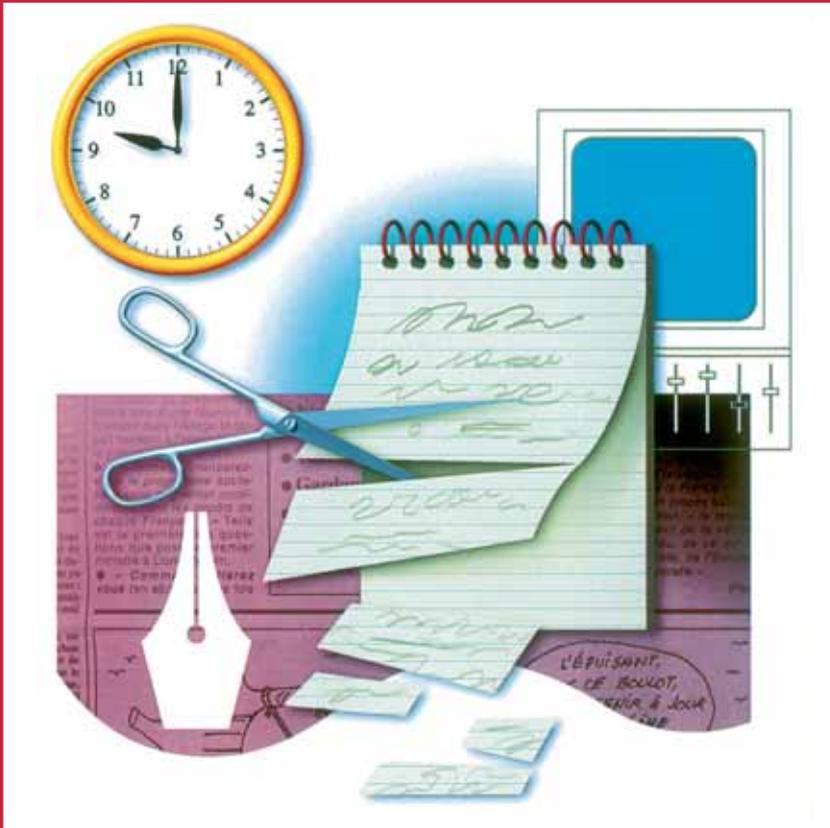
“ตัวเลขมีความสำคัญเล็กน้อยในตัวของมันเอง” “ความหมายที่แท้จริงมาจากคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับมัน” ดังนั้น เรื่องเกี่ยวกับการเพิ่มค่าใช้จ่ายในโรงเรียน อาจแปลตัวเลขเดิมไปเป็นค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นต่อเด็กหนึ่งคน เรื่องเกี่ยวกับจำนวนประชากรที่เสียชีวิตจากมะเร็งปอดทุกปีอาจให้ข้อสังเกตว่ามีค่าเท่ากับเครื่องบินจัมโบ้ตกทุกวัน

ผู้สื่อข่าวที่ไม่เชี่ยวชาญในเรื่องคณิตศาสตร์ จะขาดทักษะที่จำเป็นเพื่อแปลความหมายข้อมูลจำนวนมากในโลกรอบตัวพวกเขา เช่น สถิติอาชญากรรม มาตรฐานมลพิษและตัวเลขคนว่างงาน ถ้าปราศจากทักษะคณิตศาสตร์ที่เหมาะสมกับสายงานข่าวของพวกเขา ผู้สื่อข่าวอาจเขียนข่าวได้ไม่เที่ยงตรงอย่างที่พวกเขาต้องการ

4

การบรรณาธิกรเรื่อง

ขณะนี้เป็นเวลา 9.00 นาฬิกา และการประชุมกองบรรณาธิการเริ่มต้นด้วยการหารือเรื่องต่างๆ ที่ทุกคนกำลังทำอยู่ในวันนี้ ผู้สื่อข่าวและช่างภาพบางคนได้รับมอบหมายงานไปแล้วและกำลังออกไปทำข่าวของวันนี้ มีสองสามคนที่ได้รับมอบหมายงานตั้งแต่เมื่อคืน และมีบางส่วนที่ถูกส่งออกไปทำข่าวแต่เช้าตรู่หลังการประชุมทางโทรศัพท์ระหว่างหัวหน้าข่าวต่าง ๆ

ผู้สื่อข่าวที่ยังไม่ได้รับมอบหมายงาน จะ “เสนอ” ข่าวที่ตนสนใจในที่ประชุม เพื่อขออนุญาตจากหัวหน้าข่าวในการรายงานข่าวดังกล่าวสำหรับรายการข่าวคืนนี้หรือสำหรับหนังสือพิมพ์ฉบับวันรุ่งขึ้น หัวหน้าข่าวจะดูรายการเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งอาจสมควรหรือไม่สมควรจะไปทำข่าว พื้นที่ที่ตัดสินใจได้ หัวหน้าฝ่ายข่าวจะรวบรวม “ลำดับข่าว” (Budget) ที่พวกเขาหวังว่าจะมีการตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์หรือออกอากาศทางวิทยุและโทรทัศน์

ในจุดนี้ คุณอาจคิดว่าหัวหน้าข่าวอาจจะนั่งพักสบายได้ แต่ไม่มีการตัดสินใจใดในท้องข่าวที่ตายตัวส่วนใหญ่แล้ว แผนการจะเปลี่ยนแปลงโดยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ จะมีเหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้นที่เราไม่คาดคิดมาก่อน และรายงานข่าวบางเรื่องอาจถูกยกเลิกเพราะไม่เป็นไปตามที่คาด ข่าวบางข่าวอาจต้องมีรายละเอียดเพิ่มและไม่สามารถเสร็จในวันนี้ การตัดสินใจว่าจะรายงานข่าวเรื่องอะไร และยกเลิกข่าวอะไรเป็นหน้าที่ของหัวหน้าข่าวและโปรดิวเซอร์คนเหล่านี้จะเลือกและเปลี่ยนแปลงรายงานข่าวในแต่ละวันตามความสำคัญของข่าวแต่ละข่าว ความสนใจของประชาชน และพัฒนาการใหม่ๆ รวมทั้งเวลาหรือเนื้อที่ที่มีอยู่

แต่งงานของบรรณาธิการไม่ได้มีเท่านี้ ก่อนที่หนังสือพิมพ์จะถึงโรงพิมพ์หรือข่าวได้ออกอากาศ บรรณาธิการมีบทบาทสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ต้องทำคือ ต้องตรวจว่าข่าวที่นำเสนอสู่สาธารณชนถูกเขียนและนำเสนออย่างดีรวมทั้งถูกต้องแม่นยำ สมบูรณ์และยุติธรรมหรือไม่

ห้องข่าวส่วนใหญ่มีบรรณาธิการมากกว่าหนึ่งคน คนๆ เดียวย่อมไม่สามารถจัดการกับปริมาณเรื่องที่เกิดขึ้นโดยสำนักข่าวส่วนใหญ่ในแต่ละวันได้ ในห้องข่าวขนาดใหญ่ อาจมีบรรณาธิการหลายระดับ ซึ่งท้ายที่สุด

จะรายงานไปยังหัวหน้าฝ่ายข่าว หัวหน้าบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ หรือผู้อำนวยการสถานีวิทยุและโทรทัศน์ เราจะเห็นว่างานบรรณาธิการต้องการทักษะหลายอย่าง ระดับความสามารถในการอ่านเขียนสูง รวมทั้งความสามารถจัดการกับวาระงานที่เปลี่ยนแปลง และทำงานอย่างทรหดภายใต้แรงกดดัน

งานหนังสือพิมพ์

โดยปกติ หนังสือพิมพ์รายวันจะมีผู้สื่อข่าวซึ่งทำข่าวหลากหลาย ปกติแล้วผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจะทำงานสำหรับ “เมือง” หรือที่เรียกว่า “metro desk” ซึ่งทำข่าวเกี่ยวกับเรื่องในชุมชนที่หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นตั้งอยู่ หนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ที่วางจำหน่ายทั่วประเทศมักจะเพิ่ม “โต๊ะข่าวทั่วประเทศ” และ “โต๊ะข่าวต่างประเทศ” โดยมีผู้สื่อข่าวประจำอยู่ที่เมืองหลวงและในประเทศอื่นๆ ผู้สื่อข่าวบางคนก็ทำงานในแผนกเฉพาะของหนังสือพิมพ์ เช่น โต๊ะข่าวกีฬา ข่าวธุรกิจ หรือ สารคดี แต่ละโต๊ะหรือแผนกมีบรรณาธิการเป็นหัวหน้า ซึ่งดูแลงานของผู้สื่อข่าวและอาจมีรองบรรณาธิการหนึ่งคนหรือมากกว่าเป็นผู้ช่วย บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เป็นผู้มอบหมายเรื่องที่จะทำข่าว และติดต่อแก้ไขข่าวที่เขียนไว้แล้วหรือ “ต้นฉบับ” และยังคงดูแลการออกแบบและจัดหน้าหนังสือพิมพ์ด้วย ในหนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่บรรณาธิการมักจะเชี่ยวชาญในหน้าที่เหล่านี้เพียงอย่างเดียวหนึ่ง แต่หนังสือพิมพ์ที่เล็กกว่า คน ๆ เดียวอาจต้องทำทุกอย่างที่กล่าวมานี้ นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์อาจมีบรรณาธิการภาพซึ่งเป็นหัวหน้าช่างภาพทั้งหมด รวมทั้งบรรณาธิการกราฟฟิกซึ่งดูแลงานด้านศิลป์ เช่น แผนที่ แผนที่ และข้อมูลภาพ

อื่น ๆ หนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ยังมีคณะนักค้นข้อมูล
ซึ่งช่วยผู้สื่อข่าวหาภูมิหลังของเรื่อง และดูแลห้องสมุด
หรือ “ห้องเก็บเอกสาร” สำหรับข่าวที่ตีพิมพ์ไปแล้ว

งานกระจายเสียง

ทองข่าวของสถานีวิทยุและโทรทัศน์
ไม่ได้จัดแบบห้องข่าวหนังสือพิมพ์ ผู้สื่อข่าว
กระจายเสียงส่วนใหญ่ไม่ได้เชี่ยวชาญ
ในการทำข่าวประเภทใดเป็นการเฉพาะ แต่มักได้รับ
มอบหมายในการอ่านข่าวตามตารางเวลาที่กำหนด
เช่น ข่าวเช้าตรู่ หรือข่าวภาคดึก โปรดิวเซอร์มีหน้าที่
รวบรวมข่าวที่จะออกอากาศในแต่ละครั้ง
และทำหน้าที่ตัดสินใจว่าข่าวใดจะได้ออกอากาศ
ความยาวเท่าใด และลำดับในการออกอากาศ ในห้อง
ข่าวใหญ่ๆ โปรดิวเซอร์ผู้บริหารจะควบคุมงานของ
โปรดิวเซอร์แต่ละคนด้วย

นอกจากผู้สื่อข่าวแล้ว ห้องข่าวของสถานีวิทยุและ
โทรทัศน์จะมีผู้อ่านข่าวหรือ “anchors” ซึ่งปรากฏตัว
ในการออกอากาศและแนะนำเรื่องให้ผู้สื่อข่าวไปทำข่าว
มาในวันนี้ ตามปกติ ผู้อ่านข่าววิทยุและโทรทัศน์
มักอ่านข่าวออกอากาศมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละวัน

ตำแหน่งบรรณาธิการในห้องข่าวโทรทัศน์ บางครั้ง
จะเป็นคนที่รับผิดชอบด้านเทคนิคของการผลิตข่าว
เป็นคนที่ติดต่อภาพและเสียงเพื่อให้ได้ผลงานสุดท้าย
ที่จะนำออกอากาศ ในห้องข่าวหลายแห่ง ผู้สื่อข่าว
ภาพซึ่งถ่ายวิดีโอทัศน์จะเป็นผู้ทำงานติดต่อ โดยดูจากบท
และเสียงที่นักข่าวเขียนและให้เสียงไว้

บทบาทของบรรณาธิการ

ทั้งหนังสือพิมพ์เล็กๆ ฉบับหนึ่งโฆษณา
รับสมัครบรรณาธิการ โดยระบุ
คุณสมบัติไว้ว่า “ผู้สมัครควรมีทักษะที่ดี
ในการเขียน การบรรณาธิการ และจัดหน้าเป็นพิเศษ
และควรมีความถูกต้อง แม่นยำ รับผิดชอบ และสามารถ
ทำงานเป็นทีมได้ดี รวมทั้งมีทักษะในการดูแล
ควบคุมลูกน้อง” สถานีวิทยุขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง
ที่กำลังจะจ้างโปรดิวเซอร์คนใหม่โฆษณารับสมัคร
“ผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินใจเกี่ยวกับข่าว และมีทักษะ
การเขียนดีเยี่ยม มีทักษะด้านการจัดการ ทำงานได้
หลากหลายอย่าง และทำงานเป็นระเบียบ”

คุณจะเห็นว่า บรรณาธิการต้องเป็นผู้สื่อข่าวและ

บรรณาธิการ

ต้องเป็นผู้สื่อข่าว

ที่เข้มแข็ง

และเป็นหัวหน้าห้องข่าว

หัวหน้าห้องข่าวที่เข้มแข็ง เนื่องจากพวกเขาเกี่ยวข้องกับ
กระบวนการข่าวตั้งแต่ต้นจนจบ บรรณาธิการต้องม
ีการตัดสินใจที่ดีเกี่ยวกับข่าว เนื่องจากพวกเขา
ทำหน้าที่เสมือนผู้จัดการที่ต้องตัดสินใจว่าต้องทำข่าว
อะไรและใครควรจะทำข่าวนั้น พวกเขาายังต้องเป็น
นักเขียนที่ดีเพื่อช่วยปรับแต่งเรื่องในขณะที่เรื่อง
กำลังดำเนินอยู่ โดยหารือกับผู้สื่อข่าวที่กำลังทำข่าวอยู่
ข้างนอกและตัดสินใจว่าจะส่งผู้สื่อข่าวไปที่ใดอีก
เพื่อทำข่าวในมุมอื่น ๆ บ้าง บรรณาธิการเกี่ยวข้อง
โดยตรงในการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำเสนอเรื่อง
การเขียนหรือเลือกพาดหัวข่าว คำอธิบายภาพ และ
ภาพประกอบ และพวกเขาต้องให้คำแนะนำและ
สร้างแรงจูงใจให้ลูกน้อง

บรรณาธิการและโปรดิวเซอร์ทำงานอย่างใกล้ชิดกับ
ผู้สื่อข่าว โดยหารือและพิจารณาข่าวที่ผู้สื่อข่าวรายงาน
บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ตรวจสอบต้นฉบับ เลือกภาพ
ประกอบ ไม่ว่าจะป็นกราฟฟิกหรือภาพ และตัดสินใจ
ว่าจะวางเรื่องบนหน้ากระดาษอย่างไร รวมทั้งหัวหน้า
ในห้องข่าวสถานีโทรทัศน์และวิทยุส่วนใหญ่ ผู้สื่อข่าว
จะไม่บันทึกเสียงหรือรวบรวมเรื่องจนกว่าโปรดิวเซอร์
จะให้ความเห็นชอบกับเนื้อหา โปรดิวเซอร์ยังตัดสินใจ
เกี่ยวกับลำดับของเรื่องในการถ่ายทอดข่าว และจำนวน
เวลาที่จัดสรรให้แต่ละเรื่อง

การบรรณาธิการต้นฉบับ

บรรณาธิการทำหน้าที่เป็นดวงตาคู่ที่สอง
ที่มองหาข้อผิดพลาดในการรายงานข่าว
ในที่นี้ เราจะเน้นเรื่อง ดวงตาคู่ที่สอง
ทั้งนี้เพราะผู้สื่อข่าวควรตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำ
ของต้นฉบับของตัวเองเสมอก่อนยื่นให้บรรณาธิการ
ร่างฉบับแรกเป็นการเริ่มต้นที่ดี แต่ก็เป็นไปได้เพียงร่าง
นักเขียนทุกคนควรหาเวลาทบทวนต้นฉบับของตน

งานเขียนจะดีได้ย่อมต้องมีการแก้ไขปรับปรุงก่อน

การตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำเป็นขั้นแรกของการบรรณาธิกรต้นฉบับ บรรณาธิกรจะมองหาข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ การใช้คำ และตัวสะกด บรรณาธิกรจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลขทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ อายุ วันที่ และการอ้างอิงเรื่องเวลา พวกเขาจะคำนวณตัวเลขที่มีอยู่ซ้ำ เพื่อให้แน่ใจว่าถูกต้อง พวกเขาต้องตรวจว่าผู้สื่อข่าวใช้คำนำหน้าชื่อของทุกคนที่ถูกอ้างอิงคำพูดได้ถูกต้องเหมาะสม และทบทวนการอ้างอิงแหล่งข้อมูล

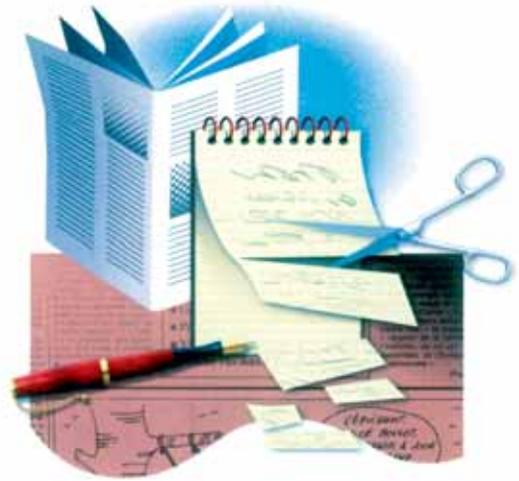
บรรณาธิกรควรตรวจหาข้อผิดพลาดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือประเด็นด้านความยุติธรรม

บรรณาธิกรที่ละเอียดถี่ถ้วนจะอ่านเรื่องด้วยสายตาที่สงสัย พร้อมตั้งคำถามเหล่านี้อยู่ในใจ

- ผู้สื่อข่าวทราบเรื่องนี้ได้อย่างไร ?
- ทำไมผู้อ่านผู้ฟังควรเชื่อเรื่องนี้ ?
- มีการสนับสนุนประเด็นหลักของเรื่องหรือไม่ ?
- คำพูดอ้างอิงถูกต้อง และตรงกับสิ่งที่บุคคลผู้นั้นต้องการจะบอกหรือไม่ ?
- ทุกฝ่ายในข่าวได้มีโอกาสแสดงความเห็นหรือไม่ ?
- มีอะไรหายไปหรือไม่ ?
- เรื่องนี้ยุติธรรมหรือไม่ ?

บรรณาธิกรยังให้ความสนใจในเรื่องของรสนิมและภาษา ซึ่งต่างกันไปขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมท้องถิ่น (เราจะพูดถึงเพิ่มเติมในบทที่ 7 “จรรยาบรรณและกฎหมาย”) ทั้งบรรณาธิกรและผู้สื่อข่าวควรอ่านต้นฉบับดัง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้องข่าว เพื่อฟังว่ามีประโยคใดที่ยาวเกินไป ใช้อย่างซ้ำซากโดยไม่จำเป็น หรือมีวลีที่ไม่เหมาะสม หรือตีความหมายได้สองอย่างหรือไม่ ในห้องข่าวส่วนใหญ่ บรรณาธิกรมีอำนาจเปลี่ยนต้นฉบับของผู้สื่อข่าวโดยไม่ต้องมีการหารือใดๆ

อย่างไรก็ตาม บรรณาธิกรไม่ใช่พนักงานพิสูจน์อักษรธรรมดา พวกเขาเป็นผู้สื่อข่าวคนหนึ่ง บรรณาธิกรและโปรดิวเซอร์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการรายงานข่าว หรือไม่ก็ทักษะในการรายงาน ดังนั้นเมื่อพวกเขาอ่านรายงานข่าวของผู้สื่อข่าว พวกเขาจะมองหามากกว่าความถูกต้องแม่นยำพื้นฐาน พวกเขาต้องการทราบว่าเรื่องสมเหตุสมผลสำหรับผู้ที่ไม่ทราบเรื่องนี้เลยหรือไม่ พวกเขาจะให้

ความสนใจเป็นพิเศษที่จะทำให้เรื่องน่าสนใจ

หากเรื่องไม่ค่อยน่าสนใจอย่างที่คาดไว้

บรรณาธิกรหรือโปรดิวเซอร์ต้องสามารถทำงานกับผู้สื่อข่าวเพื่อปรับปรุงผลผลิตสุดท้าย นั่นก็คือเมื่อทักษะความเป็นผู้นำเข้ามามีบทบาท พวกเขาใช้กระบวนการที่เรียกทั่วไปว่า “การสอนตัวต่อตัว” (coaching)

การสอนตัวต่อตัว

การสอนตัวต่อตัวเป็นวิธีที่บรรณาธิกรช่วยให้ผู้สื่อข่าวสามารถแก้ปัญหาการรายงานข่าวได้ด้วยตัวเอง และหลีกเลี่ยงการที่ผู้สื่อข่าวจะรู้สึกไม่พอใจเมื่อบรรณาธิกรแก้ไขต้นฉบับของเขาหรือเขียนข่าวใหม่หมด ด้วยวิธีนี้ ผู้สื่อข่าวจะเรียนรู้การทำงานที่ดีขึ้น มากกว่าจะทำผิดแบบเดิมๆ ซ้ำอีก และปล่อยให้บรรณาธิกรแก้ไข จอชรี บาซิกา บรรณาธิกรข่าวของหนังสือพิมพ์ Alasiri ของแทนซาเนีย กล่าวว่า “บรรณาธิกรที่ดีจะสอนผู้สื่อข่าวแบบตัวต่อตัวโดยการพูดคุยในขณะที่ผู้สื่อข่าวกำลังรายงานและเขียนข่าว ด้วยการสอนแบบตัวต่อตัว ผู้สื่อข่าวยังสามารถหาหรือปัญหาที่พวกเขา กำลังประสบอยู่โดยมีบรรณาธิกรพยายามช่วยแก้ไขปัญหา”

ทักษะที่เกี่ยวข้องในการสอนแบบตัวต่อตัวบางอย่างเป็นทักษะเดียวกับที่ผู้สื่อข่าวที่ดีจำเป็นต้องมี นั่นคือฟังอย่างตั้งใจและถามคำถามที่ดี การสอนแบบนี้ได้ผลเนื่องจากโดยทั่วไปผู้สื่อข่าวทราบปัญหาที่เขามักกับข่าวแต่ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร

ผู้มีหน้าที่สอน จะต้องถามปัญหาและรับฟัง และช่วย
ผู้สื่อข่าวปรับปรุงงานของตน การทำเช่นนี้แตกต่างจาก
การเป็น “ผู้แก้ไข” (fixer) อย่างที่บรรณาธิการบางคน
ทำอยู่

ผู้สอน	ผู้แก้ไขข่าว
ช่วยผู้เขียน	แก้ไขเรื่อง
ช่วยตลอดกระบวนการ	กำหนดเส้นตาย
พัฒนาผู้เขียน	ทำให้ผู้เขียนดูไร้ประสิทธิภาพ
สานต่อความชำนาญ	เปิดเผยจุดอ่อน
สนับสนุนความเป็นอิสระ	สร้างความไม่พอใจ
ควบคุมร่วมกัน	ควบคุมเอง

บรรณาธิการหลายคนต่อต้านการสอนผู้สื่อข่าว
แบบตัวต่อตัว เนื่องจากคิดว่าใช้เวลามาก พวกเขา
เชื่อว่าการแก้ไขเองเร็วกว่า เมื่อเส้นตายใกล้เข้ามา
การสอนอาจไม่เหมาะในทางปฏิบัติ หนังสือพิมพ์ต้อง
ตีพิมพ์ให้ทันเวลา การถ่ายถอดข่าวต้องออกอากาศ
และไม่สามารถยอมให้ข้อผิดพลาดผ่านไปได้
แต่ในห้องข่าวที่มีการสอนตัวต่อตัว บรรณาธิการจะ
ไม่รอถึงนาทีสุดท้ายเพื่อตรวจสอบต้นฉบับของผู้สื่อข่าว
ด้วยการทำงานร่วมกับผู้สื่อข่าวตลอดกระบวนการ
บรรณาธิการจะช่วยให้ผู้สื่อข่าวผลิตเรื่องที่ดีขึ้น
ซึ่งต้องการเวลาน้อยลงในการบรรณาธิการในตอนท้าย
ของกระบวนการ

ริชตดริก มุกุมบิรา ผู้สื่อข่าวชาวบอตสวานา
ซึ่งปัจจุบันทำงานกับ Ngami Times กล่าวว่า เขา
ถือว่าการสอนตัวต่อตัวเป็นส่วนสำคัญในงานของเขา
ในฐานะบรรณาธิการข่าว มุกุมบิรา กล่าวว่า
“บรรณาธิการไม่ควรเพียงแต่มอบหมายงานให้
ผู้สื่อข่าวแก้ไขข้อผิดพลาดในร่างฉบับสุดท้ายเท่านั้น
เขาควรยื่นมือเข้ามาในกระบวนการรายงาน
โดยเฉพาะเมื่อผู้สื่อข่าวกำลังพยายามหาทาง
เขียนบทนำ เพื่อประหยัดเวลา”

บรรณาธิการที่ทำหน้าที่สอน จะพูดคุยกับผู้สื่อข่าว
ก่อนผู้สื่อข่าวจะออกจากห้องข่าว เมื่อผู้สื่อข่าว
ถูกเรียกตัวเข้ามาที่สำนักงาน และทันทีที่ผู้สื่อข่าว
กลับมา ก่อนที่พวกเขาจะเริ่มเขียน บรรณาธิการ
ที่ทำหน้าที่สอนจะถามคำถามง่าย ๆ ที่สามารถช่วยให้
ผู้สื่อข่าวเน้นประเด็นสำคัญ ๆ ได้ เช่น

- เกิดอะไรขึ้น ?
- เรื่องของคุณเกี่ยวกับอะไรแน่ ?
- ผู้อ่านผู้ฟังต้องการทราบอะไร ?

- คุณจะเขียนข่าวนี้ให้ชัดเจนอย่างไร ?
- ที่ผ่านมาก่อนคิดถึงเรื่องของคุณอย่างไร ?
- ตรงไหนที่ต้องหาข้อมูลเพิ่มเติม ?
- คุณต้องทำอะไรต่อไป ?
- ผมจะช่วยคุณได้อย่างไร ?

บรรณาธิการผู้ทำหน้าที่สอนจะมองหาสิ่งที่จะ
ชมเชยและให้กำลังใจผู้เขียนข่าวทุก ๆ ครั้ง
และเมื่อพวกเขาระบุถึงปัญหา พวกเขาจะพูดถึงปัญหา
เพียงสองสามอย่างในแต่ละครั้ง จิล โกลเลอร์
แห่งสถาบันพอยน์เตอร์ กล่าวว่า เมื่อเธอสอนงาน
ผู้สื่อข่าว เธอจะนั่งทับมือตัวเองไว้ ในฐานะผู้สอน
เธอไม่ต้องการตะตองต้นฉบับของผู้สื่อข่าว แต่จะ
ปล่อยให้ผู้สื่อข่าวพูดเกี่ยวกับข่าวที่เขียน ดังนั้นเธอจะ
สามารถฟังได้ชัดเจนและตั้งคำถามที่ผู้เขียนข่าวจำเป็นต้อง
ตอบ

การสอนตัวต่อตัวเป็นการบ่มเพาะการรายงานข่าว
ให้เฉียบแหลมภายใต้บรรยากาศที่ถ้อยที่ถ้อยอาศัยใน
ห้องข่าว การสอนทำให้การสนทนาเป็นการให้รางวัล
ไม่ใช่การลงโทษ และเนื่องจากผู้คนจะจดจำในสิ่งที่
พวกเขาทำด้วยตัวเอง การสอนแบบตัวต่อตัวจึงช่วยให้
ผู้สื่อข่าวทำงานได้ดีขึ้นในที่สุด

หัวข้อ คำบรรยายภาพ และหัวพาดหน้า

นอกจากการบรรณาธิการข่าวของผู้สื่อข่าวแล้ว
บรรณาธิการยังรับผิดชอบส่วนประกอบ
เพิ่มเติมที่มาพร้อมกับเรื่องด้วย ในห้องข่าว
หนังสือพิมพ์และข่าวออนไลน์ บรรณาธิการจะเป็น
ผู้เขียนหัวข้อและคำอธิบายภาพ หัวข่าวเป็นทั้ง
การสรุปและการโฆษณา และช่วยให้ผู้อ่านทราบ
โดยเร็วว่าข่าวเกี่ยวกับอะไร รวมทั้งยังบอกผู้อ่านว่า
ทำไมพวกเขาจึงควรที่จะอ่านข่าวทั้งหมด คำอธิบายภาพ
เป็นเหมือนฉลากมากกว่า โดยบอกผู้อ่านว่าภาพนั้น
หรือกราฟฟิกแสดงอะไร ในห้องข่าวสถานีโทรทัศน์และ
วิทยุ โปรดิวเซอร์อาจเขียนหัวข้อข่าวและหัวพาดหน้า
(Teases) ซึ่งเป็นการบรรยายเรื่องสั้น ๆ เพื่อทำให้ผู้ฟัง
หรือผู้อ่านหรือดูข่าวต่อไปเพื่อจะได้ทราบรายละเอียดทั้งหมด

หัวข้อข่าวมักจะสั้นและเตะตา หัวข่าวหนังสือพิมพ์
เป็นการสรุปเรื่องราว ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน และ
ช่วยจัดลำดับความสำคัญของข่าวบนหน้าหนังสือพิมพ์
โดยใช้ขนาดของตัวอักษรต่างๆ กันไป บรรณาธิการ

หัวข้อมักจะสั้น

และเตะตา

ไม่ได้เพียงย่อหน้าให้เหลือเพียง 2-3 คำเท่านั้น แต่บรรณาธิการที่ดีต้องพยายามจับจุดสำคัญของเรื่องไว้ในหัวข้อ ดังนั้นพวกเขาจำเป็นต้องเข้าใจเรื่องทั้งหมดก่อนพยายามจะเขียนหัวข้อ บรรณาธิการต้องอ่านเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ และมองดูภาพและกราฟิกที่จะไปพร้อมกับเรื่อง ถ้าประเด็นหลักไม่ชัดเจน บรรณาธิการควรปรึกษากับผู้สื่อข่าวมากกว่าจะไปคาดเดาหรือเสี่ยงต่อการพิมพ์หัวข้อที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดหรือไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ บรรณาธิการที่รู้สึกสับสนอยู่เกี่ยวกับข่าวยังชี้ว่ารายงานข่าวชิ้นนั้นอาจต้องปรับปรุง

ภาษาในหัวข้อ ควรเป็นภาษาง่ายและตรงไปตรงมา ใ้วิสามานยนามและปัจจุบันกาล โดยทั่วไปยอมรับกันว่าไม่จำเป็นต้องใช้คำสันธาน คำนำหน้านามเช่น "The" และต้องตัดกริยาเชื่อมเช่น "is" หรือ "were" ออกไป ข่าวเกี่ยวกับผู้หญิงคนหนึ่งกับคนรักที่ถูกจับกุมในข้อหาปล้นธนาคารหลายครั้ง อาจพาดหัวว่า "Bandit, Boyfriend Held in Robberies" แต่ให้หลีกเลี่ยงสิ่งที่บรรณาธิการเรียกว่า คำกริยาสำหรับ "หัวข้อ" ซึ่งผู้เขียนหัวข้อมักชอบใช้ เนื่องจากเป็นคำกริยาสั้นๆ เราแทบไม่เคยใช้คำกริยาเช่น "probe" "eye" "nab" "vice" และ "huddle" ในบทสนทนาประจำวันเลย ดังนั้น เราจึงไม่ควรใช้คำเหล่านี้ในหัวข้อ

หัวข้อควรสอดคล้องกับอารมณ์ (tone) ของเรื่อง เรื่องที่เป็นข่าวหนักต้องการบทสรุปที่ตรงไปตรงมา เช่น หัวข้อจากหนังสือพิมพ์ *ซิมบับเว อินดิเพนเด้นท์* ที่เขียนว่า "Smugglers Dent Zimbabwe's Gold Production" ผู้เขียนหัวข้อต้องการให้ผู้อ่านทราบทันทีว่าเรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร ในทางตรงกันข้าม หัวข้อแบบสารคดีอาจแค่บอกเป็นนัยถึงเนื้อหาเรื่อง โดยเขียนเพียงนัยๆ เพื่อดึงดูดความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่าน ตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์ *บัวโนส ไอเรส เฮรัลด์* ของอาร์เจนตินา เขียนหัวข้อวิจารณ์อัลบั้มชุดใหม่ว่า "Sassy Madonna Goes Back in Time"

เนื่องจากหัวข้อต้องพอดีกับเนื้อที่ที่จำกัด บรรณาธิการหนังสือพิมพ์จึงสร้างหัวข้อในแบบที่เราเล่นต่อภาพจิ๊กซอว์ โจเอล ปีเซตซ์เนอร์ บรรณาธิการต้นฉบับสำหรับหนังสือพิมพ์อเมริกันชื่อ *นูวาร์ค สตาร์ เลดเจอร์* กล่าวว่า "ผมจะเอาคำมารวมกันเหมือนต่อคำปริศนาในจดหมายลักพาตัว" บรรณาธิการกล่าวว่า ขณะที่การเขียนหัวข้ออาจเป็นเรื่องสนุกสนาน แต่สิ่งสำคัญที่ต้องนึกถึงคือผู้อ่านหลีกเลี่ยงการใช้สำนวนซ้ำซากจนน่าเบื่อ และระมัดระวังเรื่องการเล่นคำหรือคำที่มีความหมายได้สองอย่าง หัวข้อที่พยายามจะให้ขบขัน เฉลียวฉลาด หรือดึงดูดความสนใจมากเกินไป มักไม่ประสบความสำเร็จ ที่สำคัญมากที่สุดคือ หัวข้อต้องถูกต้องแม่นยำและชัดเจน และไม่สร้างความเข้าใจที่ผิด สิ่งที่อยู่ในหัวข้อจะต้องอยู่ในเรื่อง ไม่มีอะไรสร้างความรำคาญให้ผู้อ่านได้มากเท่าการอ่านข่าวที่ไม่เหมือนที่หัวข้อบอไว้

หัวข้อพาดนำของสื่อกระจายเสียงเหมือนกับหัวข้อคือมุ่งดึงดูดความสนใจของผู้ชมไปที่เรื่อง การเขียนหัวข้อพาดนำใช้กฎเกณฑ์เดียวกับการเขียนหัวข้อโปรโตคอลต้องดูเรื่องและพูดคุยกับผู้สื่อข่าวก่อนเขียนหัวข้อพาดนำ และต้องระวังการใช้สำนวนซ้ำซากหรือเล่นคำเช่นเดียวกับหัวข้อ หัวข้อพาดนำไม่ควรพูดเกินเนื้อข่าว หรือพยายามขายข่าวมากเกินไป

ตรงกันข้ามกับหัวข้อหนังสือพิมพ์ หัวข้อพาดนำในสื่อกระจายเสียงมักเขียนเป็นประโยคสมบูรณ์ หัวข้อพาดนำจะอยู่โดดๆ แยกออกจากเนื้อข่าว โดยมีข่าวอื่น ๆ หรือโฆษณาอื่น โดยปกติหัวข้อพาดนำในสื่อกระจายเสียงไม่ได้สรุปเรื่องเหมือนหัวข้อหนังสือพิมพ์ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของหัวข้อพาดนำคือ ทำให้ผู้ชมต้องการที่จะดูหรือฟังต่อ โปรโตคอลจะเขียนหัวข้อพาดนำที่ทิ้งคำถามที่ยังไม่มีคำตอบไว้ หรือพวกเขาอาจสร้างความคาดหวังโดยสัญญาว่าผู้ชมที่ยังติดตามดูอยู่จะได้รับประโยชน์บางอย่าง

เพื่อให้เห็นความแตกต่างระหว่างหัวข้อหนังสือพิมพ์กับหัวข้อพาดนำในสื่อกระจายเสียง ลองพิจารณาบทนำจากหนังสือพิมพ์อเมริกันชื่อ *ลอสแอนเจลิส ไทมส์* ซึ่งรายงานมาจากกรุงอัมมาน จอร์แดน "สตรีชาวอิรักคนหนึ่งปรากฏตัวในโทรทัศน์ของจอร์แดนเมื่อวันอาทิตย์ และสารภาพว่าเป็นสมาชิกคนที่ 4 ของทีมวางระเบิดพลีชีพ อัลกออิดะห์ ซึ่งโจมตีโรงแรม 3 แห่งที่นี่เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว คร่าชีวิตผู้คน

ไป 57 คน” หนังสือพิมพ์พาดหัวว่า : “สตรีชาวอิรัก สารภาพโดยสงบว่า เธอพยายามจะระเบิดโรงแรมอย่างไร” แต่หัวหน้าพาดสำหรับเรื่องเดียวกันในข่าวภาคกลางคืนของโทรทัศน์ NBC ก็คือ : “เธอผู้นั้นเป็นใคร และทำไมเธอจึงยอมเป็นคนที่จะวางระเบิดพลีชีพโรงแรมคนที่ 4 ในจอร์แดน ติดตามรายละเอียดคืนนี้” หัวหน้าพาดนำในโทรทัศน์ไม่ได้เอ่ยถึงคำสารภาพของสตรีผู้นี้ แต่สัญญาที่จะให้คำตอบข้อสงสัยของผู้ชมเกี่ยวกับบทบาทของเธอแทน

คำบรรยายภาพมีวัตถุประสงค์แตกต่างจากหัวข้อ แทนที่จะสรุปเนื้อหาในแบบเดียวกับหัวข้อ คำบรรยายภาพช่วยให้ผู้อ่านชื่นชมสิ่งที่อยู่ภายในกรอบภาพ และคำบรรยายภาพรวมกันเป็นเรื่องเล็ก ๆ ที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจโดยไม่จำเป็นต้องอ่านใจความของเรื่องที่มาด้วยกัน

คำบรรยายภาพควรระบุบุคคลสำคัญในภาพอย่างชัดเจน หากมีบุคคลหลายคนในภาพ คำบรรยายภาพจะช่วยทำให้ผู้อ่านทราบว่าบุคคลที่สำคัญก็คือคนที่ “สวมหมวก” หรือ “ยืนอยู่ทางขวา” คำบรรยายภาพไม่ควรเป็นคำ ๆ เดียวกับหัวข้อ หรือยกประโยคหนึ่งออกมาจากเรื่องโดยตรง และผู้เขียนคำบรรยายภาพไม่ต้องบรรยายสิ่งที่เห็นชัดเจนอยู่แล้วในภาพ “คาร์ลอส เฟร์นันเดซ ยิ้มเมื่อเขาก้าวลงจากเครื่องบิน” เป็นคำบรรยายภาพที่ได้ผลน้อยกว่า คำบรรยายภาพว่า “คาร์ลอส เฟร์นันเดซ ที่สำเร็จเดินทางกลับจากการลี้ภัยเป็นเวลา 15 ปี”

คำบรรยายภาพส่วนใหญ่สั้นแค่หนึ่งหรือสองบรรทัด เมื่อใช้ตัวพิมพ์ขนาดเล็ก แต่ในบางครั้ง หนังสือพิมพ์ หรือเว็บไซต์ข่าวออนไลน์อาจมีภาพหลากหลาย พร้อมด้วยคำอธิบายภาพที่ยาวกว่าซึ่งบอกเล่าเรื่องทั้งหมด ในคำอธิบายภาพที่ยาว ๆ อาจมีการอ้างคำพูดของคนที่อยู่ในภาพด้วย

กราฟฟิกต่าง ๆ

บางครั้งผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไม่พอใจการใช้กราฟฟิก เพราะกินเนื้อที่ บีบให้เรื่องสั้นลง แต่กราฟฟิกที่ดีทำให้หนังสือพิมพ์น่าสนใจมากขึ้น และดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน รวมทั้งทำให้เรื่องเข้าใจได้ง่ายขึ้น กราฟฟิกช่วยส่งเสริมเรื่องของผู้สื่อข่าวมากกว่าจะทำให้เรื่องเสีย รอน ริสัน นักออกแบบหนังสือพิมพ์กล่าวว่า กราฟฟิกเป็น “ข้อมูลข่าวสาร ไม่ใช่เครื่องประดับตกแต่ง”

กราฟฟิกทุกชิ้นต้องมีวัตถุประสงค์ การเติมเนื้อที่ว่างให้เต็มหรือใช้เวลาออกอากาศให้หมดไม่ใช่เหตุผลเพียงพอสำหรับการใช้กราฟฟิก กราฟฟิกควรส่งเสริมความเข้าใจของผู้อ่านหรือผู้ชม ซึ่งหมายความว่าบรรณาธิการต้องเข้าใจเรื่องทั้งหมดก่อนออกแบบหรือเลือกกราฟฟิกที่จะใช้ ช่างศิลป์กราฟฟิกมักเป็นผู้ผลิตภาพ ส่วนบรรณาธิการมีหน้าที่ให้แนวคิดในการสร้างกราฟฟิก หาข้อมูลที่กราฟฟิกควรแสดง และยืนยันความถูกต้องแม่นยำของกราฟฟิก

กราฟฟิกสามารถแสดงข้อเท็จจริงพื้นฐาน หรืออธิบายถึงกระบวนการ ลองจินตนาการว่าคุณกำลังรายงานเรื่องมลพิษทางอากาศในประเทศของคุณ คุณสามารถใช้แผนที่เพื่อแสดงสถานที่ที่อากาศเป็นพิษที่สุด สามารถใช้ภาพประกอบเพื่อแสดงว่าอากาศเป็นพิษมีผลกระทบต่อปอดอย่างไร กราฟฟิกทั้งสองแบบได้ผลดีสำหรับสื่อกระจายเสียง เช่นเดียวกับในหนังสือพิมพ์

ไม่ว่าจะเป็นสื่อใด จงหลีกเลี่ยงกราฟฟิกที่อัดแน่นด้วยข้อมูลมากเกินไป ผู้อ่านหรือผู้ชมควรสามารถดูกราฟฟิก และได้ความคิดหลักอย่างหนึ่ง ลองคิดถึงกราฟฟิกในฐานะป้ายบนทางหลวง คนขับไม่มีโอกาสศึกษาป้ายเนื่องจากสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นเร็วมาก ดังนั้นข้อมูลต้องชัดเจนและซึมซับได้ง่าย

ลองจินตนาการว่า คุณมีบทความที่พูดถึงงบประมาณประจำปีของเมืองว่าสูงเป็น 2 เท่าของเมื่อ 10 ปีก่อน เมื่ออ่านดูอย่างละเอียด คุณสังเกตเห็นว่าส่วนใหญ่ที่เพิ่มขึ้นอยู่ใน 3 ปีสุดท้าย กราฟแท่งที่แสดงแผนผังจำนวนงบประมาณสำหรับแต่ละปีในระยะเวลา 10 ปี เป็นวิธีการที่จะทำให้สิ่งนี้ชัดเจน

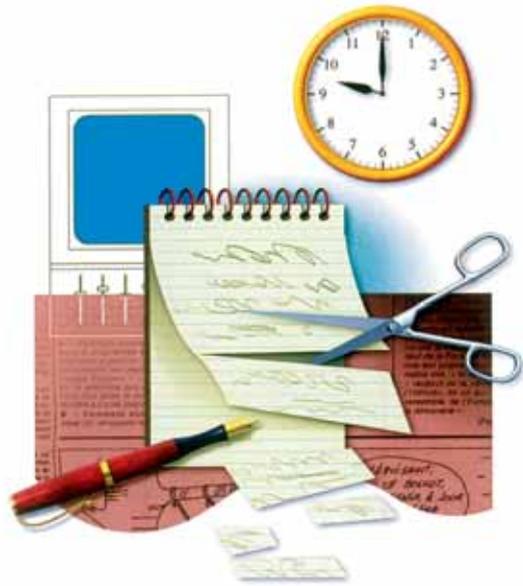

การแสดงผลด้วยรูปทรงต่างๆ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายกว่าการแสดงด้วยตัวเลข ตัวอย่างเช่นในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาทางธุรกิจในเมืองของคุณที่ทำให้ชาวเมืองมีที่อยู่อาศัยน้อยลง คุณสามารถทำรายการจำนวนอพาร์ทเมนต์ และอาคารสำนักงานในพื้นที่นั้น อย่างไรก็ตาม การสร้างแผนผังรูปขนามพยายแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองสิ่งจะมีประสิทธิภาพกว่า จงเปรียบเทียบอัตราเมื่อสามารถทำได้ ไม่ใช่ตัวเลขดิบ การแสดงว่าเมืองหนึ่งมีผู้ป่วยโรคเอดส์เสียชีวิตมากเป็นสองเท่าของอีกเมืองหนึ่ง เมื่อเมืองแรกมีผู้อยู่อาศัยมากกว่าถึงสิบเท่า เป็นการให้ข้อมูลที่สร้างความเข้าใจผิดๆ การคำนวณอัตราการเสียชีวิตต่อจำนวนผู้อยู่อาศัยทำให้คุณสามารถเปรียบเทียบอย่างยุติธรรมบรรณาธิการซึ่งทำงานกับกราฟฟิกต้องเข้าใจเกี่ยวกับสถิติและตั้งใจให้มีนัยอย่างโปร่งใสและถูกต้องแม่นยำเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ

การควบคุมดูแล

ดังที่เราบันทึกไว้แล้ว บรรณาธิการเป็นผู้ควบคุมดูแลเช่นเดียวกับเป็นผู้สื่อข่าว เมื่อพวกเขาทำงานกับผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับข่าวประจำวัน พวกเขาจะต้องควบคุมดูแลความก้าวหน้าของผู้สื่อข่าวในระยะยาว พวกเขาหาโอกาสที่จะได้หารือกับผู้สื่อข่าวเป็นส่วนตัวหรือผ่านทางลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ข้อมูลต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้สื่อข่าวปรับปรุงผลงานของตน บรรณาธิการหลายคนยังต้องประเมินผลการทำงานของผู้สื่อข่าวที่อยู่ใต้การดูแลของตนทุกๆ ปีด้วย ซึ่งเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการให้ข้อมูลผู้สื่อข่าวเพื่อจะได้นำมาปรับปรุงการทำงาน

ข้อมูลเหล่านี้ถ้าจะให้เกิดประสิทธิผล ต้องเหมาะสมกับกาลเวลาและเจาะจง เป็นการให้ข้อมูลด้วยตัวเองหรือผ่านเป็นลายลักษณ์อักษร บรรณาธิการส่วนใหญ่นิยมให้ข้อมูลเชิงบวกในที่สาธารณะ แต่เก็บคำติเตียนไว้บอกเป็นการส่วนตัว สำหรับบรรณาธิการที่มีฐานะอยู่ส่วนใหญ่ วิธีเดียวที่จะแน่ใจว่าพนักงานของพวกเขาจะได้รับข้อมูลที่พวกเขาควรจะได้รับเป็นการส่วนตัวคือกำหนดเวลาพบกันตัวต่อตัวอย่างสม่ำเสมอ การแจ้งให้พนักงานทราบเป็นระยะๆ ว่าพวกเขาทำงานได้ดีหรือไม่ดีอย่างไรเป็นวิธีที่ดีที่จะหลีกเลี่ยงการสร้างความปลอดภัยให้พนักงานระหว่าง

การประเมินผลการทำงาน

หัวหน้าข่าวควรหาทางที่จะได้รับข้อมูลที่ตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการทำงานของตนจากพนักงานด้วยเช่นกัน โดยสามารถกระทำได้ผ่านการสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ หรือโดยขอให้พนักงานกรอกแบบสอบถามที่ไม่ต้องระบุชื่อ สิ่งสำคัญที่หัวหน้าข่าวต้องทำคือ ย้ำว่าพวกเขาต้องการให้พนักงานแสดงความเห็นอย่างตรงไปตรงมา และอย่าขุ่นข้องหมองใจหากผลออกมาไม่เป็นไปตามที่พวกเขาต้องการ เป้าหมายของการประเมินผลการทำงานก็เพื่อให้พวกเขาเรียนรู้ว่าพวกเขาทำงานเป็นอย่างไร เพื่อจะได้ปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเอง

บรรณาธิการระดับสูงและหัวหน้าข่าวเป็นผู้วางแนวทางสำหรับห้องข่าวและช่วยสร้างวัฒนธรรมห้องข่าวที่ดี ก่อตั้งและเสริมสร้างธรรมเนียมปฏิบัติและค่านิยมที่ดีในหมู่พนักงาน ในห้องข่าวที่บริหารจัดการอย่างดี บรรณาธิการต้องหลีกเลี่ยงการเล่นพรรคเล่นพวก พวกเขาส่งเสริมการติดต่อสื่อสารอย่างเปิดเผยและจัดการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แน่ใจว่าทุกคนเข้าใจเป้าหมายขององค์กร บรรณาธิการควรให้ความสนใจต่อขวัญและกำลังใจของพนักงาน และส่งเสริมขวัญและกำลังใจโดยฉลองความสำเร็จ และให้รางวัลผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น การชมเชยผลงานที่ดีในที่สาธารณะเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้เกิดผลงานดีๆ อีกมากมาย

5

การกระจายเสียง และข่าวออนไลน์

วิทยุ โทรทัศน์ และการรายงานข่าวออนไลน์หรือบนเว็บไซต์เป็นรูปแบบเฉพาะที่มีความต้องการและข้อกำหนดที่มากและเหนือกว่าสิ่งที่เราได้กล่าวมาก่อนแล้ว นักกระจายเสียงไม่ได้ใช้เพียงถ้อยคำ แต่ยังใช้เสียงและภาพในการสร้างเรื่องราวสิ่งที่เขียนจึงต้องเป็นการเขียนเพื่อให้ผู้ฟังผู้ชมได้ยิน ไม่ใช่ให้อ่าน นักหนังสือพิมพ์ออนไลน์ก็เหมือนกับนักกระจายเสียงโทรทัศน์ที่สามารถใช้เสียงและภาพประกอบ

เรื่องที่น่าสนใจ รวมทั้งส่วนปฏิสัมพันธ์อื่นๆ ที่อนุญาตให้ผู้อ่านเรียนรู้เรื่องราวที่ต้องการตามความสะดวกของตนเอง

เพื่อความสะดวก เราจะขอใช้คำ “กระจายเสียง” ในบทนี้เพื่ออธิบายถึงข่าววิทยุและโทรทัศน์ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการกระจายเสียงทางอากาศ ทางเคเบิล หรือผ่านดาวเทียม

รูปแบบและข้อกำหนดของข่าวเพื่อการกระจายเสียง

วิทยุ โทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียงมีรูปแบบพื้นฐานของข่าวที่เผยแพร่ทางสื่อกระจายเสียงคือ แบบที่มี “ผู้อ่าน” ให้ฟัง แบบ “ลงเสียง” (voice over หรือ V/O) และแบบ “ประมวลเรื่อง” (wrap) หรือ “เรื่องที่รวมเป็นชุด” (package) ข่าวแบบที่มี “ผู้อ่าน” ก็คือข่าวที่ไม่มีเสียง (sound bites) หรือภาพวิดีโอที่ประกอบ โดยผู้อ่านข่าวจะอ่านข่าวอยู่ในห้องส่ง ส่วนข่าวแบบ “ลงเสียง” เป็นคำศัพท์ทางโทรทัศน์ หมายถึงข่าวที่ฉายวิดีโอที่ประกอบโดยไม่มี “เสียงประกอบ” (sound bites) ซึ่งเป็นศัพท์เกี่ยวกับการกระจายเสียงหมายถึงการนำบันทึกเสียงจริงของบุคคลในข่าวออกมาฉายประกอบข่าว ข่าวประเภทนี้ผู้อ่านข่าวจะอ่านข่าวในขณะที่จอภาพแสดงภาพจากวิดีโอ ถ้าเป็นข่าวแบบ “ลงเสียง” แล้วเพิ่ม sound bites เข้าไป จะเรียกว่า V/O O-SOT (sound on tape) แม้ขณะนี้สถานีหลายแห่งใช้การบันทึกภาพแบบดิจิทัลโดยไม่ใช้เทป แต่ดูเหมือนยังติดกับการใช้คำย่อว่า SOT อยู่ รูปแบบของการเสนอข่าวที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด มักเป็นข่าวสั้นๆ ตามปกติสั้นกว่าหนึ่งนาที และบางครั้งยาวเพียง 10 หรือ 15 วินาที ข่าวที่ผู้สื่อข่าวทำเป็นเรื่องราวครบถ้วนสมบูรณ์

เรียกว่า “wrap” ถ้าออกอากาศทางวิทยุ และ “package” ถ้าออกอากาศทางโทรทัศน์ โดยจะประกอบด้วยคำบรรยายของผู้สื่อข่าวที่เรียกกันว่า “track” และมักมี sound bites และเสียงธรรมชาติประกอบด้วย ถ้าเป็นการออกอากาศทางโทรทัศน์ ก็จะมีภาพวิดีโอที่สั้น ซึ่งอาจรวมถึงภาพกราฟฟิกที่เป็นสถิติหรือไม่ก็ภาพเคลื่อนไหว ข่าวประเภทนี้อาจนำเสนอสดหรือบันทึกไว้ล่วงหน้า และมักใช้เวลายาวนานกว่าข่าวรูปแบบอื่นๆ บางครั้งนานถึง 6 หรือ 7 นาที ขึ้นอยู่กับรูปแบบของการนำเสนอข่าว บางเรื่องอาจมี “บทนำ” ที่มีผู้นำเสนอข่าวเป็นผู้อ่าน และมีหลายข่าวที่มี “บทต่อท้าย” ที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในตอนจบของเรื่องด้วย

ข่าวกระจายเสียงอีกแบบหนึ่งรู้จักกันในชื่อ “Natural Sound” หรือ “NATSOT” ส่วนใหญ่เป็นการออกอากาศทางโทรทัศน์ แต่บางครั้งก็ออกอากาศทางวิทยุด้วย เป็นการรายงานข่าวที่ไม่มีผู้อ่านข่าว แต่ให้คนที่อยู่ในข่าวเป็นผู้เล่าเรื่องแทน ข่าวประเภทนี้อาจต้องมีการวางแผนมากขึ้น และต้องมีการเล่าเรื่องมากเท่าๆ กับข่าวรูปแบบอื่นๆ แต่ผลที่ได้รับอาจมีประสิทธิภาพกว่า ช่างภาพซึ่งบางครั้งทำข่าวแบบนี้อาจไม่ต้องอาศัยผู้สื่อข่าวต้องมั่นใจว่าได้เก็บข้อมูลทุกอย่างที่จำเป็นในการบอกเล่าเรื่องราวไว้ในเทป มิฉะนั้นแล้วงานผลิตในขั้นสุดท้ายจะดูไม่รู้เรื่อง

ข่าววิทยุ และโทรทัศน์ เขียนไว้ สำหรับการฟัง

การเขียนข่าวเพื่อการกระจายเสียง

ปาวทางวิทยุและโทรทัศน์เขียนไว้เพื่อการฟัง ไม่ใช่เพื่อการอ่าน ผู้สื่อข่าวต้องเขียนต้นฉบับที่สามารถอ่านได้ดังๆ ชัดเจน และเข้าใจได้

ง่าย ผู้ฟังผู้ชมข่าวทางวิทยุและโทรทัศน์ไม่เหมือนกับผู้อ่านหนังสือพิมพ์หรือข่าวออนไลน์ พวกเขาไม่สามารถย้อนกลับไปดูหรือฟังข่าวที่พวกเขาไม่เข้าใจได้ อดีตบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์ซีบีเอสของสหรัฐฯ เอ็ด บลิสซ์เคยเขียนไว้ว่า “คำพูดเมื่อพูดออกไปแล้วไม่สามารถเรียกกลับคืนได้”

ผู้สื่อข่าววิทยุและโทรทัศน์จำเป็นต้องเขียนข่าวที่กระชับกว่าผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ ข่าวสำหรับการกระจายเสียงเป็นเวลาครึ่งชั่วโมงจะกินเนื้อที่เพียงหนึ่งหรือสองหน้าหนังสือพิมพ์ ความนำในข่าวกระจายเสียงไม่สามารถรวมคำตอบสำหรับคำถาม 5 W และ 5 H ที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 ได้ทั้งหมด เพราะจะยาวเกินไปและยากเกินไปที่จะตามฟังจนจบ ผู้เขียนข่าวสำหรับการกระจายเสียงจะเลือกจุดที่สำคัญที่สุดสองหรือสามจุดเพื่อใช้ในความนำ และใส่ส่วนที่เหลือในประโยคต่อไป

นอกจากนี้ ข่าวกระจายเสียงมักละทิ้งรายละเอียดบางอย่าง เช่น อายุและที่อยู่ ซึ่งเราสามารถหาได้เสมอในข่าวหนังสือพิมพ์ นักกระจายเสียงเขียนประโยคสั้นกว่าเพื่อที่จะสามารถอ่านได้ดังๆ โดยไม่เหนื่อยหอบ

ผู้สื่อข่าววิทยุและโทรทัศน์ต้องปรับเสียงให้เข้ากับคำที่ใช้ เหมือนกับกวีที่ต้องระมัดระวังเรื่องช่วงระยะและจังหวะ ขอให้ดูประโยคจากต้นฉบับที่เขียนโดย เอ็ดเวิร์ด อาร์. เมอร์โรว์ ผู้สื่อข่าวที่โด่งดังของซีบีเอส ซึ่งรายงานข่าวสงครามโลกครั้งที่ 2 จากกรุงลอนดอนไว้ว่า “การพร่างไฟทำเป็นแนวยาวจากเบอร์มิงแฮมไปถึงเบรลแฮม แต่่านฟ้าอังกฤษในคืนนี้โปร่งใส”

นี่คือการเขียนที่มุ่งเพื่อการฟัง ถ้อยคำจึงเรียบง่ายและจบอย่างเฉียบคม

ผู้เขียนข่าวสำหรับการกระจายเสียงต้องระวังเรื่องภาษาที่อาจถูกต้องบนหน้าหนังสือพิมพ์ แต่ฟังดูน่าขันเมื่ออ่านดังๆ เมื่อลูซี่ บอลล์ ตาราภาพยนตร์และนักแสดงโทรทัศน์ชาวอเมริกันเสียชีวิต

ข่าวในหนังสือพิมพ์เขียนว่า “บอลวัย 83 ปี” (the 83-year-old Ball) ขณะที่ข่าวที่ออกทางวิทยุเขียนว่า “ลูซี่ บอลล์ มีอายุ 83 ปี (Lucy Ball was 83 years old)” (เพื่อหลีกเลี่ยงความสับสนในความหมายอื่นๆ ของคำว่า “ball” ในภาษาอังกฤษ) ผู้เขียนข่าวกระจายเสียงยังต้องระวังคำที่ออกเสียงเหมือนกันแต่มีความหมายต่างกัน เช่น ในภาษาอังกฤษนั้น “minor” อาจเกิดสับสนได้ง่ายกับคำว่า “minor” คำเหล่านี้ต้องใช้ในท้องเรื่องที่เหมาะสมเพื่อที่ว่าความหมายจะได้ชัดเจน ผู้สื่อข่าวกระจายเสียงต้องฝึกนิสัยการอ่านออกเสียงดังๆ ก่อนออกอากาศ เพื่อดูว่าจะมีคำที่มีปัญหาแบบนี้หรือไม่ และมีคำใดที่มีความหมายสองอย่างและอาจทำให้สับสนได้ ซึ่งอาจมองไม่เห็นเมื่ออยู่บนแผ่นกระดาษ ในการรายงานข่าวการแข่งขันกอล์ฟการกุศลเป็นภาษาอังกฤษ คุณคงไม่ต้องการที่จะพูดว่าใครบางคน “played a round with the prime minister” (“play a round แปลว่า ออกรอบ”) เพราะผู้ฟังอาจเข้าใจว่าคนผู้นั้น “played around (ทำเจ้าชู้) with the prime minister”

ถึงแม้ว่าต้นฉบับข่าวกระจายเสียงจะเขียนขึ้นเพื่อให้อ่านออกเสียงดังๆ แต่ก็ต้องสะกดคำให้ถูกต้องพอๆ กับการตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ การสะกดคำผิดมักมีผลให้เกิดเสียงตะกุกตะกัก หรือออกคำผิดเวลาออกอากาศ ผู้สื่อข่าววิทยุโทรทัศน์มักเขียนคำอ่านไว้ในต้นฉบับด้วยเพื่อให้มั่นใจว่าจะออกเสียงคำที่ยากได้ถูกต้อง การสะกดคำที่ถูกต้องยังสำคัญมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน เพราะสถานีกระจายเสียงหลายแห่งนำข่าวต่างๆ เผยแพร่ทางออนไลน์ด้วย สถานีบางแห่งมีซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ที่จะเปลี่ยนต้นฉบับข่าวออกเป็นคำบรรยายได้ภาพโดยอัตโนมัติเพื่อบริการให้กับผู้ชมที่หูพิการ ทั้งสองกรณีนี้ การสะกดคำผิดจะมีผลเสียอย่างมากต่อผู้สื่อข่าวและสถานี

ข่าววิทยุและโทรทัศน์จะเขียนขึ้นในรูปแบบของการสนทนามากกว่าข่าวในหนังสือพิมพ์ กล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ ผู้สื่อข่าววิทยุโทรทัศน์ควรเขียนข่าวในแบบที่

ตนพูด ข่าวในหนังสือพิมพ์อาจอ่านว่า “ชายผู้นั้น หลบหนีไปในรถบรรทุกโดยด่าสีแดงตามคำแถลงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ” แต่ในการกระจายเสียงนั้น การให้เหตุผลต้องมาก่อน ดังนั้น ดันฉบับข่าว จะอ่านว่า “เจ้าหน้าที่ตำรวจบอกว่าชายผู้นั้น หลบหนีไปในรถบรรทุกโดยด่าสีแดง” นักกระจายเสียง ไม่จำเป็นต้องใช้ทั้งชื่อและตำแหน่งทั้งหมดในเนื้อหาของข่าวเพื่อรักษาอารมณ์แบบบทสนทนาไว้ กล่าวโดยทั่วไปก็คือ ไม่ต้องใช้อักษรย่อชื่อกลางในการออกอากาศยกเว้นในกรณีที่เป็นส่วนหนึ่งของชื่อต้น บางครั้งยังไม่จำเป็นต้องระบุชื่อด้วย ข่าวหนังสือพิมพ์ จะเขียนว่า “นายเคอร์ซิด มาห์มูด คาซุรี รัฐมนตรีต่างประเทศปากีสถานพบกับนายซิลวาน ชาลอม รัฐมนตรีต่างประเทศอิสราเอลที่อิสตันบูล ในตุรกี เมื่อวันพฤหัสบดี แต่ข่าววิทยุจากกล่าวเพียงว่า “รัฐมนตรีต่างประเทศของปากีสถานและอิสราเอล ได้พบกันในวันนี้”

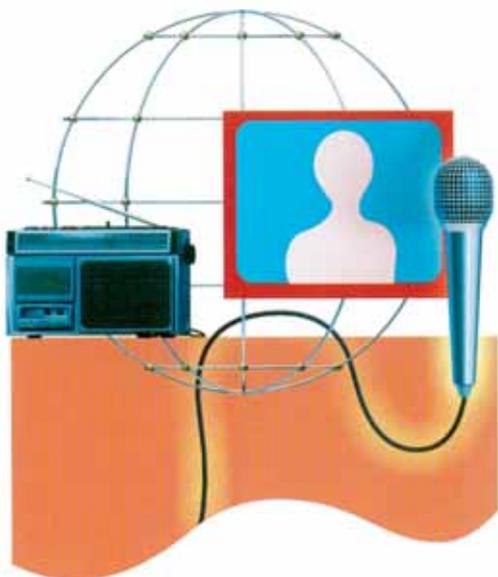
ความฉับไวทันต่อเหตุการณ์เป็นคุณสมบัติสำคัญของข่าววิทยุและโทรทัศน์ ถ้ามีสิ่งใดกำลังเกิดขึ้น ขณะที่คุณกำลังออกอากาศ คุณควรอ่านข่าวว่า “ประธานาธิบดีกำลังอยู่ระหว่างบินไปเมืองเคปทาวน์” (The president is flying to Capetown...) ซึ่งฟังดูทันต่อเหตุการณ์มากกว่า “ประธานาธิบดี บินไปเมืองเคปทาวน์วันนี้” (“The president flies to Capetown today) กล่าวโดยทั่วๆ ไปก็คือ ผู้สื่อข่าววิทยุและโทรทัศน์ควรหลีกเลี่ยงการอ้างอิงเวลา

ในความนำ ยกเว้นในกรณีที่เหตุการณ์เกิดขึ้นไปแล้ว ในวันที่ ขณะที่หนังสือพิมพ์ฉบับวันพุธจะตีพิมพ์ ความนำว่า “ประธานาธิบดีเอ็มเบกีบินไปเมืองเคปทาวน์เมื่อวันอังคาร” (“President Mbeki flew to Capetown on Tuesday”) ข่าววิทยุตอนเช้าวันพุธ จะพูดแตกต่างออกไปว่า “ประธานาธิบดีเอ็มเบกีได้ไปถึงเมืองเคปทาวน์แล้ว” (“President Mbeki has arrived in Capetown”) ถ้าจะให้ดียิ่งขึ้น ผู้เขียนข่าวควรติดตามต่อไปว่าประธานาธิบดีกำลังจะทำอะไรที่เมืองเคปทาวน์ในวันพุธเพื่อจะได้สามารถเขียนข่าวโดยใช้คำกริยาแบบปัจจุบันกาล เช่น “ในเช้าวันนี้ ประธานาธิบดีเอ็มเบกีได้พบกับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยเคปทาวน์” (“This morning, President Mbeki meets with students at the University of Capetown”)

เสียง

เสียงประกอบ (sound bites) ที่ผู้สื่อข่าววิทยุและโทรทัศน์ใช้ประกอบข่าวก็เหมือนกับการที่หนังสือพิมพ์ยกคำพูดของบุคคลมาประกอบข่าว แต่การเลือกเสียงประกอบจำเป็นต้องใช้การตัดสินใจที่รอบคอบมากขึ้น เสียงประกอบจะต้องชัดเจนพอที่ผู้ฟังและผู้ชมทางวิทยุและโทรทัศน์จะสามารถเข้าใจได้ ผู้สื่อข่าววิทยุและโทรทัศน์ต้องระวังว่าเสียงประกอบกินเวลาเท่าใด สิ่งที่คุณว่าสั้นในหนังสือพิมพ์อาจใช้เวลาค่อนข้างนานสำหรับผู้พูด ในบางกรณีเสียงประกอบอาจกินเวลานานจนไม่สามารถนำมาใช้ได้ทั้งหมด เพราะจะทำให้ข่าวกินเวลาเกินที่กำหนดไว้

ผู้สื่อข่าวกระจายเสียงต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการนำเสียงประกอบแทรกเข้าและออกจากเรื่อง จุดมุ่งหมายก็เพื่อทำให้การเล่าเรื่องเป็นไปอย่างเนิบเนียนไม่สะดุด เพื่อดึงความสนใจของผู้ฟังไว้ตลอดเรื่อง ตัวอย่างเช่น ถ้าเสียงประกอบเริ่มด้วยคำสรรพนาม ผู้เขียนข่าวต้องเขียนประโยคนำก่อนแทรกเสียงประกอบให้ชัดเจนพอที่ผู้ฟังและผู้ชมจะทราบว่าสรรพนามนั้นหมายถึงใคร เช่น เกิดเหาระบาดในโรงเรียนท้องถิ่น ในเสียงประกอบพยาบาลของโรงเรียนพูดว่า “พวกเขามาที่นี่พร้อมกับเกาที่ศีรษะและเรารู้ทันทีว่าเพราะอะไร มันเห็นได้ชัดมาก” เมื่อเธอกล่าวว่า “พวกเขา” เธอหมายถึงพวกเด็กนักเรียน ถ้าผู้เขียนข่าวเขียนประโยคนำว่า “พยาบาลของโรงเรียนแจ้งว่าพวกเขากำลังจัดการกับ

การระบาคของเทหที่นำวืคกมาก” กัจะสร้างควม สัสนได้ เพราะเสยงประกอบที่กำลัจะตามมา จะทำให้เข้าใจว่า “พวกเขา” หมายถึง “เทหที่ศัระะ” ดัั้งนั้น ผู้สัอข่าวควรรจะพุดนำว่า “การระบาคของเทห หมายถึงควมว่าพยาบาลอย่างแมรี สมัธ จะได้ดูแล นักรเรียนมากกว่าปกคิในวณนี้”

นอกจากเสยงประกอบแล้ว ข่าววืทษและโทรทศัณ อาจใช้เสยงที่เรียกว่า “เสยงธรรมาชาติ” ประกอบข่าว เสยงประกอบนี้คือเสยงที่ได้มาขณะกำลัรงรายงานข่าว เช่นเสยงหวัดหววของลม เสยงไซเรนของรดตารวจ เสยงเด็กตะโกนด้วยควมรึนเรจ การใช้เสยงเช่นนี้ใน การบอกเล่าเร่องถือเป็นวิธีปฏิบัติมาตฐานในบาง ประเทศ การรวมเสยงธรรมาชาติไว้ด้วยจะทำให้ผู้ฟัง หรือผู้ชมรู้สึกเหมือนอยู่ในสถานทีหรือสถานการณ์นั้น ด้วยตนเอง แทนที่ผู้สัอข่าวจะบอกเล่าเกี่ยวกับสังนั้น เสยงยังสามารถช่วยเปลี่ยผ่านสถานทีหนึ่งไปอีกที หนึ่งเพื่อนำผู้ชมไปสู่ฉากต่อไป

เสยงธรรมาชาติสามารถใช้ในระดับค้อยกว่าเสยง อ่านข่าวของผู้สัอข่าว หรือ “ดัังเติมที” เพื่อให้สามารถ ได้ยินอย่างชัดเจน แต่ไม่ว่าจะเป็นแบบใด ก็จะช่วย ผู้สัอข่าวในการเล่าเร่องได้ เสยงธรรมาชาติทีดีจะช่วย ร้อยเรยเร่องเข้าด้วยกัน เช่นเดียวกับบุปทีเชื่อมก่อนธฐ เข้าด้วยกัน ข่างภาพข่าวอเมริกันชื่อสตีฟ สไวทเซอร์ กล่าววว่า ในโทรทศัณนั้น การใช้เสยงธรรมาชาติเป็นสัง จำเป็นอย่างยัั้งทีจะเล่าเร่องได้อย่างสมบุรณ์ เขากล่าว วว่า “เสยงเป็นอีกสัวนหนึ่งของภาพ”

นักรข่าว

กระจายเสยง

ควรรเขียนข่าวเหมือน

เวลาที่ตนพุด

ภาพ

ทรทศัณไม่ได้เป็นเพียงวืทษทีมีภาพประกอบ เท่านั้น ผู้สัอข่าวโทรทศัณทีเชียวชาญจะ เรยร้อยคำเข้ากับภาพวืทศัณเพ็บบอก เล่าเร่องอย่างมีประสิทธิภาพ ภาพไม่ใช่เป็นเพียง “กระตาคติดผนัง” หากเป็นสัวนทีจำเป็นอย่างยัั้ง ของเร่อง ภาพทีเห็นตอบคำถาม “อะไร” ในขณะที ถ้อยคำตอบคำถาม “ทำไม” ขออ้างคำกล่าวของ เอ็ด บลัสลัอกครัั้งทีว่า “การเห็นอาจทำให้เชื่อ แต่ไม่ใช่ การเข้าใจ” (“Seeing may be believing, but it isn’t understanding”)

ผู้สัอข่าวโทรทศัณจำเป็นต้องรู้ว่าจะใช้ภาพวืทศัณ อะไรก่อนเรยเขียนข่าว เมื่อเป็นไปได้ ผู้สัอข่าวก็ควรร ดูภาพวืทศัณทั้หมดก่อน เพ็บบอกได้มันั้ใจว่า สังทีเขียนจะเข้ากับภาพ นี้ไม่ใช่เป็นเพียงเร่องของ รูปแบบ การศักรษาวืจยได้แสดงให้เห็นวว่า ผู้ชมเข้าใจ และจดจำเร่องได้ดีขึ้นมากเมื่อถ้อยคำและภาพตรงกัน เมื่อภาพวืทศัณไม่เข้ากับถ้อยคำ ผู้ชมมีแนวโนมทีจะ จดจำสังทีเห็นมากกว่าสังทีได้ยิน ตัวอย่างเช่น ให้ลอง นักรภาพของเร่องเกยวกับผลกระทบของพายุใหญ่ต่อ การจัดส่งน้ำมันของประเทศ ถ้าภาพวืทศัณแสดง ให้เห็นเฉพาะควมเสียหายจากพายุและผลทีเกิดขึ้น หลังจากนั้น ผู้ชมอาจพลาดใจควมสำคัญเกยวกับ ผลกระทบทีมีต่อการจัดส่งน้ำมัน เร่องจะติดตามได้ ง่ายกว่าถ้าภาพวืทศัณแสดงให้เห็นควมเสียหายจาก พายุ ขณะผู้สัอข่าวกล่าวถึงผลทีเกิดขึ้นหลังจากนั้น แล้วตัดไปทีภาพรถบรรทุกน้ำมันซั้ติดค้างอยู่หรือภาพ ผู้คนทีกำลังรอกันเป็นแถวยาวเพ็บพยายามซั้ น้ำมัน ขณะที่ผู้สัอข่าวบรรยายถึงผลกระทบของพายุต่อ การจัดส่งน้ำมัน

การทำให้อถ้อยคำและภาพตรงกันไม่ได้หมายความว่าผู้สัอข่าวมีหน้าทีเพียงบรรยายสังทีผู้ชมเห็น ตัวอย่างเช่นภาพวืทศัณแสดงให้เห็นรถบรรทุกในไร่ แล่นไปตามถนนลูกรั้ทีฝุ่นตลบ ไม่มีประโยชน์อะไร ทีจะให้นักรข่าวบรรยายในสังทีเห็นได้ง่ายอยู่แล้ว เช่น “ครอบครัวโรเบิร์ตสันอาศัยอยู่ทีปลายถนนชนบท เส้นยาวนี้” นักรข่าวควรรบรรยายสังทีจะให้ข้อมูลเพิ่มเติม และทำให้ภาพวืทศัณมีความหมายมากขึ้น ในข่าวนี้ ผู้สัอข่าวอาจพุดว่า “ควมแห้งแล้งรุนแรงจนครอบครัว โรเบิร์ตสันไม่มีพืชผลใด ๆ ทีจะนำออกขายได้ในปีนี้”

ข่าวกระจายเสียง

ข พ

อ่านหนังสือพิมพ์หรือข่าวบนอินเทอร์เน็ต สามารถควบคุมวิธีการได้รับข่าวสารได้ค่อนข้างมาก ในขณะที่ผู้ฟังวิทยุและผู้ชมโทรทัศน์สามารถควบคุมได้น้อยกว่า ผู้อ่านหนังสือพิมพ์สามารถเลือกที่จะเริ่มด้วยการอ่านหน้าแรก ข่าวกีฬาหรือข่าวมรณกรรม และผู้อ่านข่าวออนไลน์ก็สามารถเลื่อนหน้าโฮมเพจของเว็บไซต์ไปเรื่อยๆ ก่อนตัดสินใจว่าจะเลือกอ่านเรื่องใดโดยเฉพาะไปตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ แต่ผู้ฟังวิทยุหรือผู้ชมโทรทัศน์ต้องรับข่าวตามที่ถูกเสนอมา การจัดลำดับเรื่องได้ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าโดยผู้ผลิตข่าวแล้ว

โดยทั่วไป ผู้อ่านข่าวจะเริ่มต้นหรือ “นำ” ด้วยสิ่งที่โปรดิวเซอร์ข่าวเชื่อว่าเป็นเรื่องสำคัญของวันนั้น แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกเรื่องก็ตามมาทีหลังจะมีความสำคัญน้อยกว่าข่าวนำ โปรดิวเซอร์ต้องพิจารณาผลกระทบของข่าวโดยรวมทั้งหมด ไม่ใช่เพียงข่าวใดข่าวหนึ่ง โปรดิวเซอร์มักนำข่าวสำคัญหรือข่าวที่ไม่ธรรมดาไว้ในช่วงหลังๆ และใช้ “หัวพาดนำ” (teases) สำหรับข่าวที่กำลังจะตามมาเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมไว้ไม่ให้หมุนไปช่องอื่น (เราได้พูดถึงเกี่ยวกับ “หัวพาดนำ” ไว้ในบทที่ 4 แล้ว)

โปรดิวเซอร์ข่าวโทรทัศน์ต้องใช้การตัดสินใจอย่างหนักในการเรียงลำดับหรือจัดลำดับข่าว เช่นเดียวกับที่บรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์ต้องตัดสินใจเรื่องการจัดเรียงหน้า งานของโปรดิวเซอร์คือต้องทราบอย่างแน่นอนว่าแต่ละข่าวกินเวลานานเท่าใด เพราะข่าวต้องเริ่มต้นและจบลงตามเวลาที่กำหนดไว้ในทันทีที่รายการเริ่มขึ้น

โปรดิวเซอร์ต้องมั่นใจว่ารายการจะดำเนินไปตามที่กำหนดไว้ ถ้าเรื่องใดดำเนินไปนานกว่าที่คาดไว้ โปรดิวเซอร์ต้องตัดสินใจว่าจะตัดอะไรออกไปเพื่อชดเชยกับเวลาที่เกิน ถ้าตัดเรื่องใดออกไป โปรดิวเซอร์ต้องหาอะไรมาเติมช่องว่างนั้น

ข่าวออนไลน์

การรายงานข่าวออนไลน์มีบางส่วนที่เหมือนกับ การรายงานข่าวหนังสือพิมพ์และรายงานข่าวกระจายเสียง และมีบางส่วนที่เป็นลักษณะเฉพาะของเว็บ ส่วนมากเว็บไซต์จะมีข่าวให้อ่านเหมือนกับที่มีอยู่ในหนังสือพิมพ์ ในบางครั้ง ผู้เข้าเว็บอาจเลือกชมวิดีโอคลิป (video clip) ซึ่งเท่ากับว่าเว็บไซต์นั้นทำหน้าที่เหมือนข่าวโทรทัศน์ ข่าวออนไลน์ใช้ความได้เปรียบของสื่อแบบใหม่ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่โดยเปิดทางให้ผู้อ่านได้กลายเป็นผู้เข้าไปมีส่วนร่วม โดยเลือกแนวทางของตนเองผ่านข้อมูลที่ถูกเสนอมาให้ นอรา พอล ผู้อำนวยการสถาบัน New Media Studies ของมหาวิทยาลัยมินเนโซตาบอกว่า “เมื่อผู้อ่านข่าวได้มีส่วนร่วม รูปแบบข่าวชนิดใหม่จึงถือกำเนิดขึ้น”

โจนาธาน คูบ ผู้ดูแลเว็บไซต์ CyberJournalist.net ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่เน้นให้เห็นว่าอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีอื่นๆ กำลังเปลี่ยนสื่อไปอย่างไร กล่าวว่า “ผู้สื่อข่าวออนไลน์ต้องคิดถึงหลายๆ กระบวนการในเวลาเดียวกัน ได้แก่ ถ้อยคำ แนวคิด โครงสร้างเรื่อง ดีไซน์ การปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ เสียง ภาพวิดีโอ รูปภาพ และการพิจารณาตัดสินใจข่าว” “โทรทัศน์คือการแสดงข่าวให้ชม ส่วนหนังสือพิมพ์คือการเล่าและอธิบาย ในขณะที่ข่าวออนไลน์คือการแสดง การเล่า การสาธิต และการมีปฏิสัมพันธ์” ดังนั้น ผู้สื่อข่าวออนไลน์จึงต้องเสนอข้อมูลเป็นชั้นๆ โดยใช้รูปแบบของเรื่องอย่างหลากหลาย

รูปแบบข่าวออนไลน์

รูปแบบข่าวออนไลน์แบบพื้นฐานที่สุดคือสิ่งที่เรียกกันว่า “ข่าวหนังสือพิมพ์แบบพิเศษ” หรือ “print plus” ซึ่งเป็นข่าวที่มีองค์ประกอบเพิ่มเติมเช่น ภาพ เสียงและภาพวิดีโอ หรือจุดเชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์อื่นเพื่อค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม (hyperlink) เมื่อใส่จุดเชื่อมต่อเหล่านี้เข้าไป ผู้สื่อข่าวจะสามารถนำผู้อ่านไปยังข้อมูลเพิ่มเติมบนเว็บเพจอื่นๆ ได้ บางเว็บไซต์อาจมีข้อมูลจากองค์กรอื่นที่ให้อ่านฟรีหรือประวัติที่มากมายขึ้น ผู้สื่อข่าวออนไลน์อาจเสริมข่าวของตนเองด้วยการเพิ่มจุดเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลอื่นๆ ที่ผู้ใช้สามารถค้นหาเองได้ เช่น ข่าวเกี่ยวกับคะแนนสอบของโรงเรียนมัธยมตอนต้นทั่วประเทศที่ลดต่ำลงอาจมีจุดเชื่อมต่อไปยังฐานข้อมูลคะแนนสอบจากโรงเรียนทุกแห่ง ผู้ใช้สามารถค้นหาผลการสอบโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง หรือทุกโรงเรียนในเมืองใดเมืองหนึ่ง หรือเปรียบเทียบผลการสอบระหว่างโรงเรียนต่างๆ ได้

นวัตกรรมขั้นสูงขึ้นก็คือ การใช้กราฟฟิกมัลติมีเดียที่ออกแบบเพื่ออธิบายเรื่องราวให้ชัดเจนขึ้น

องค์ประกอบของกราฟฟิกจัดวางในรูปแบบตามแนวยาว แต่ผู้อ่านสามารถดูได้อย่างอิสระโดยไม่ต้องเรียงลำดับใด ๆ ภาพสไลด์ออนไลน์ส่วนใหญ่ก็เป็นเช่นเดียวกัน คือรวมข้อความ เสียงและภาพนิ่งเข้าด้วยกันกลายเป็นสื่อแบบมัลติมีเดียสำหรับผู้ใช้

เครื่องมือที่เปิดทางให้ผู้อ่านท่องไปตามสถานที่ซึ่งสามารถมองเห็นได้ในมุมมอง 360 องศาทำให้การเล่าเรื่องทางออนไลน์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเช่นกัน ภาพเคลื่อนไหวแบบ “Flash animation” ซึ่งเป็นโปรแกรมประเภทหนึ่งที่เปิดโอกาสให้คุณออกแบบเนื้อหาแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยภาพวิดีโอ กราฟฟิก และภาพเคลื่อนไหว ตัวอย่างเช่น สำนักข่าวบีบีซีในกรุงลอนดอนได้สร้างเว็บไซต์เกี่ยวกับยาเสพติดที่ผิดกฎหมายและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ซึ่งให้ผู้อ่านสามารถ “เลือก” ยาและปริมาณยาที่จะใช้โดยเฉพาะแล้วให้เลือกส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย เช่น สมองหรือหัวใจเพื่ออ่านผลกระทบของยาต่ออวัยวะดังกล่าว รวมทั้งข้อมูลเพื่อความปลอดภัย บางเว็บไซต์ยังคงใช้วิธีการเล่าเรื่องโดยการถามปัญหาและเล่นเกมส์ โดยแบ่งข้อมูลออกไปเป็นคำถามและคำตอบ และให้ผู้ใช้ได้ค้นพบสิ่งที่ผู้สื่อข่าวได้เรียนรู้มาแล้ว

การเขียนออนไลน์

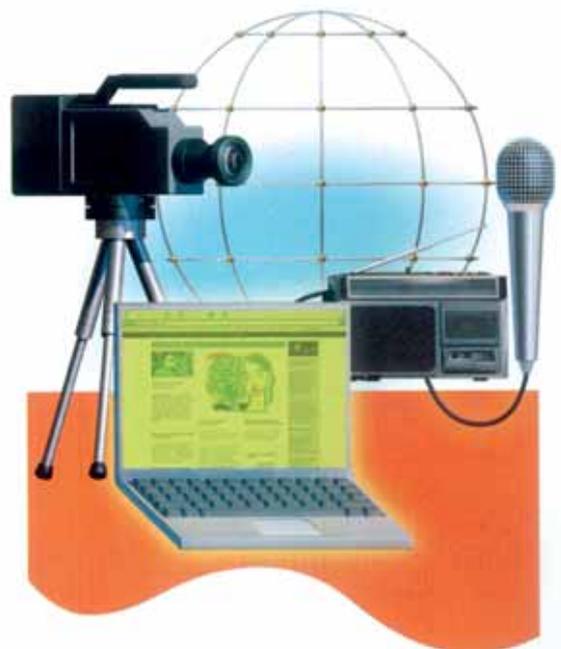
จนาราน ดูบกล่าววว่า การเขียนออนไลน์เป็นการผสมผสานระหว่างการเขียนข่าวสำหรับหนังสือพิมพ์กับข่าวสำหรับสื่อกระจายเสียง เขายืนยันว่ารูปแบบสั้นๆ เรียบง่ายที่นักกระจายเสียงชอบใช้กันทำให้การเขียนออนไลน์เข้าใจได้ง่ายขึ้น แต่เว็บไซต์จำนวนมากได้ละเลยหลักการพื้นฐานของการเขียนที่ดีไป ดูบกล่าวว่าการเขียนทำนองบทสนทนาเป็นสิ่งที่ดี แต่ไวยากรณ์และการสะกดคำยังคงมีความสำคัญ สก็อตต์ แอดคินสัน หัวหน้าข่าวโทรทัศน์กล่าวว่า คำแนะนำที่ดีที่สุดของเขาคือให้เขียนข่าวบนอินเตอร์เน็ตเหมือนกับที่เราเขียนอี-เมลถึงเพื่อน “นั่นไม่ได้หมายความว่า คุณสามารถสะกดคำอย่างผิดๆ ละเลยโครงสร้างของเรื่อง หรือไม่คำนึงถึงท่วงเรื่อง” เขาเสริมว่า “ผมหมายความว่า คุณควรเขียนในสไตล์เป็นกันเองที่สุดเท่าที่คุณสามารถทำได้”

เนื่องจากข่าวออนไลน์ค่อนข้างเสนอทางเลือกต่างๆ แก่ผู้อ่านมากมาย ผู้เขียนจึงควรหลีกเลี่ยงความน่าเบื่อหน่ายหรือการเล่าเกร็ดเล็กน้อยที่ไม่ได้เป็นการบอกอย่างรวดเร็วว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ความน่าควรให้เหตุผลที่ดีแก่ผู้อ่านในการอ่านต่อไป มิฉะนั้นบางที่ผู้อ่านจะคลิกไปที่เรื่องอื่น โดยทั่วไปข่าวออนไลน์จะสั้นกว่าข่าวในหนังสือพิมพ์ คำแนะนำที่ดีคือจำกัดข่าวออนไลน์ไว้ประมาณ 800 คำและให้เรื่องทั้งหมดอยู่ในหน้าเดียว การศึกษาได้พบว่าผู้อ่านเต็มใจที่จะเลื่อนดูเนื้อหาไปตามบรรทัดเรื่อยๆ จึงไม่จำเป็นที่จะต้องบังคับผู้อ่านให้ต้องคลิกไปที่หน้าอื่นๆ เพื่ออ่านต่อ แต่เพื่อให้ซึมซับเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ดูบแนะนำให้นักเขียนออนไลน์แยกเนื้อหาเป็นบล็อกมากขึ้น พร้อมทั้งใช้หัวข้อย่อยและจุดนำข้อความ (bullets) มากกว่าในหนังสือพิมพ์เพื่อแยกแนวคิดออกเป็นข้อๆ

การรายงานข่าวออนไลน์อาจเปิดทางให้ผู้อ่านได้ตอบโต้ในทันทีและโดยตรงกับผู้เขียนหรือบรรณาธิการผ่านทางอี-เมลหรือแม้แต่ในเว็บแชท (web chat) สดๆ นอกจากนั้น เว็บไซต์หลายแห่งให้พื้นที่ผู้อ่านได้ถ่ายทอดข้อคิดเห็นหรือความเห็นของตนเอง เพื่อให้ผู้อื่นได้อ่านสิ่งที่พวกเขาได้เขียนและสนองตอบ วิทยุชุมชนมินเนโซตาในสหรัฐอเมริกา (MPR) เชื้อเชิญให้ผู้ฟังส่งข้อคิดเห็นสำหรับเรื่องต่างๆ ทั้งทางวิทยุและทางออนไลน์ โดยขอให้ผู้ฟังส่งข้อมูลเพิ่มเติมทั้งทางโทรศัพท์หรือทางอี-เมล เรื่องบนเว็บไซต์

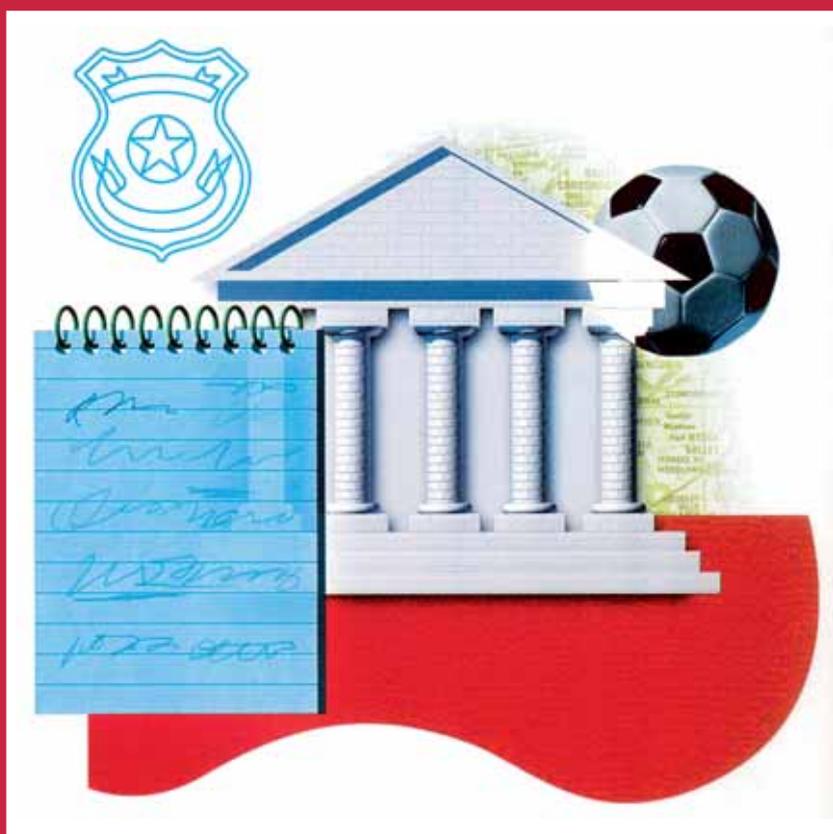
MPR ยังมีจุดเชื่อมต่อ (link) “ช่วยเราสืบหาเรื่องนี้” (Help us cover this story) เพื่อให้ผู้อ่านจะสามารถเพิ่มเติมข้อคิดเห็นและข้อมูลเบื้องต้นได้

MPR ยังได้สำรวจความคิดเห็นของผู้ฟัง ก่อนผลิตรายงานพิเศษ เช่นการตรวจสอบเศรษฐกิจของมลรัฐ บิล บูเซนเบิร์ก รองประธานฝ่ายข่าวของ MPR กล่าวว่า “ความคิดเห็นของผู้ฟังเป็นผลให้การรายงานข่าวมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ด้วยข้อมูลที่ลึกมากขึ้น รวมทั้งตัวอย่างและเสียงมากมายจากโลกของความจริง”

6

การรายงานข่าว เฉพาะด้าน

สำนักข่าวหลายแห่งจะมอบหมายหน้าที่ให้ผู้สื่อข่าวไปทำข่าวประจำท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งหรือหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง ดังที่เราเรียกกันว่า “beats” แต่เดิมนี่ใช้เรียกเส้นทางเดินปกติของทหารยามหรือตำรวจ ผู้สื่อข่าวจะรู้จักพื้นที่และคนในท้องถิ่นนั้นๆ ดี และในหลายกรณี พวกเขาต้องเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะเพื่อที่จะเข้าใจแหล่งข่าว ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าพวกเขาจะใช้คำศัพท์นั้นในข่าว

ตรงกันข้าม ผู้สื่อข่าวประจำ (หรือ beat reporters เช่น นักข่าวประจำทำเนียบรัฐบาล เป็นต้น) ที่ดีจะเป็นทั้งคนแปลและล่าม ทำให้สาธารณชนสามารถเข้าใจข้อมูลที่อาจคลุมเครือได้

ในห้องข่าวขนาดเล็ก ซึ่งผู้สื่อข่าวทุกคนต้องทำข่าวทุกประเภทได้ เราจะไม่ค่อยพบนักข่าวประจำ แต่ในสำนักข่าว หนังสือพิมพ์ และสื่อกระจายเสียงที่ใหญ่กว่า ผู้สื่อข่าวอาจมีโอกาสทำข่าวเฉพาะด้านสายงานประจำหลายแห่งเป็นสายงานเดิมๆ ตัวอย่างเช่น รัฐบาล ตำรวจ ศาล และธุรกิจ สายงานประจำอื่นๆ แตกต่างกันไปตามพื้นที่ ผู้สื่อข่าวอาจได้รับมอบหมายให้ทำข่าวสิ่งแวดล้อมหรือผู้สูงอายุ หรือการศึกษา ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของชุมชน

ผู้สื่อข่าวสายงานประจำ มีความรับผิดชอบหลักอย่างหนึ่งคือ ต้องทันต่อเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในสายงานที่ตนรับผิดชอบ ผู้สื่อข่าวถูกคาดหวังให้ทำข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเขตความรับผิดชอบของตน ไม่ว่าจะเป็นการประชุมรายงานที่ออกใหม่ หรือข้อมูลจากเว็บไซต์ และเหตุการณ์อื่นๆ ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ แต่พวกเขายังต้องรับผิดชอบในการหาข่าวที่ไกลกว่าที่มองเห็นด้วย ผู้สื่อข่าวสายงานประจำต้องรู้จักเขียนเรื่องขึ้นโดยสร้างความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวซึ่งจะทำให้พวกเขาทราบสิ่งที่เกิดขึ้นจริงๆ ไม่ใช่แค่ในที่สาธารณะเท่านั้น แต่รวมถึงเหตุการณ์เบื้องหลังอีกด้วย พวกเขาผลิตเรื่องราวหลากหลายจากข่าวด่วนไปจนถึงสารคดีชิป สแกนลัน อดีตผู้สื่อข่าวสายงานประจำของหนังสือพิมพ์ Knight Ridder และปัจจุบันอยู่ที่สถาบันพอยน์เตอร์ กล่าวว่า “ผู้สื่อข่าวสายงานประจำที่ดีที่สุดที่ฉันรู้จักเป็นผู้ที่มีการจัดระเบียบอย่างดี ดัดสันใจแน่นแฟ้น รู้ว่าภารกิจของตนคืออะไร และมีแหล่งข่าวมากมายหลายประเภท”

ทักษะการรายงานข่าวสายงานประจำ

ผู้สื่อข่าวสายงานประจำจะเลือกหรือได้รับมอบหมายให้ไปทำข่าวเรื่องใดทักษะพื้นฐานอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญคือความสามารถเข้าใจในหน่วยงานต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อสายข่าวที่เขาต้องรายงาน การเรียนรู้ว่าระบบนั้นทำงานอย่างไรต้องใช้เวลาและความพยายาม แต่จะทำให้ข่าวที่เขียนมีคุณภาพอย่างที่คุณที่ไม่ใช่ผู้สื่อข่าวสายงานประจำไม่สามารถทำได้ อีริค นัลเดอร์ ผู้สื่อข่าวซึ่งพูดคุยเรื่องเรอูชิฟในบทที่ 2 ใช้คำถามเหล่านี้ในการเรียนรู้การทำงานเป็นนักข่าวสายงานประจำ

- ใครเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้บ้าง ?
- ใครเป็นหัวหน้า ?
- ใครคือผู้ควบคุมกฎ ?
- กฎเกณฑ์คืออะไร ?
- เขาทำงานกันอย่างไร ?
- ความผิดพลาดได้รับการบันทึกไว้ที่ใด ?
- ค่าใช้จ่ายได้รับการบันทึกไว้ที่ใด ?
- ใครทราบเรื่องที่แท้จริงและเราจะไปหาได้อย่างไร ?

เพื่อหาคำตอบในข้อสงสัยเหล่านี้ ผู้สื่อข่าวต้องศึกษาอย่างหนักและฝึกปรือ จงอ่านทุกอย่างที่ทำได้เกี่ยวกับเรื่องที่จะต้องเขียน รวบรวมกำหนดการและวาระการประชุม สมัครงเป็นสมาชิกสิ่งพิมพ์เฉพาะทาง แต่ที่สำคัญที่สุดคือ ลูกขึ้นและออกไปทำ ผู้สื่อข่าวสายงานประจำไม่สามารถพึ่งพาโทรศัพท์อย่างเดียวได้ พวกเขาต้องใช้เวลากับสายงานประจำ พบปะและพูดคุยกับผู้คน ไมค์ เมทเธอร์ ผู้สื่อข่าวอเมริกันที่ข่าวของประสบการณ์ และเป็นผู้สื่อข่าวเรื่อง

ผู้สื่อข่าว

ต้องเรียนรู้อย่างหนัก และฝึกปรือ

สืบสวนที่สถานีโทรทัศน์ WTKR-TV ในเมืองนอร์ฟอล์ก รัฐเวอร์จิเนีย กล่าวว่า “ไม่มีใครหาเรื่องมาเขียนได้ โดยการนั่งอยู่แต่ในห้องข่าว” จงหาทางรู้จักทุกคนที่อาจช่วยเหลือคุณได้ ตั้งแต่เจ้าหน้าที่ไปถึงเสมียน และแฉกนามบัตรของคุณแก่ทุก ๆ คนที่คุณพบ ในขณะที่ทำข่าว จัดทำรายชื่อแหล่งข่าวพร้อมข้อมูลติดต่อให้มากที่สุดเท่าที่คุณจะหาได้ และติดต่อกับบุคคลเหล่านั้นอย่างสม่ำเสมอ นอกจากการทำข่าวเกี่ยวกับบุคคลสำคัญในสายข่าวประจำแล้ว ผู้สื่อข่าวสายงานประจำที่ดียังมองดูด้วยว่าการกระทำของคนเหล่านั้นกระทบต่อชุมชนอย่างไร

การรายงานข่าวสายงานประจำต้องการทักษะการจัดระเบียบและทักษะส่วนบุคคลที่เข้มแข็ง การอยู่ในระเบียบ หมายความว่าต้องปฏิบัติตามการนัดหมาย และกำหนดเวลาที่จะต้องส่งรายงานหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง การทำเช่นนั้นนักข่าวต้องมีระบบจัดเก็บข้อมูล และค้นหาหมายเลขโทรศัพท์และที่อยู่ทางอี-เมลที่สามารถพบปะได้ นักข่าวยังต้องมีแฟ้มสำหรับเรื่องที่จะเขียนในอนาคต และรายการต่างๆ ที่ต้องติดตามในแต่ละวัน ปัจจุบันผู้สื่อข่าวหลายคนเก็บข้อมูลไว้ในคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมที่ทำให้ค้นหาผู้คนและวันที่ได้ง่าย แต่พวกเขาต้องใช้ข้อมูลเหล่านั้นในขณะที่อยู่ข้างนอกด้วย ดังนั้นพวกเขาจึงอาจจะถือพรีนท์เอาท์เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา หรืออุปกรณ์พกพาที่เป็นประโยชน์ที่ทำให้สามารถเข้าถึงเว็บไซต์ที่อยู่ห่างไกล หรือ PDA ไปด้วย เนื่องจากไม่อาจไว้วางใจในเทคโนโลยีได้ การทำสำเนาข้อมูลสำรองไว้บ่อย ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญ

การทำข่าวสายงานประจำหมายความว่าคุณต้องทำความรู้จักกับผู้คนดีพอจนพวกเขาไว้วางใจคุณ ในขณะที่ยังต้องรักษาระยะห่างทางวิชาชีพไว้ สแกนลันกล่าวว่า ส่วนที่ยากที่สุดของการเป็นผู้สื่อข่าวสายงานประจำก็คือ “การติดต่อกับแหล่งข่าวที่คุณ

ต้องกลับไปหาทุกวัน แม้ว่า คุณจะเขียนเรื่องที่ทำให้พวกเขาไม่พอใจ”

รัฐบาลและการเมือง

ผู้สื่อข่าว ซึ่งทำข่าวเกี่ยวกับรัฐบาลจำเป็นต้องเข้าใจการทำงานของรัฐบาล และมองหาผลกระทบจากการตัดสินใจของรัฐบาลผู้สื่อข่าวซึ่งถามคำถามพื้นฐานๆ เช่น “ใครเดือดร้อนบ้าง” ในขณะที่ทำข่าวเกี่ยวกับรัฐบาลสามารถค้นพบผู้คนที่ได้รับผลกระทบจากสิ่งที่รัฐบาลทำ เรื่องเกี่ยวกับผู้คนเหล่านี้ที่น่าสนใจต่อผู้อ่านผู้ชมมากกว่า

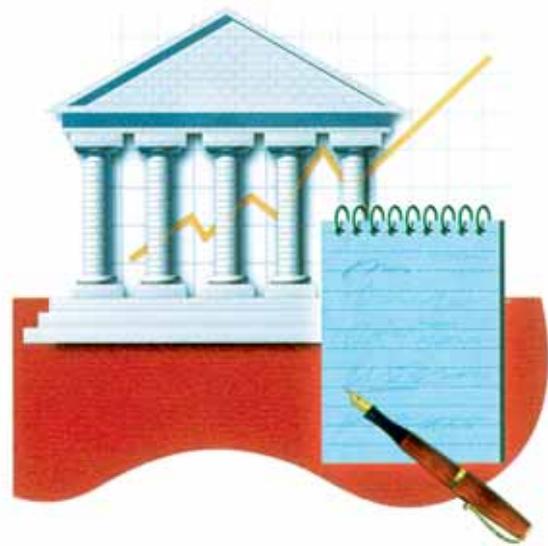
การดำเนินการส่วนมากของรัฐบาลจะอยู่ในรูปของการประชุม ดังนั้นผู้สื่อข่าวสายงานประจำนั้นจะมีข่าวที่ต้องรายงานมาก การประชุมที่จัดขึ้นไม่ใช่เหตุผลของการที่เรื่องน่าเบื่อ ผู้อ่านผู้ฟังต้องการให้ผู้สื่อข่าวบอกเฉพาะสิ่งที่สำคัญ ไม่ใช่ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลัง ข่าวที่ดีที่สุดเกี่ยวกับการประชุมจะไม่ได้เน้นสิ่งที่เกิดขึ้นในห้องประชุม แต่จะพูดถึงคนที่ได้รับผลกระทบจากการประชมนั้นๆ

สำหรับผู้สื่อข่าวสายงานรัฐบาล เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สื่อข่าวต้องทราบวิธีอ่านและตีความงบประมาณและรายงานการเงินอื่นๆ “การติดตามเรื่องเงิน” เป็นคำแนะนำที่ดีสำหรับผู้สื่อข่าวทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่ทำข่าวเกี่ยวกับรัฐบาลและการเมือง เรื่องเกี่ยวกับการเงินของรัฐบาลอาจดูน่าเบื่อ แต่ภาษีและค่าใช้จ่ายของรัฐบาลมีผลต่อผู้อ่านผู้ฟังโดยตรง และประชาชนต้องการทราบว่าเงินของพวกเขาถูกใช้อย่างไร โดยทั่วไป เอกสารต่างๆ ถือเป็นเส้นเลือดหล่อเลี้ยงชีวิตของรัฐบาล ดังนั้นผู้สื่อข่าวสายงานประจำจะต้องสามารถหาเอกสารเหล่านั้นมาได้และเข้าใจเอกสารเหล่านั้น

ผู้สื่อข่าวการเมืองในระบบประชาธิปไตยมีภารกิจหลักอย่างหนึ่งคือ ให้ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนต้องการเพื่อเลือกผู้สมัครสำหรับตำแหน่งที่มาจาก การเลือกตั้ง ในการทำเช่นนั้น ผู้สื่อข่าวต้องตรวจสอบภูมิหลังและคุณสมบัติของผู้สมัคร จุดยืนของผู้สมัครในเรื่องสำคัญๆ และสิ่งที่ผู้สมัครกล่าวในการปราศรัยตัวและโฆษณาหาเสียง ผู้สื่อข่าวที่ทำข่าวการเมืองต้องให้ความสนใจในตัวผู้สนับสนุนผู้สมัครด้วย

เนื่องจากผลประโยชน์ของพวกเขา มักเผยให้เห็น
สิ่งที่นักการเมืองจะทำถ้าได้รับเลือก

การสำรวจความเห็นของสาธารณชนเป็น
หลักสำคัญของการทำข่าวหาเสียง แต่ผู้สื่อข่าวต้อง
ดูอย่างถี่ถ้วนก่อนการตัดสินใจว่าผลการสำรวจ
ความเห็นมีคุณค่าควรแก่การรายงานหรือไม่
(ดูข้อมูลประกอบ “คำถามที่ผู้สื่อข่าวควรถามเกี่ยวกับ
การสำรวจความเห็น” หน้า 53) การสำรวจความเห็น
แบบ “Horse-race” หรือ “tracking” ที่บอกอัตรา
ร้อยละของผู้ออกเสียงที่สนับสนุนผู้สมัครแต่ละคน
ไม่ค่อยมีประโยชน์เท่าใด ยกเว้นในกรณีที่เรา
ต้องการเห็นภาพของการแข่งขันในวันใดวันหนึ่ง
โดยเฉพาะ ผู้สื่อข่าวบางคนเชื่อว่า การสำรวจ
ความเห็นเหล่านี้อาจมีอิทธิพลต่อผู้ออกเสียง
และเป็นประโยชน์กับผู้สมัครที่มีคะแนนนำอยู่
เนื่องจากโดยทั่วไป คนมักชอบสนับสนุนผู้ชนะ
แต่นักวิจัยในสหรัฐอเมริกา ยังพบว่า ประชาชน
ผู้ลงคะแนนเสียงที่สนใจการสำรวจความเห็นยัง
เรียนรู้มากขึ้นในประเด็นต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการ
หาเสียง คำแนะนำของนักวิจัยสำหรับผู้สื่อข่าว
ก็คือ ให้รายงานผลการสำรวจความเห็นที่ทำ
อย่างถูกต้องตามกฎเกณฑ์ตลอดช่วงการหาเสียง
แต่อย่าให้เป็นจุดเน้นสำคัญในรายงานข่าว

เมื่อพูดถึงปัญหาการรณรงค์หาเสียง ผู้สื่อข่าว
ไม่ควรสนใจเพียงสิ่งที่ผู้สมัครกล่าว แต่ควรสนใจ
สิ่งที่ประชาชนผู้ลงคะแนนต้องการทราบด้วย
สำนักข่าวหลายแห่งดำเนินการ “สำรวจความเห็น
เกี่ยวกับประเด็นปัญหา” (issue polls) เพื่อดูว่า
ประเด็นใดเป็นที่สนใจของสาธารณชนระหว่างปี
เลือกตั้ง บางครั้งผู้สมัครอาจพยายามหลีกเลี่ยง
การหาเสียงเกี่ยวกับปัญหาที่เป็นข้อถกเถียงซึ่ง
สำคัญต่อผู้ออกเสียงมาก ในกรณีนี้ ผู้สื่อข่าวควร
หยิบยกปัญหาที่สาธารณชนกำลังตั้งคำถาม ผู้สื่อข่าว
การเมืองที่ดีไม่เพียงแต่เชื่อว่าผู้สมัครมีจุดยืนในเรื่องนี้
อย่างใดเท่านั้น แต่พวกเขายังถามเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้สมัคร
ได้ทำไปเพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้นในขณะที่อยู่ในตำแหน่ง
ก่อนหน้านี้ ซึ่งอาจจะมาจากการเลือกตั้งหรือไม่ก็ตาม
เพื่อรื้อฟื้นประเด็นเหล่านั้นขึ้นมาอีกครั้ง ผู้สื่อข่าวอาจ
มองหาบุคคลที่อาจมีสิ่งที่ต้องการเล่า เพื่อให้คน
เข้าใจดีขึ้นว่าประเด็นดังกล่าวมีความสำคัญอย่างไร
และถ้าผู้สมัครคนนี้ได้รับเลือกตั้งจะต่างจากการ
ที่ผู้สมัครอีกคนได้รับการเลือกตั้งอย่างไร

ธุรกิจและเศรษฐกิจ

ข ผู้สื่อข่าวสายข่าวธุรกิจต้องสัมผัสชีวิตผู้คน
พ เกือบทุกคน เรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น
การว่างงาน ค่าอาหาร เชื้อเพลิง การออมเงิน
ส่วนบุคคลและการลงทุน ไม่เพียงสำคัญต่อ
ผู้นำทางธุรกิจเท่านั้น แต่ยังสำคัญสำหรับคนงานและ
ผู้บริโภค การทำข่าวธุรกิจท้องถิ่นหมายถึงการรายงาน
เกี่ยวกับนายจ้าง และคนงาน การก่อสร้าง การขาย
ทรัพย์สิน รวมทั้งภาคธุรกิจที่ช่วยให้เศรษฐกิจท้องถิ่น
เดินต่อไปได้ ทั้งการเกษตร การผลิตสินค้า การทำ
เหมืองแร่ หรือการดูแลสุขภาพ ในระดับประเทศ
ผู้สื่อข่าวธุรกิจทำข่าวประเด็นที่ซับซ้อนขึ้น เช่น สินค้า
ซึ่งเป็นวัตถุดิบและตลาดหุ้น อัตราดอกเบี้ย และหนี้
สถาบัน

ผู้สื่อข่าวธุรกิจและเศรษฐกิจต้องทำให้ข่าวของพวกเขาเป็นที่เข้าใจสำหรับผู้่านผู้ฟังทั่วไป พวกเขาต้องเข้าใจแนวคิดและคำศัพท์ที่ใช้ในทางเศรษฐกิจ และสามารถอธิบายหรือพูดใหม่ให้เป็นภาษาง่ายๆ นี่เป็นการฝึกที่ดีแม้สำหรับผู้สื่อข่าวสิ่งพิมพ์หรือวิทยุโทรทัศน์เฉพาะสาขา ซึ่งมีผู้อ่านผู้ฟังที่น่าจะคุ้นเคยกับคำศัพท์เฉพาะ เช่น ในสหรัฐอเมริกา The Wall Street Journal มุ่งไปที่ผู้อ่านที่รอบรู้ในเรื่องธุรกิจ แต่หนังสือพิมพ์ยังระบุความหมายของศัพท์ธรรมดาๆ เช่น “ผลผลิตมวลรวมแห่งชาติ” ว่าเป็น มูลค่ารวมของผลผลิตของประเทศที่เป็นสินค้าและบริการตลอดเวลาที่ผ่านไป ผู้สื่อข่าวธุรกิจจะรวบรวมคำจำกัดความต่างๆ ที่กระชับเอาไว้ซึ่งตนสามารถใส่เข้าไปในข่าวได้ทันที ผู้อ่านผู้ฟังจะชอบคำอธิบายที่ชัดเจนของคำศัพท์อย่าง “การแปลงหนี้” “การลดค่าเงิน” “การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ” และคำศัพท์ทางเศรษฐกิจอื่นๆ พวกเขาจะชอบอ่านข่าวที่อธิบายว่าทำไมแนวคิดเหล่านั้นจึงสำคัญต่อคนแต่ละคน บริษัทและรัฐบาล

ผู้สื่อข่าวธุรกิจต้องสามารถอ่านและเข้าใจรายงานทางการเงิน งบดุล และรายงานประจำปี พวกเขาจะพัฒนาเรื่องที่จะเขียนขึ้นโดยดูความเปลี่ยนแปลงของรายได้หรือรายจ่ายปีต่อปี พวกเขาเปรียบเทียบบริษัทต่างๆ ที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันหรือภูมิภาคเดียวกัน ตัวอย่างเช่น เมื่อบริษัทต้องเลิกกิจการ ผู้สื่อข่าวจะไม่เพียงถามว่ามีคนตกงานมากน้อยเพียงใด แต่จะต้องตั้งคำถามด้วยว่าชุมชนได้รับผลกระทบอะไรบ้างจากการปิดตัวของธุรกิจ และเพื่อที่จะตอบคำถามนี้ พวกเขาจำเป็นต้องทราบว่าเป็นบริษัทแห่งนี้是公司ที่ใหญ่ที่สุดในย่านนั้นหรือไม่ มีบริษัทอื่นๆ ในย่านนั้นที่ขายผลิตภัณฑ์และบริการแบบเดียวกันหรือไม่ และอัตราการว่างงานในเขตนั้นเป็นอย่างไร ฯลฯ

การทำข่าวธุรกิจต้องอาศัยความรู้คณิตศาสตร์และสถิติที่ลึกซึ้งกว่าการทำข่าวหัวข้ออื่นๆ แต่ผู้สื่อข่าวธุรกิจไม่ควรใช้ตัวเลขบ่อยๆ ในข่าว เนื่องจากจะทำให้เรื่องน่าเบื่อ ข่าวธุรกิจที่น่าสนใจที่สุดแสดงความสำคัญของการพัฒนาการโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เช่น อธิบายว่าที่ผ่านมาประชาชนเป็นอย่างไรและจะได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง

สุขภาพ วิทยาศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

เรื่องเกี่ยวกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตของผู้คน ผู้สื่อข่าวที่ทำข่าวโรคเอดส์ทราบว่าการไม่รู้เรื่องมีอันตรายเกือบจะเท่ากับตัวโรคเอง ดังนั้น ข่าวที่พวกเขาเขียนจึงสามารถให้ความรู้ผู้คนเพื่อให้ป้องกันตัวเองได้ ผู้สื่อข่าวสายงานสุขภาพ วิทยาศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมอาจรายงานเกี่ยวกับทุกสิ่งตั้งแต่ไข้หวัดนกวินิจฉัยถึงการบำบัดที่จีโนมมนุษย์ และผลกระทบของการสร้างเขื่อน ในแต่ละหัวข้อเหล่านี้ ปัญหาที่แฝงอยู่มีความซับซ้อน และงานของผู้สื่อข่าวก็คืออธิบายให้กระจ่าง

เมื่อทำข่าวเรื่องเหล่านี้ ผู้สื่อข่าวต้องคุ้นเคยกับภาษาของนักวิทยาศาสตร์ และนักวิจัยทางการแพทย์ ซึ่งอาจสร้างความสับสนแก่คนทั่วไป เดนนิส บิวเคิร์ท ผู้สื่อข่าวสำนักข่าว Canadian Press กล่าวว่า “อย่ากลัวคำเหล่านี้และอย่านำมาไว้ในเรื่องของคุณ” นักข่าววิทยาศาสตร์ก็เหมือนนักข่าวธุรกิจที่รวบรวมคำจำกัดความและคำอธิบายคำศัพท์ที่ซับซ้อนของตนเองไว้ เพื่อที่จะได้เขียนให้คนทั่วไปเข้าใจ

ผู้สื่อข่าวที่ทำข่าววิทยาศาสตร์ ต้องเข้าใจวิธีการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์พื้นฐาน และสถิติ เพื่อสามารถตรวจสอบผลของการศึกษาวิจัยซ้ำอีกได้ ในขณะเดียวกัน พวกเขาไม่ควรเปลี่ยนคำว่า “การพัฒนาคนคิด” (development) ให้กลายเป็น “ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ครั้งสำคัญ” (break-through) ทุกครั้งไปหรือบังคับให้แหล่งข่าวต้องตอบว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” เท่านั้น แทนที่จะยอมรับความเป็นไปได้ต่างๆ เรื่องของพวกเขาอาจจะไม่ตื่นเต้นเร้าใจ แต่จะถูกต้องแม่นยำกว่าแน่นอน

ผู้สื่อข่าวที่ถูกฝึกให้รายงานข่าวทุกแง่มุมอาจประสบปัญหาเมื่อทำข่าววิทยาศาสตร์ การทำข่าวความเห็นที่แตกต่างทางวิทยาศาสตร์ในทุกแง่มุมอย่างเท่าเทียมกันอาจทำให้ผู้อ่านผู้ฟังเข้าใจผิดได้ ตัวอย่างเช่น นักวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่เชื่อว่า การได้รับสารตะกั่วสามารถทำอันตรายต่อระดับเขาวงกตปัญญาของเด็ก มีนักวิจัยไม่กี่คนที่โต้แย้งความเกี่ยวข้องนี้ ผู้สื่อข่าวอาจกล่าวถึงความเห็นทั้งสองด้าน แต่ไม่ใช่ในทางที่ชี้แนะว่าไม่มีมติเอกฉันท์ในปัญหาดังกล่าว

แดรอล โรเจอร์ส ศาสตราจารย์วิชานิติศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยแมริแลนด์ ซึ่งเป็นบรรณาธิการหนังสือเกี่ยวกับการเขียนข่าววิทยาศาสตร์ มีเคล็ดลับที่เป็นประโยชน์ 2 ประการสำหรับผู้สื่อข่าวสายนี้

ประการแรก : การระบุความสำคัญของบุคคลในข่าว ผู้สื่อข่าวมักไม่ค่อยระบุตัวผู้เชี่ยวชาญที่พวกเขา นำคำพูดมาอ้างอิง ผู้อ่านผู้ฟังควรต้องทราบว่าทำไมนักข่าวจึงอ้างอิงคำพูดบุคคลนั้น ตัวอย่างเช่นข่าวเกี่ยวกับการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ คำพูดของหัวหน้าสำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประจำนิวยอร์ก แต่ไม่เคยเอ่ยถึงว่าเขาเป็นนักวิทยาศาสตร์ด้านภูมิอากาศที่ได้รับการยกย่อง การให้ข้อมูลนั้นจะทำให้ผู้อ่านผู้ฟังประเมินความน่าเชื่อถือของคำวิจารณ์ต่าง ๆ ของเขาได้ดีขึ้น

ประการที่สอง : โรเจอร์สกล่าวว่า ผู้อ่านผู้ฟังไม่ได้มีภูมิหลังของข่าวเหมือนที่ผู้สื่อข่าวมี ข่าวที่สลับซับซ้อนยิ่งไม่ต้องพูดถึง ดังนั้น ถ้าคุณกำลังทำการประชุมวิทยาศาสตร์ อย่าทึกทักว่าผู้อ่านผู้ฟังของคุณจะได้อ่านหรือฟังข่าวเมื่อวานนี้มาแล้วหรือจะได้ฟังข่าวในวันพรุ่งนี้อีก คุณควรเล่าภูมิหลังที่พวกเขาควรทราบในการเข้าใจข่าว และเล่าเรื่องเหมือนกับว่าเรื่องของคุณเป็นเพียงเรื่องเดียวที่พวกเขาจะอ่านหรือได้ฟัง

ตำรวจและศาล

ข พ บ

สื่อข่าวที่ทำข่าวอาชญากรรมและศาลจำเป็นต้องทราบว่าจะระบบนี้ทำงานอย่างไร มีผู้สื่อข่าวไม่กี่คนที่ได้รับการฝึกอบรมด้านระบบศาลยุติธรรม แต่นักข่าว

สายข่าวตำรวจที่มีประสบการณ์ยาวนานแนะนำให้ผู้สื่อข่าวอาชญากรรมไปเข้าหลักสูตรอบรมเรื่องนี้ อย่างน้อย 1 หลักสูตร เป็นที่ทราบกันดีว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ค่อยเต็มใจให้ข้อมูลแก่ผู้สื่อข่าว แต่ถ้าคุณทราบกติกา ระเบียบ และวิธีการปฏิบัติของพวกเขา คุณสามารถถามคำถามที่ดีกว่า และพัฒนาโอกาสของคุณที่จะค้นพบสิ่งที่คุณต้องการทราบ

ผู้สื่อข่าวสายข่าวตำรวจต้องทราบอย่างแท้จริงว่าคำว่าอาชญากรรมในชุมชนที่พวกเขาทำข่าวอยู่นั้นหมายถึงอะไร ตัวอย่างเช่น ในสหรัฐฯ

“การย่องเบา” (burglary) และ “การชิงทรัพย์” (robbery) ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน การย่องเบาเกี่ยวข้องกับการบุกเข้าไปในอาคารเพื่อก่ออาชญากรรม การชิงทรัพย์เป็นการขโมยเงินและทรัพย์สินโดยใช้กำลัง การจัดทำคำอธิบายคำศัพท์เกี่ยวกับถ้อยคำสำคัญ ๆ ช่วยป้องกันความผิดพลาดได้ เอกสารข่าวแจกของตำรวจอาจให้ข้อเท็จจริงพื้นฐานเกี่ยวกับอาชญากรรม แต่ผู้สื่อข่าวที่ดีต้องขุดให้ลึกลงไป พวกเขาไปยังที่เกิดเหตุเพื่อทราบรายละเอียดและพูดคุยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้เห็นเหตุการณ์ เมื่อได้ก็ตามที่ทำได้

ผู้สื่อข่าวศาล ต้องเข้าใจกระบวนการทางศาล ตั้งแต่ต้นจนจบ พวกเขาควรทราบว่าเกิดอะไรขึ้น เมื่อผู้ต้องสงสัยถูกจับกุม ถูกตั้งข้อหา ถูกนำตัว มาขึ้นศาล ถูกพิจารณาคดี ถูกพิพากษาโทษ หรือได้รับการปล่อยตัว ผู้สื่อข่าวที่ข่าวของกล่าวว่า วิธีที่ดีที่สุดในการเรียนรู้กระบวนการก็คือใช้เวลาในศาล โดยอาจเริ่มต้นที่เสมียนศาลซึ่งดูแลติดตามรายการคดี และคำพิพากษาของศาล รายการคดีและปฏิทินงาน จงหาวิธีที่จะได้สำเนาบันทึกศาล เพิ่มเอกสาร และ หลักฐานคำให้การ จงอ่านเอกสารคดี รวมทั้ง คำร้องขอต่อศาล และคำแก้ต่างก่อนการพิจารณาคดี และติดตามรายงานเกี่ยวกับคดี หากคุณไม่สามารถไป ศาลได้ทุกวัน ซึ่งมักเป็นเช่นนั้นบ่อยๆ

นายฝ่ายจำเลยเป็นแหล่งข้อมูลที่ดีที่สุดในสาย ข่าวยุติธรรม พวกเขา มักเต็มใจกว่าอัยการที่จะพูดกับ ผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับคดีที่พวกเขาทำอยู่ จงทำให้ดีที่สุด ที่จะเข้าใจภาษาเฉพาะทางกฎหมาย แต่หลีกเลี่ยง ที่จะใช้คำเหล่านั้นในข่าว เอส.แอล. อเล็กซานเดอร์ ผู้แต่งหนังสือ "Covering the Courts : A Handbook for Journalists" กล่าวว่า "นักกฎหมาย ให้คำปรึกษาโดยใช้คำหุรหุราเพื่อสร้างความสับสน แก่ผู้สื่อข่าว" เธอแนะนำว่า "ถ้าคุณไม่ทราบว่า บางสิ่งหมายความว่าอะไร จงถามผู้ที่คุณกำลัง สัมภาษณ์ทันที"

กีฬา

ล ขวอนเบ็ค อดีตผู้สื่อข่าวกีฬาโทรทัศน์ซึ่ง ปัจจุบันสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยควินนีเพียค ในรัฐคอนเนคติกัต กล่าวว่า ข่าวที่เขียนได้ดีที่สุดบางชิ้นเขียนโดยผู้สื่อข่าวกีฬา สิ่งที่พวกเขาเขียนเกี่ยวข้องกับความตื่นเต้นเร้าใจ อารมณ์ และบุคคลที่โด่งดังสุดๆ ปกติ นักเขียนด้าน กีฬาที่ดีไม่ได้ทำแค่รายงานคะแนนการแข่งขันหรือ ผลการแข่งขันกรีฑา แต่ยังให้มุมมองและบริบทที่ สำคัญ ที่ผู้อ่านผู้ฟังไม่สามารถหาได้จากการเข้าไปอยู่ ในการแข่งขันหรือชมทางโทรทัศน์ ผู้สื่อข่าวกีฬาอธิบาย สาเหตุและวิธีการของสิ่งที่เกิดขึ้น ไม่ใช่แค่ใครทำอะไร ผู้สื่อข่าวกีฬายังรายงานธุรกิจเกี่ยวกับกีฬา เขียนสารคดีพิเศษเกี่ยวกับนักกีฬา เจ้าของทีม และ แฟน ๆ กีฬาด้วย

แต่ผู้สื่อข่าวกีฬาเองก็ต้องเริ่มจากสิ่งที่เป็นพื้นฐาน พวกเขาต้องมีความรู้เกี่ยวกับกีฬาทุกประเภท เข้าใจกฎกติกาการเล่น หรือการแข่งขันกีฬาที่พวกเขา กำลังทำข่าว และกรให้คะแนน พวกเขาใช้เวลาทำงาน ที่กระชั้นชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อทำข่าวการแข่งขัน ในตอนกลางคืน พวกเขาต้องเก็บคะแนนและจัดบันทึก ในเวลาเดียวกัน ไม่ใช่งานที่ง่ายระหว่างการแข่งขัน ที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ที่สำคัญที่สุดคือ พวกเขาต้องหาประเด็นหลักสำหรับข่าวแล้วจึงเพิ่ม รายละเอียดเสริม

ในหลายกรณี ข่าวที่ดีที่สุดอาจไม่ใช่ข่าว การแข่งขัน ผู้เขียนข่าวกีฬาควรมองหาสิ่งที่กำลัง เกิดขึ้นหลังจาก บรรยากาศในห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า หรือความตึงเครียดระหว่างผู้เล่น 2 คนที่อาจมีผลต่อ ทีมทั้งหมด ผู้สื่อข่าวปฏิบัติต่อผู้เล่นและผู้จัดการ ด้วยความเคารพ แต่ไม่ได้เชิดชูนักกีฬาเป็นวีรบุรุษ พวกเขา มักสนุกกับกีฬาที่ทำข่าว แต่ไม่ใช่เป็นแฟนกีฬา หรือผู้สนับสนุนทีมใดทีมหนึ่ง พวกเขาควรเป็น ผู้สังเกตการณ์ที่ยุติธรรม และไม่ขึ้นกับใครในข่าวที่ พวกเขาทำ เช่นเดียวกับผู้สื่อข่าวทุกคน

ผู้เขียนข่าวกีฬาควรหลีกเลี่ยงคำศัพท์ที่มีเพียงแฟนหรือผู้ฝึกสอนที่กระตือรือร้นเท่านั้นที่จะทราบ เช่นเดียวกับที่ผู้สื่อข่าวธุรกิจและข่าววิทยาศาสตร์ที่ต้องหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาเฉพาะทางเศรษฐกิจและธุรกิจ ไมค์ ไรลีย์ อดีตผู้สื่อข่าวกีฬาซึ่งขณะนี้เป็นผู้พิมพ์เว็บไซต์ The Journalist's Toolbox กล่าวว่า “เขียนให้เข้าใจง่าย ๆ” และ “อย่าอวดฉลาด” เขายังเตือนผู้สื่อข่าวรุ่นใหม่ให้เข้าใจว่าการสัมภาษณ์นักกีฬาหรือผู้ฝึกสอนบางครั้งจะเป็นการเผชิญหน้ากัน เฉพาะอย่างยิ่งหลังจากเป็นฝ่ายแพ้ไรลีย์ กล่าวว่านักกีฬาอาชีพส่วนใหญ่มักชอบข่มขู่ผู้อื่น ดังนั้นจึงเตรียมพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับพวกเขาอย่างเข้มแข็ง

คำถามที่ผู้สื่อข่าวควรถามเกี่ยวกับการสำรวจความเห็น

- ใครเป็นผู้สำรวจความเห็น เป็นองค์การสำรวจความเห็นที่ถูกกฎหมายหรือไม่ พวกเขาสำรวจความเห็นให้ใครอีกบ้าง ?
- ใครเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายสำหรับการสำรวจความเห็น เป้าหมายทางทางการเมืองของพวกเขาคืออะไร ?
- ผู้ที่ถูกสัมภาษณ์มีกี่คน ?
- พวกเขาถูกเลือกมาอย่างไร ?
- ผู้ที่ถูกสัมภาษณ์เป็นคนประเภทใด ?
- ผลที่ได้รับมาจากคำตอบของผู้ที่ถูกสำรวจ ?
- ความเห็นทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ?
- การสำรวจความเห็นทำเมื่อใด ?
- การสำรวจความเห็นทำอย่างไร ?
- คำถามคืออะไร ?
- ข้อผิดพลาดบวกและลบเป็นเท่าใด ตัวเลขดิบเป็นเท่าใด ?
- ผลการสำรวจแตกต่างจากการสำรวจอื่น ๆ ? หรือไม่ ? ถ้าเป็นเช่นนั้น เพราะเหตุใด ?
- การสำรวจความเห็นครั้งนี้คุ้มค่าสำหรับการรายงานหรือไม่ ?

คัดมาโดยได้รับอนุญาตจาก

20 Questions a Journalist Should Ask About Poll Results, ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3, โดย Sheldon R. Gawiser, Ph.D., และ G.Evans Witt.

<http://www.ncpp.org>

7

จรรยาบรรณและ กฎหมาย

หนังสือพิมพ์ที่เสรีมีอำนาจมหาศาล หากอำนาจหมายถึงขีดความสามารถ ในการชักจูงโน้มน้าวผู้อื่น โดยทั่วไป สื่อต่าง ๆ ในระบอบประชาธิปไตย มีสิทธิในการรายงานข่าวสารโดยไม่ต้องขออนุญาตจากรัฐบาลก่อน หลายประเทศให้การคุ้มครองทางกฎหมายแก่ผู้สื่อข่าว ดังนั้นพวกเขาสามารถใช้สิทธินั้น แต่สิ่งที่มาพร้อมสิทธิก็คือ.....

ความรับผิดชอบ สำหรับผู้สื่อข่าวแล้ว ความรับผิดชอบ พื้นฐานที่สุดในการส่งเสริมคือการรายงานข่าวอย่างเที่ยงตรงและยุติธรรม หรือการรายงานข่าวอย่างมีจรรยาบรรณ

จรรยาบรรณเป็นระบบของหลักการที่เป็นแนวทาง สำหรับการกระทำ ขณะที่กฎหมายกำหนดสิ่งที่คุณสามารถทำได้และทำไม่ได้ในสถานการณ์บางอย่าง จรรยาบรรณจะบอกในสิ่งที่คุณควรทำ จรรยาบรรณ ขึ้นอยู่กับค่านิยม ไม่ว่าจะ เป็นค่านิยมส่วนตัว ค่านิยม ด้านอาชีพ ค่านิยมในสังคม หรือค่านิยมทางศีลธรรม และเกิดจากการคิดอย่างมีเหตุผล การตัดสินใจที่มีจรรยาบรรณ หมายถึงการนำค่านิยมเหล่านั้นมาใช้ ในงานประจำวันของคุณเท่านั้นเอง

ในปฏิญญาชาปultepec (The Declaration of Chapultepec) ซึ่งประเทศในทวีปอเมริกาให้คำรับรอง ใน ค.ศ.1994 เพื่อใช้ต่อต้านแรงกดดันต่อเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นในภูมิภาคนี้ ระบุชัดเจนว่า การรายงานข่าวอย่างมีจรรยาบรรณเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของสื่อในระยะยาว

ความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์เชื่อมโยงกับความ มุ่งมั่นพยายามในการเสนอความจริง การแสวงหา ความถูกต้องแม่นยำ ความยุติธรรม ความเป็นกลาง และการรู้จักแยกแยะระหว่างข่าวและการโฆษณา การบรรลุในเป้าหมายเหล่านี้และการเคารพใน จรรยาบรรณและค่านิยมทางอาชีพอาจไม่ใช่ข้อบังคับ แต่เป็นความรับผิดชอบพิเศษของผู้สื่อข่าวและสื่อ ในสังคมที่เสรี ความคิดเห็นของสาธารณชนเท่านั้นที่จะเป็นตัวตัดสินว่าจะให้รางวัลหรือลงโทษ

การละเลยจรรยาบรรณเกิดขึ้นจริงในการรายงาน ข่าว ไม่ว่าจะ เป็นการที่ผู้สื่อข่าวแต่งเรื่องขึ้นมาเอง

บรรณาธิการรับเงินจากแหล่งข่าว สำนักข่าวตีพิมพ์ โฆษณาโดยใช้ข่าวบังหน้า เมื่อสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น สาธารณชนมีสิทธิ์ตั้งคำถามทุกอย่างที่ปรากฏในสื่อ ผู้สื่อข่าวทุกคนและสำนักข่าวทุกแห่ง จะประสบปัญหา เมื่อผู้สื่อข่าวปฏิบัติหน้าที่อย่างไรจรรยาบรรณ เนื่องจากพฤติกรรมเช่นนั้นทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับ ความน่าเชื่อถือของอาชีพ เมื่อความน่าเชื่อถือมีปัญหา สำนักข่าวก็ยากจะอยู่รอด

หลักการทางจรรยาบรรณ

จอห์น เฮอร์ซีย์ ผู้สื่อข่าวและนักเขียนนวนิยาย ผู้ล่วงลับที่เคยได้รับรางวัลเคย์ท้าว เหตุการณ์หลังจากการทิ้งระเบิดปรมาณู ที่เมืองฮิโรชิมา กล่าวว่า “มีกฎที่ศักดิ์สิทธิ์ข้อหนึ่งของการรายงานข่าว ผู้เขียนจะต้องไม่แต่งเรื่อง” ผู้สื่อข่าวที่มีจรรยาบรรณต้องไม่เอาคำพูดไปใส่ปากคน หรือบอกว่าตัวเองอยู่ที่ใดที่หนึ่งทั้งๆ ที่ไม่ได้ไป พวกเขาต้องไม่นำงานของผู้อื่นมาเสนอว่าเป็นของตน การกุเรื่องหรือขโมยคัดลอกงานของผู้อื่น เป็นการ ละเมิดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของการหนังสือพิมพ์ไม่ว่า จะเป็นที่ได้ในโลก แต่การละเมิดก็เชื่อว่าเห็นได้ ชัดเจนไปทั้งหมด

ผู้สื่อข่าวเผชิญกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ จรรยาบรรณที่ตัดสินใจลำบากทุกวัน ภายใต้ ความกดดันจากเจ้าของ คู่แข่ง ผู้โฆษณา และ สาธารณชน พวกเขาต้องมีการระบวนการในการแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว เพื่อให้การรายงานข่าวที่พวกเขา ผลิตมีจรรยาบรรณ พวกเขาต้องการวิธีคิดที่จะ ช่วยให้พวกเขาตัดสินใจได้ดีแม้ว่าวันนั้นเป็นวัน กำหนดส่งเรื่องแล้วก็ตาม

สำหรับผู้สื่อข่าวแล้ว

ความรับผิดชอบหลัก

ในสังคมเสรี

คือการรายงานข่าวอย่างถูกต้อง

แม่นยำ

และยุติธรรม

วิธีคิดนี้ตั้งอยู่บนหลักการที่ผู้สื่อข่าวยึดมั่น ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานของสมาคมผู้สื่อข่าวอาชีพของสหรัฐฯ ซึ่งเป็นองค์การวิชาชีพหนังสือพิมพ์อาสาศาสตร์

- **หาความจริงและรายงาน**
ผู้สื่อข่าวควรซื่อสัตย์ ยุติธรรม และกล้าในการรวบรวม รายงาน และตีความข้อมูล
- **อย่าให้ผู้อื่นต้องเสียหาย**
ผู้สื่อข่าวที่มีจรรยาบรรณปฏิบัติต่อแหล่งข่าว ผู้ได้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานในฐานะมนุษย์ที่สมควรได้รับความเคารพ
- **กระทำการโดยอิสระ**
ผู้สื่อข่าวควรเป็นอิสระจากข้อผูกพันกับผลประโยชน์ใด ๆ นอกจากสิทธิของสาธารณชนที่จะต้องรู้
- **มีความรับผิดชอบ**
ผู้สื่อข่าวรับผิดชอบต่อผู้อ่าน ผู้ฟัง ผู้ชม และผู้สื่อข่าวด้วยกัน

โดยผิวเผิน การปฏิบัติตามหลักการข้างต้นอาจฟังดูง่าย แน่หนอนที่ผู้สื่อข่าวควรแสวงหาความจริงและปฏิบัติต่อแหล่งข่าวด้วยความเคารพ แต่หลายครั้งหลักการเหล่านี้ก็ขัดแย้งกันเอง ผู้สื่อข่าวที่แสวงหาความจริงอาจค้นพบข้อมูลที่จะสร้างความเจ็บปวดแก่ครอบครัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด การที่ผู้สื่อข่าวเป็นสมาชิกขององค์กรเอกชนอาจทำให้เขาเรียนรู้มากขึ้นเกี่ยวกับประเด็นข่าวที่องค์กรของเขามีส่วนเกี่ยวข้อง แต่การที่เขาเป็นสมาชิกองค์กรอาจทำให้เขาขาดความเป็นอิสระ และยากจะทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเชื่อถือ ในหลายกรณี การตัดสินใจที่มี

จรรยาบรรณ ไม่ได้หมายถึงการเลือกระหว่างความถูกต้องกับความผิด แต่ระหว่างความถูกต้องกับความถูกต้อง

ถ้าเป็นเช่นนั้น ผู้สื่อข่าวจะสามารถตัดสินใจอย่างมีจรรยาบรรณได้อย่างไร บางครั้ง วิธีการที่ดีที่สุดคือพยายามอย่าให้เกิดสถานการณ์เช่นนั้นตั้งแต่แรก ตัวอย่างเช่น ผู้สื่อข่าวอาจเลือกที่จะไม่สังกัดกลุ่มภายนอกใด ๆ หรืออาจไม่ไปทำข่าวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มที่พวกเขาเป็นสมาชิก ในบางกรณี ผู้สื่อข่าวอาจต้องพยายามถ่วงดุลระหว่างหลักการที่ขัดแย้งกัน โดยจำไว้เสมอว่าสิ่งสำคัญอย่างแรกคือแสวงหาความจริงและรับใช้สาธารณชน

การตัดสินใจอย่างมีจรรยาบรรณ

หองข่าวบางแห่งจัดการกับสถานการณ์ยากลำบากที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณจากระดับบนลงล่าง เมื่อใดก็ตามที่เกิดปัญหาที่ตัดสินใจลำบาก หัวหน้าข่าวอาวุโสจะตัดสินใจว่าจะทำอย่างไร วิธีการนี้มีข้อได้เปรียบคือรวดเร็ว แต่อาจเป็นการทำตามอำเภอใจ และไม่ได้ช่วยให้ผู้สื่อข่าวเรียนรู้ในการตัดสินใจ เมื่อพวกเขาต้องออกไปทำข่าวข้างนอกและติดต่อหัวหน้าข่าวไม่ได้ด้วยเหตุนี้ ห้องข่าวหลายแห่งจึงนำกระบวนการตัดสินใจอย่างมีจรรยาบรรณที่ครอบคลุมกว่ามาใช้ และช่วยให้ผู้สื่อข่าวทุกคนตัดสินใจได้ดีภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ

ขั้นตอนแรกในกระบวนการนี้ก็คือ อธิบายว่าปัญหาคืออะไร คนส่วนใหญ่รู้ตัวเมื่อเผชิญปัญหาเกี่ยวกับจรรยาบรรณ สัญญาณเตือนภายในตัวของเขาดังขึ้น เขารู้สึกว่าอาจจะมีปัญหาแล้ว เมื่อมีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น เราต้องระบุให้ชัดเจนว่าอะไรคือสิ่งที่สร้างความยุ่งยากใจให้คุณคืออะไร ค่านิยมอะไรที่อาจถูกบั่นทอน? และการรายงานข่าวกำลังเผชิญกับปัญหาอะไร? บ่อยครั้งที่นักข่าวไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกอะไรระหว่างเป้าหมายของการรายงานข่าวกับจุดยืนด้านจรรยาบรรณ ผู้สื่อข่าวซึ่งมีข่าวเด็ดอาจต้องการเร่งตีพิมพ์เรื่องก่อนใคร ๆ แต่เขาจำเป็นต้องใคร่ครวญผลที่อาจตามมาด้วยเช่นกัน จะเกิดอะไรขึ้นถ้าข่าวกลายเป็นเรื่องเท็จ? ผู้สื่อข่าวไม่ควรสละจรรยาบรรณเพื่อให้อัตราผู้ติดตามเพิ่มขึ้น เอาชนะการแข่งขัน

ขั้นตอนต่อไปหลังจากระบุปัญหาแล้วก็คือ รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้คุณมีการตัดสินใจที่ดี ดูนโยบายและแนวทางของห้องข่าวถ้ามี และพูดคุย กับผู้อื่นเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ตัดสินใจลำบากนี้ เริ่มต้น ที่เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชาในห้องข่าว แต่อย่า หยุดแค่นั้น การฟังความคิดเห็นอื่น ๆ จากผู้คนที่ ไม่เกี่ยวข้องในเรื่องโดยตรง แต่อาจมีความรู้เกี่ยวกับ สถานการณ์เหล่านี้ มักช่วยได้

สิ่งสำคัญคือ เราต้องตระหนักว่าผู้สื่อข่าวไม่เหมือน แพทย์ เราไม่ได้คาดหวังให้ผู้สื่อข่าวต้องรับปากว่า จะไม่ทำให้คนเจ็บปวด ข่าวที่สำคัญและเที่ยงตรง หลายเรื่องสะท้อนความรู้สึกและชื่อเสียงของผู้คน เราหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านี้ไม่ได้ แต่ผู้สื่อข่าวต้องพยายาม ลดความเสียหายนั้นโดยไม่ทำให้ผู้คนต้องเสี่ยงโดย ไม่จำเป็น บ็อบ สตีลลี ซึ่งสอนจรรยาบรรณในวิชา หนังสือพิมพ์ที่สถาบันพอยน์เตอร์อยากจะถามว่า “จะเกิดอะไรขึ้นถ้าเราสลับบทบาทกัน ผมจะรู้สึก อย่างไร?”

สมมุติว่าผู้สื่อข่าวคนหนึ่งค้นพบโรงงานที่มี เด็กผู้ชายอายุต่ำกว่า 12 ปี ทำงานวันละ 10 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 6 วัน และได้รับค่าจ้างน้อยกว่าค่าจ้าง ขั้นต่ำของประเทศครึ่งหนึ่ง รัฐธรรมนูญของประเทศ ระบุว่าการทำงานผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปี และการให้ คนทำงานเกินกว่า 45 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นสิ่ง ผิดกฎหมาย การค้นพบโรงงานแห่งนี้หมายความว่า ผู้สื่อข่าวมีหลักฐานเกี่ยวกับการแสวงผลประโยชน์จาก เด็ก แต่อะไรคือสิ่งที่พวกเขาจำเป็นต้องทราบอีก ก่อนตีพิมพ์หรือกระจายเสียงเรื่องนี้

การบอกความจริงเกี่ยวกับโรงงานย่อมเกิดผลตาม มาอย่างแน่นอน และบางคนอาจได้รับความเสียหาย เมื่อเผชิญกับเรื่องประเภทนี้ การทำรายชื่อบุคคล และสถาบันที่อาจได้รับผลกระทบจากข่าว และ

การพิจารณาผลกระทบที่เกิดจากการรายงานข่าว เรื่องนี้อาจช่วยได้ ข่าวเกี่ยวกับโรงงานจะส่งผลกระทบต่อเด็กชายเหล่านั้นโดยตรงแน่นอนอยู่แล้ว แต่อาจส่งผลกระทบต่อครอบครัวของพวกเขาและ เจ้าของโรงงานด้วย เมื่อทราบถึงผลที่อาจตามมาแล้ว ผู้สื่อข่าวอาจจะเริ่มพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ในการนำเสนอข้อมูล เพื่อให้เรื่องยังคงเต็มไปด้วย ความจริง แต่ไม่ทำให้เกิดการกระทบกระเทือนมากนัก ในกรณีของโรงงาน ผู้สื่อข่าวอาจตัดสินใจใช้ภาพของ เด็กโดยไม่ได้ระบุชื่อ เพื่อพยายามจำกัดความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้น

นี่เป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งของการตัดสินใจ ในการรายงานข่าวที่อาจเกิดปัญหาทางจรรยาบรรณ ตามมา ตัวอย่างอื่นๆ อาจรวมถึงประเภทและรูปแบบ การเผยแพร่ข่าว ตลอดจนอารมณ์ของข่าว ข่าวหน้าหนึ่งพร้อมพาดหัวขนาดใหญ่และภาพถ่าย ขนาดใหญ่ย่อมสร้างผลกระทบมากกว่าข่าวเล็กๆ ที่อยู่หน้าใน ข่าวโทรทัศน์ที่โฆษณาแล้วโฆษณาก่อน ออกอากาศจะสร้างผลกระทบมากกว่าและมีผลทาง จรรยาบรรณมากกว่าเรื่องที่ถูกลบออกแล้วเพียงครั้งเดียว ในช่วงกลางของการถ่ายทอดข่าว

การผ่านกระบวนการที่ทำให้สามารถตัดสินใจด้าน จรรยาบรรณอย่างเหมาะสม ทำให้ผู้สื่อข่าวและสำนัก ข่าวตกอยู่ในฐานะที่ต้องแสดงเหตุผลการกระทำของ ตนอย่างชัดเจน ด้วยการอธิบายว่าได้ทำอะไรไปและ เพราะเหตุใด ผู้สื่อข่าวจะเพิ่มความน่าเชื่อถือของตน และสมควรได้รับความไว้วางใจจากสาธารณชน

ห้องข่าวที่เห็นคุณค่าของการตัดสินใจด้าน จรรยาบรรณต้องแน่ใจว่ามีการหารือใน ประเด็นนี้กันมาแล้ว ไม่ใช่เฉพาะเมื่อเกิดสถานการณ์ ยากลำบากขึ้น ห้องข่าวบางแห่งจัดการประชุม อย่างสม่ำเสมอเพื่อหารือว่าควรจะทำอย่างไร โดยตั้งสถานการณ์สมมุติขึ้นมา ผู้สื่อข่าวที่ฝึกการรับฟัง ด้วยใจที่เปิดกว้างและรู้จักควบคุมอารมณ์ มีท่าทียืดหยุ่น สามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ได้เมื่อ ต้องเผชิญกับปัญหาด้านจรรยาบรรณ

การรายงานข่าว

โดยมีจรรยาบรรณ

เป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จ

ของสื่อในระยะยาว

หลักจรรยาบรรณ

สมาคมและสมาพันธ์ผู้สื่อข่าวทั่วโลกได้จัดตั้งหลักจรรยาบรรณเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานแก่ผู้สื่อข่าวที่เป็นสมาชิกหลักจรรยาบรรณอาจครอบคลุมทุกเรื่องตั้งแต่การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นไปจนถึงความเป็นส่วนตัว และจากการแก้ไขไปจนถึงการรักษาความลับหลักจรรยาบรรณบางข้อใช้ถ้อยคำสั้น ๆ และคลุมเครือ ขณะที่บางข้อก็ยาวและค่อนข้างชัดเจน คลีต-มอง แบร์ทรีองด์ อาจารย์ที่ French Press Institute แห่งมหาวิทยาลัยปารีส ซึ่งตรวจสอบหลักจรรยาบรรณจากหลายประเทศมาแล้วกล่าวว่า หลักจรรยาบรรณส่วนใหญ่มีองค์ประกอบหลัก 3 ข้อดังนี้

- ค่านิยมพื้นฐาน รวมถึงการเคารพต่อชีวิตและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวของมนุษย์
- ข้อห้ามพื้นฐาน รวมถึงการไม่โกหก ไม่ก่อให้เกิดอันตรายโดยไม่จำเป็น หรือเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
- หลักการในการรายงานข่าว รวมถึงความถูกต้อง แม่นยำ ยุติธรรม และเป็นอิสระ

หลักการเหล่านี้บางครั้งเป็นเรื่องของความสมัครใจ ไม่มีโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ฝ่าฝืน แต่สิ่งนี้อาจเกิดขึ้นก็คือ เพื่อนและนายจ้างจะถือว่าผู้สื่อข่าวที่ประพฤติอย่างไรจรรยาบรรณจะต้องรับผิดชอบ ในบางประเทศสภานักหนังสือพิมพ์รับฟังข้อร้องเรียนเกี่ยวกับผู้สื่อข่าว และสามารถเสนอให้ดำเนินการเพื่อแก้ไขความผิดนั้น นิตยสารด้านการหนังสือพิมพ์ ยังทำหน้าที่แก้ไขความผิดพลาดโดยการเปิดเผยพฤติกรรมของผู้สื่อข่าวที่ไรจรรยาบรรณ สำนักข่าวบางแห่งมีคณะบุคคลที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “ผู้ตรวจการ” (ombudsman) ผู้มองหาความผิดพลาดและการละเลยจรรยาบรรณ และยังทำหน้าที่เป็นตัวแทนสาธารณชนภายในห้องข่าว

ในประเทศที่ผู้สื่อข่าวต้องเป็นสมาชิกสหภาพหรือสมาคม หลักจรรยาบรรณมักรวมถึงบทบัญญัติที่เป็นข้อบังคับ ตัวอย่างเช่น สมาคมผู้สื่อข่าวออสเตรเลียมีคณะกรรมการสอบสวนข้อกล่าวหาพฤติกรรมไรจรรยาบรรณของผู้สื่อข่าว ผู้สื่อข่าวที่ถูกพบว่า มีพฤติกรรมตามที่ถูกล่ามอาหาจะถูกตำหนิ ถูกปรับหรือไล่ออกจากกลุ่ม

หลักประพฤติปฏิบัติ

นอกจากหลักจรรยาบรรณในระดับชาติและระดับภูมิภาคแล้ว สำนักข่าวหลายแห่งยังมีหลักประพฤติปฏิบัติของตัวเอง หรือมาตรฐานของการปฏิบัติที่พวกเขาหวังว่าผู้สื่อข่าวของพวกเขาจะปฏิบัติตาม หลักประพฤติปฏิบัติเหล่านี้อาจจะระบุถึงการกระทำหรือกิจกรรมที่ผู้สื่อข่าวควรทำหรือห้ามทำ หรือต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าข่าว

สำนักข่าวหลายแห่งจำกัดสิ่งที่ผู้สื่อข่าวสามารถทำได้ทั้งในและนอกเวลางาน ทั้งนี้เพื่อปกป้องความน่าเชื่อถือของสำนักข่าวเอง ผู้สื่อข่าวและช่างภาพอาจถูกสั่งอย่างชัดเจนว่าพวกเขาต้องไม่ปั่น หรือ “ปั่น” ข่าว และขอให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งทำอะไรบางอย่างเพียงเพื่อให้เป็นข่าว ผู้สื่อข่าวอาจไม่ได้รับอนุญาตให้ปิดบังสถานะของตนเองเพื่อให้ได้เรื่องมา เว้นแต่ว่าข่าวดังกล่าวอยู่ในความสนใจของประชาชนอย่างมากและไม่มีหนทางอื่นที่จะให้ได้ว่ามา สถานีโทรทัศน์อาจห้ามการใช้กล้องที่ซ่อนอยู่ หรือลอบบันทึกเทปในการทำข่าว เว้นแต่ว่าหัวหน้าข่าวจะให้การรับรองด้วยเหตุผลที่ว่าสาธารณชนสนใจในข่าวนั้น

เมื่อมาถึงยุคที่มีภาพดิจิทัล ได้มีการเพิ่มมาตรฐานใหม่ๆ เพื่อห้ามการดัดแปลงภาพถ่ายหรือภาพวิดีโอที่คนซึ่งจะทำให้ผู้อ่านผู้ฟังเข้าใจผิด มีเหตุการณ์เด่นๆ หลายเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดนโยบายใหม่ๆ เหล่านี้ เช่น ภาพปกของนิตยสาร National Geographic ในทศวรรษ 1980 ที่เคลื่อนย้ายปิรามิดแห่งกิซาที่มีชื่อเสียงในประเทศอียิปต์ มาอยู่ใกล้กันกว่าเดิมด้วยเทคนิคด้านดิจิทัล

ระเบียบข้อบังคับหลายข้อในหลักปฏิบัติของห้องข่าวช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอิสระของการรายงานข่าว เพื่อหลีกเลี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ผู้สื่อข่าวอาจถูกห้ามเป็นเจ้าของหุ้น หรือมีผลประโยชน์ส่วนตัวในบริษัทที่พวกเขาไปทำข่าว ผู้สื่อข่าวอาจถูกห้ามแสดงจุดยืนใดๆ ต่อประเด็นทางการเมืองประเด็นใดประเด็นหนึ่ง หรือสนับสนุนผู้สมัครในตำแหน่งราชการอย่างเปิดเผย สำนักข่าวอาจห้ามผู้สื่อข่าวมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับแหล่งข่าวใดๆ หรือรับงานนอกเพื่อหารายได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้จัดการ

นโยบายจรรยาบรรณของ *ดิทรอยท์ ฟรีเพรส* ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ในรัฐมิชิแกน ระบุชัดเจนถึงสิ่งที่หนังสือพิมพ์ควรทำและไม่ควรทำ หนังสือพิมพ์ห้ามการจ่ายเงินแก่แหล่งข่าวเพื่อให้ได้ข่าว และแหล่งข่าวจะไม่ได้รับอนุญาตให้อ่านข่าวก่อนการตีพิมพ์ บริษัท Canadian Broadcasting Company (CBC) มีคู่มือเล่มหนาที่ระบุห้ามพนักงานรับของขวัญที่อาจส่งอิทธิพลต่อการตัดสินใจของ CBC และอนุญาตให้พนักงานยอมรับเฉพาะของขวัญเล็กน้อยๆ ที่แสดงถึงไมตรีจิตหรือความเอื้ออารีของผู้นอบที่มอบให้ในช่วงเวลาทำการเท่านั้น คู่มือยังห้ามพนักงานรับข้อเสนอการเดินทางหรือที่พักฟรีเพื่อแลกกับการทำข่าว

อาจเป็นไปได้ที่จะหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนทุกเรื่องที่จะเกิดขึ้น แต่ผู้สื่อข่าวต้องตระหนักว่าการปฏิบัติของพวกเขาอาจมีผลกระทบในแง่ลบต่อสำนักข่าว เมื่อผู้สื่อข่าวรู้สึกว่าจะมีเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น พวกเขาควรแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ผู้สื่อข่าวที่มีความเกี่ยวข้องกับข่าวใดข่าวหนึ่ง อาจขอให้ผู้สื่อข่าวคนอื่นไปทำหน้าที่แทน สำนักข่าวหลายแห่งตั้งกฎระเบียบไว้เลยว่าผู้สื่อข่าวต้องเปิดเผยความสัมพันธ์ของตนที่มีกับข่าวที่อาจทำให้คนสงสัยว่าจะมีเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อนเกี่ยวข้อง แม้ว่าในความเป็นจริงแล้ว จะไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนเลยแม้แต่น้อย

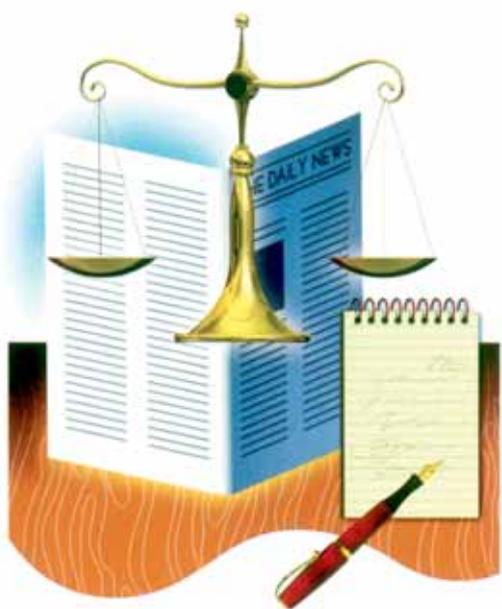
หลักประพฤติปฏิบัติเป็นเอกสารที่ใช้กันภายในสำนักข่าว แต่มีสำนักข่าวจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ที่นำหลักปฏิบัติดังกล่าวบรรจุไว้ในเว็บไซต์ของตน เพื่อให้สาธารณชนทราบถึงสิ่งที่ควรคาดหวังจากสำนักข่าว และต้องให้หนังสือพิมพ์หรือสถานีวิทยุหรือโทรทัศน์รับผิดชอบหากผู้สื่อข่าวฝ่าฝืนมาตรฐานที่กำหนดไว้

มาตรฐานของประชาชน

ส ำนักข่าวมักต้องเผชิญความขัดแย้งระหว่างคุณค่าของข่าวกับมาตรฐานของประชาชน และการแก้ไขปัญหานี้ต้องให้ทักษะ

ในการตัดสินใจอย่างมีจรรยาบรรณ สมมุติว่าเจ้าหน้าที่คนหนึ่งที่ได้รับการเลือกตั้งใช้คำพูดดูหมิ่นเชื้อชาติในการอภิปรายถึงสมาชิกพรรคฝ่ายค้านคนหนึ่ง หนังสือพิมพ์บางฉบับอาจพิมพ์คำที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นใช้จริงๆ บางฉบับอาจพิมพ์อักษร 2-3 ตัว ตามด้วยเครื่องหมายขีดยาวๆ เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าเป็นคำอะไรโดยไม่ต้องสะกดทั้งคำออกมา หนังสือพิมพ์บางฉบับอาจรายงานเพียงว่าเจ้าหน้าที่ใช้ภาษาก้าวร้าว บรรณาธิการหนังสือพิมพ์แต่ละคนจะมีวิธีแก้ปัญหาต่างกันขึ้นอยู่กับว่าเขาคิดว่าผู้อ่านยอมรับได้ในระดับใด แต่บางครั้งพวกเขาก็ตัดสินใจใช้คำที่พวกเขาเชื่อว่าผู้อ่านบางคนจะรู้สึกว่าจะแรงเกินไป บรรณาธิการต้องแก้ปัญหาแบบเดียวกัน เมื่อมีภาพถ่ายหรือวิดีโอที่ผู้อ่านผู้ฟังอาจพบว่าน่ารังเกียจ แต่อาจเป็นวิธีการที่มีพลังที่สุดในการบอกเล่าเรื่องที่มีความสำคัญ

เพื่อลดความเสียหายที่อาจเกิดจากการตัดสินใจดังกล่าว ขณะนี้ หัวหน้าข่าวหลายคนจึงอธิบายว่าเหตุใดพวกเขาจึงตัดสินใจทำเช่นนั้น ไม่ว่าจะเป็นการให้เหตุผลในตัวของตัวเอง หรือเขียนไว้ใน “หมายเหตุของบรรณาธิการ” โกลด์ ขวานั้นๆ ตัวอย่างเช่น ภาพของมารดาที่อุ้มร่างบุตรชายที่ซบผอม ซึ่งเสียชีวิตจากความหิวโหย จะทำให้คนไม่สบายใจอย่างแน่นอน แต่แทนที่จะรอเสียงก่นด่ามาทางโทรศัพท์และต้องตอบคำถามของแต่ละคน บรรณาธิการอาจเขียนไว้ในหมายเหตุว่า ภาพของความทุกข์นั้น บอกเล่าเรื่องการขาดแคลนอาหารได้อย่างชัดเจนมากกว่า คำบรรยายอย่างเดียว ด้วยการอธิบายเหตุผลในการกระทำของตนต่อสาธารณชน ผู้สื่อข่าวจะสามารถรักษาหลักการแห่งความรับผิดชอบไว้ได้

ปัญหาทางกฎหมาย

นฐานสำคัญของมาตรฐานสากลเกี่ยวกับการรายงานข่าวของสื่อ คือ มาตราที่ 19 ของกฎบัตรสหประชาชาติ ซึ่งระบุว่า

ทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพทางความคิดและการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงเสรีภาพที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง และเสรีภาพในการแสวงหา การได้รับ และการให้ข่าวสารและความคิดเห็นผ่านสื่อโดยไม่คำนึงถึงพรมแดน

ประเทศซึ่งเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ มีพันธกรณีที่จะให้การสนับสนุนกฎบัตรนี้ รวมทั้งมาตราที่ 19 แต่กฎบัตรดังกล่าวก็ไม่ได้ทำให้บางประเทศยุติการปิดกั้นสื่อของตน และขัดขวางการเข้าถึงข่าวระหว่างประเทศ ในบางครั้ง ผู้สื่อข่าวต้องถูกสังหาร จำคุก หรือเนรเทศ จากความพยายามในการทำงานของพวกเขา

ดานิโล อาร์บิลลา แห่งสมาคม Inter American Press และหนังสือพิมพ์ Busqueda ของอุรุกวัย กล่าวว่า กฎหมายสำหรับหนังสือพิมพ์ที่ดีที่สุด คือ ไม่มีกฎหมายเลย เขากล่าวว่า ในโลกอุดมคติ กฎหมายที่ควบคุมเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไม่จำเป็นต้องยาวเกิน 2-3 หน้ากระดาษที่ “บรรจุมาตราที่มีถ้อยคำชัดเจนและจริงใจซึ่งห้ามความพยายามใดๆ ก็ตามที่จะกำกับดูแล... เสรีภาพในการแสดงออก” ไม่จำเป็นต้องกล่าวเลยว่า โลกไม่ใช่สถานที่อุดมคติ กฎหมายสำหรับหนังสือพิมพ์ที่มีอยู่ในโลกนั้นแตกต่างกันมากจนไม่สามารถสรุปออกมาได้ ประเทศประชาธิปไตยบางประเทศมีกฎหมายที่รับรองสิทธิของผู้สื่อข่าวในการเข้าถึงข้อมูลของทางการ ในขณะที่บางประเทศจำกัดข้อมูลที่สามารถตีพิมพ์หรือออกอากาศได้ ในบางประเทศ การระบุชื่อเหยื่ออาชญากรรมทางเพศหรือระบุตัวเยาวชนที่ถูกกล่าวหาในความผิดทางอาญาถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย แม้แต่ภายในประเทศเอง ก็อาจมีกฎหมายท้องถิ่นที่แตกต่างกันในเรื่องต่างๆ เช่น ผู้สื่อข่าวต้องระบุชื่อแหล่งข่าวลับ หรือให้บันทึกการรายงานแก่ศาลหรือไม่ และภายใต้สถานการณ์ใด ถ้าจะกล่าวโดยสรุปก็คือ ผู้สื่อข่าวต้องทราบกฎหมายในประเทศที่พวกเขาทำงานอยู่ รวมทั้งความพยายามที่กำลังดำเนินอยู่ในการยกเลิกกฎหมายต่างๆ ที่มีข้อจำกัด

ปัญหาด้านกฎหมายธรรมดาที่สุดประเภทหนึ่ง ที่ผู้สื่อข่าวต้องเผชิญก็คือ การหมิ่นประมาทหรือทำให้เสียชื่อเสียง ในสหรัฐฯ การทำให้เสียชื่อเสียง หมายถึงคำกล่าวที่เป็นเท็จเกี่ยวกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งสามารถระบุตัวได้ และอาจทำให้บุคคลผู้นั้นเสียชื่อเสียง การทำให้เสียชื่อเสียง เรียกว่า “หมิ่นประมาทด้วยลายลักษณ์อักษร” (libel) เมื่อคำกล่าวนั้นถูกตีพิมพ์ และเรียกว่า “หมิ่นประมาทด้วยวาจา” เมื่อเป็นการออกอากาศ ถ้าคำกล่าวนั้นเป็นความจริง ก็ไม่สามารถถือว่าเป็นการทำให้เสียชื่อเสียงได้ ดังนั้น ผู้สื่อข่าวต้องยืนยันในสิ่งที่แหล่งข่าวกล่าว หากคำกล่าวเหล่านั้น อาจทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง เมื่อเทคโนโลยีใหม่เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานของผู้สื่อข่าว กฎหมายสื่อจึงถูกนำมาทบทวนอีกครั้ง ในส่วนแรกสุดคือคำถาม เช่น ผู้สื่อข่าวออนไลน์ควรได้รับสิทธิและการคุ้มครองเช่นเดียวกับที่ผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวได้รับหรือไม่ ควรขยายสิทธิพิเศษเช่นเดียวกันนี้ให้ครอบคลุมถึงอินเทอร์เน็ตบล็อกเกอร์ (blogger) หรือไม่ คาดว่าเราจะยังไม่มีคำตอบในเรื่องนี้อีกระยะหนึ่ง

แน่นอนที่ผู้สื่อข่าวต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่ใช้กับปัจเจกบุคคลด้วย เช่นกฎหมายคุ้มครองความเป็นส่วนตัว ผู้สื่อข่าวที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารไม่สามารถบุกกรุกเข้าไปในทรัพย์สินส่วนบุคคลและเอาเอกสารมาโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือดักฟังโทรศัพท์ โดยไม่ต้องรับโทษตามกฎหมาย สำนักข่าวอาจตัดสินใจว่าเรื่องบางเรื่องสำคัญมากจนคุ้มค่ากับการเสี่ยงต่อการถูกลงโทษตามกฎหมาย แต่นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่บรรณาธิการ ผู้สื่อข่าว และผู้บริหารต้องตัดสินใจร่วมกันอย่างรอบคอบ

8

องค์กรข่าวต่างๆ

สมาคม:

American Society of Newspaper Editors

<http://www.asne.org/>

เป็นตัวแทนของบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันในทวีปอเมริกา

Association for Women Journalists

<http://www.awjdfw.org/index.html>

ส่งเสริมการปฏิบัติต่อสตรีอย่างเท่าเทียมในวงการสื่อและห้องข่าว โดยการให้ทุน การสร้างเครือข่าย การให้คำแนะนำ การสัมมนา และการแข่งขันชิงรางวัลประจำปี ที่เรียกว่า Vivian Castleberry Awards Competition

International Federation of Journalists

<http://www.ifj.org/>

เป็นตัวแทนของผู้สื่อข่าวกว่า 500,000 คนในกว่า 100 ประเทศ

Investigative Reporters and Editors, Inc.

<http://www.ire.org/>

เป็นตัวแทนผู้สื่อข่าวประเภทสืบสวน

National Press Photographers Association

<http://www.nppa.org/>

เป็นตัวแทนของช่างภาพหนังสือพิมพ์และช่างภาพโทรทัศน์

Online News Association

<http://www.journalists.org/>

เป็นตัวแทนของผู้สื่อข่าวทางอินเทอร์เน็ต

Organization of News Ombudsmen

<http://www.newsombudsmen.org/>

เป็นสมาคมระหว่างประเทศของผู้ตรวจการหนังสือพิมพ์หรือผู้วิจารณ์การรายงานข่าวภายในห้องข่าว

Radio-Television News Directors Association

<http://www.rtnda.org>

เป็นสมาคมผู้สื่อข่าวกระจายเสียงทั่วโลก

Society of Professional Journalists

<http://www.spj.org/>

ทำหน้าที่พัฒนาปรับปรุงและพิทักษ์วิชาชีพสื่อสารมวลชน และส่งเสริมการประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ที่เป็นอิสระและมีจรรยาบรรณ สนับสนุนการไหลเวียนอย่างอิสระของข้อมูลข่าวสารซึ่งทำให้สาธารณชนรอบรู้ พยายามให้การศึกษากับวิชาชีพสื่อสารมวลชนแก่คนรุ่นต่อไป และปกป้องบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญบทที่ 1 ซึ่งรับรองเสรีภาพในการพูดและหนังสือพิมพ์

Society for News Design

<http://www.snd.org/>

เป็นสมาคมนักออกแบบ เจ้าหน้าที่กราฟฟิก ผู้วาดภาพประกอบ และงานด้านภาพอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์

การรายงานข่าวและการบรรณาธิการ

Cyberjournalist.net

http://www.cyberjournalist.net/tips_and_tools/

CyberJournalist.net เป็นเว็บไซต์ข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าอินเทอร์เน็ต การรายงานข่าวในทุกช่องทาง

(convergence)* และเทคโนโลยีใหม่ๆ กำลังเปลี่ยนโฉมหน้าของสื่ออย่างไร เว็บไซต์นี้เสนอเคล็ดลับ ข่าวสาร และความคิดเห็นเกี่ยวกับการรายงานข่าวแบบออนไลน์ สื่อของประชาชน การเล่าเรื่องในระบบดิจิทัล การรายงานข่าวแบบทุกช่องทาง และการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการรายงานข่าว

* ในวงการสื่อ convergence หมายถึงการรายงานข่าวแบบทุกช่องทาง ทั้งทางหนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ และสถานีวิทยุหรือสถานีโทรทัศน์ที่เป็นของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นด้วย

Journalism.net

<http://www.journalismnet.com>

เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการเต็มรูปแบบ โดยมีลิงค์เชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์อื่นๆ ที่มีประโยชน์ พัฒนาขึ้นโดยนักข่าวชาวคาเนเดียน

NewsLab

<http://www.newslab.org>

เป็นแหล่งข้อมูล ให้ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวเรื่องต่างๆ และจัดฝึกอบรมนักข่าวกระจายเสียง

Project for Excellence in Journalism

<http://www.journalism.org>

เป็นองค์กรไม่แสวงกำไรของสหรัฐฯ ที่เป็นทั้งแหล่งข้อมูลและแหล่งวิจัยค้นคว้า

Reporter.org

<http://www.reporter.org>

เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับนักข่าว รวมทั้งลิงค์เชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์สำหรับข่าวประเภทต่างๆ

การทำข่าวเฉพาะด้าน

กลุ่มเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่รับสมัครสมาชิก และจัดการฝึกอบรมตามการประชุมที่จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และระบุแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมในเว็บไซต์ของตน

ข่าวธุรกิจ: National Center for Business Reporting

<http://www.businessjournalism.org/>

ข่าวความขัดแย้ง: Center for War, Peace, and the News Media

<http://www.bu.edu/globalbeat/>

ข่าวสิ่งแวดล้อม: International Federation of Environmental Journalists

<http://www.ifej.org/>

ข่าวสืบสวน: International Consortium of Investigative Journalists

<http://www.publicintegrity.org/icij/>

ข่าววิทยาศาสตร์: International Science Writers Association

<http://internationalsciencewriters.org/>

ข่าวกีฬา: Associated Press Sports Editors

<http://apse.dallasnews.com/>

การอบรมด้านหนังสือพิมพ์

American Press Institute

<http://www.americanpressinstitute.org/>

ศูนย์ฝึกอบรมสำหรับนักหนังสือพิมพ์ในสหรัฐฯ เว็บไซต์นี้มีแหล่งข้อมูล รวมทั้งลิงค์เชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์ที่มีประโยชน์ที่ชื่อ The Journalist's Toolbox

CIESPAL

<http://www.ciespal.net/>

ศูนย์การหนังสือพิมพ์ระหว่างประเทศสำหรับลาตินอเมริกา ตั้งอยู่ที่ประเทศเอกวาดอร์ (เว็บไซต์เป็นภาษาสเปน)

European Journalism Centre

<http://www.ejc.nl/>

สถาบันฝึกอบรมที่ตั้งอยู่ที่เนเธอร์แลนด์ มีข้อมูลเกี่ยวกับสื่อมวลชนและแหล่งข้อมูลต่างๆ ของยุโรป

IFRA Newsplex

<http://www.newsplex.org/home.shtml>

ศูนย์ฝึกอบรมในสหรัฐฯ และเยอรมนี

Independent Journalism Foundation

<http://www.ijf-cij.org/>

สนับสนุนสื่อเสรีในยุโรปตะวันออก โดยมีศูนย์ฝึกอบรมระดับภูมิภาคอยู่สี่แห่ง

International Center for Journalists

<http://www.icfj.org>

เป็นศูนย์ฝึกอบรมที่ตั้งอยู่ในสหรัฐฯ เว็บไซต์ทำงานบนยังมีเว็บไซต์ International Journalists' Network (<http://www.ijn.net.org/>) ซึ่งมีลิงค์เชื่อมต่อกับโครงการฝึกอบรมและโครงการทุนวิจัยทั่วโลก

Internews

<http://www.internews.org/>

เป็นกลุ่มไม่แสวงกำไรของสหรัฐฯ ที่ให้การฝึกอบรมด้านการหนังสือพิมพ์ทั่วโลก

Institute for the Advancement of Journalism

<http://www.iaj.org.za/>

สถาบันฝึกอบรมด้านสื่อมวลชนของแอฟริกาใต้

Institute for War and Peace Reporting

<http://www.iwpr.net>

เป็นองค์กรไม่แสวงกำไรในลอนดอน เสนอรายงานพิเศษเกี่ยวกับภูมิภาคต่างๆ ในหลายภาษา

John S. Knight Fellowships

<http://knight.stanford.edu/program/index.html>

ให้ทุนแก่นักหนังสือพิมพ์ที่ทำงานมานานและมีผลงานดีเด่นในการทำงานวิจัยด้านหนังสือพิมพ์เป็นเวลาหนึ่งปี ที่มหาวิทยาลัย Stanford

Journalismtraining.org (Society of Professional Journalists)

<http://www.journalismtraining.org/action/home>

เป็นแหล่งรวมข้อมูลสำหรับนักหนังสือพิมพ์ที่ต้องการหาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ ส่วนสำคัญของเว็บไซต์นี้ได้แก่ ฐานข้อมูลโครงการฝึกอบรมนักหนังสือพิมพ์ระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

No Train- No Gain

<http://www.noTRAIN-nogain.org/>

เป็นเว็บไซต์สำหรับบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ร่วมแลกเปลี่ยนความเห็นและเสนอแบบฝึกหัดสำหรับการฝึกอบรมนักหนังสือพิมพ์

The Poynter Institute

<http://www.poynter.org/>

เป็นสถาบันสอนวิชาการหนังสือพิมพ์ที่ตั้งอยู่ในสหรัฐฯ เว็บไซต์มีแหล่งข้อมูล และลิงค์เชื่อมต่อกับเว็บไซต์อื่น ๆ มากมาย

เสรีภาพในการแสดงออก

มาตราที่ 19

<http://www.article19.org/>

กลุ่มระหว่างประเทศที่ไม่แสวงกำไรที่ให้การสนับสนุนเสรีภาพในการแสดงออก และการไหลเวียนของข้อมูลอย่างมีอิสระ ในฐานะสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

Canadian Journalists for Free Expression

<http://www.cjfe.org/>

องค์กรเอกชนที่ทำหน้าที่ปกป้องสิทธิของนักหนังสือพิมพ์ทั่วโลก

Freedom Forum

<http://www.freedomforum.org/>

องค์กรด้านข่าวที่ทำงานเกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญบทที่ 1 และเสรีภาพในการได้รับข่าวสารข้อมูล

Inter American Press Association

<http://www.sipiapa.org/>

สนับสนุนสื่อเสรีในซีกโลกตะวันตก

Journalists for Human Rights

<http://www.jhr.ca/>

องค์กรไม่แสวงกำไรตั้งอยู่ในแคนาดา และมุ่งเน้นการรายงานข่าวในแอฟริกา

The Reporters Committee for Freedom of the Press

<http://www.rcfp.org/>

องค์กรไม่แสวงกำไรที่ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่นักหนังสือพิมพ์

Reporters Without Borders

<http://www.rsf.org/>

องค์กรระหว่างประเทศเกี่ยวกับเสรีภาพของสื่อ ตั้งอยู่ที่ปารีส มีแหล่งข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และสเปน

World Press Freedom Committee

<http://www.wpfc.org/>

องค์กรระหว่างประเทศที่ทำหน้าที่ปกป้องและส่งเสริมเสรีภาพของหนังสือพิมพ์

หนังสืออ้างอิง

Clark, Roy Peter and Cole C. Campbell (eds.)
The Values and Craft of American Journalism: Essays From the Poynter Institute.
Gainesville, FL: University Press of Florida, 2005.

The First Amendment Handbook. Arlington, VA:
The Reporters Committee for Freedom of the
Press, 2003.
<http://www.rcfp.org/handbook/index.html>

Hachten, William A. *Troubles of Journalism: A Critical Look at What's Right and Wrong With the Press.* Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 3rd edition, 2004.

Hamilton, James T. *All the News That's Fit to Sell: How the Market Transforms Information Into News.* Princeton, NJ: Princeton University Press, 2003.

Overholser, Geneva, and Kathleen Hall Jamieson. *The Press.* New York, NY: Oxford University Press, 2005.

Sloan, W. David and Lisa Mullikin Parcell (eds.)
American Journalism: History, Principles, Practices. Jefferson, NC: McFarland & Company, 2002.

Sullivan, Marguerite H. *A Responsible Press Office: An Insider's Guide.* Washington, DC: U.S. Department of State, International Information Programs, 2001.
<http://usinfo.state.gov/products/pubs/pressoffice/>

จรรยาบรรณ

American Society of Newspaper Editors

ASNE Statement of Principles. Reston, VA:
American Society of Newspaper Editors, 2002.
<http://www.asne.org/kiosk/archive/principi.htm>

International Center for Journalists

Codes of Ethics (by country and region).
Washington, DC.
English version: <http://www.ijnet.org/Director.aspx?P=Ethics>

Radio-Television News Directors Association

Code of Ethics and Professional Conduct.
Washington, DC: Radio-Television News Directors Association, 2000.
<http://www.rtnda.org/ethics/coe.shtml>

Society of Professional Journalists

SPJ Code of Ethics. Indianapolis, IN: Society of Professional Journalists, 1996.
<http://spj.org/ethics.asp>

กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ
ไม่ขอรับผิดขอต่อเนื้อหาของข้อมูลที่ได้จากองค์กร
ที่ระบุชื่อไว้ข้างบน อินเทอร์เน็ตลิงค์ต่างๆ
ที่ระบุไว้ข้างบนยังสามารถใช้การในช่วงฤดูใบไม้ร่วง
ปี พ.ศ. 2549

บรรณาธิการอำนวยการ : จอร์จ แคล็ค
ผู้เขียน : เดบอราห์ พอตเตอร์
บรรณาธิการ : มิลเดรีด โซลา นีลีย์
หัวหน้าฝ่ายศิลป์/ออกแบบ : มิน-ซี-เยา
ภาพประกอบ : ไบรอัน เลสเตอร์

หนังสือเล่มนี้ใช้อ่านประกอบเรื่อง
"A Responsible Press Office : An Insider's
Guide" โดย มาร์เกอริต เอช. ซัลลิแวน
([http://usinfo.state.gov/products/pubs/
pressoffice/](http://usinfo.state.gov/products/pubs/pressoffice/))

ความเห็นของหนังสือเล่มนี้ไม่จำเป็นต้องสะท้อนถึง
ความเห็นหรือนโยบายของรัฐบาลสหรัฐฯ

สำนักงานสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ
<http://usinfo.state.gov/>
2549

